

Transnationale samenwerking van toezichthouders: een quick scan

Tussenrapport

**Mr. dr. O.J.D.M.L. Jansen
Mr. P. Boswijk**

**Staats – en bestuursrecht
Universiteit Utrecht
7 december 2007**

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1. Algemeen kader

Nederland maakt deel uit van de Europese rechtsorde. Deze rechtsorde is een gedeelde rechtsorde. In loyale verticale en horizontale samenwerking moeten de instellingen van de EG én de lidstaten tot een effectieve doorwerking van het EG-recht komen. In veel EG-regelgeving wordt ook de loyale samenwerking van toezichthouders voorgeschreven en soms worden er nog eisen gesteld aan de bevoegdheden waarover ze dienen te beschikken (zie bijvoorbeeld het consumentenrecht,¹ het mededingingsrecht,² het financieel bestuursrecht,³ het sociaalzekerheidsrecht,⁴ het verkeers- en vervoersrecht, en de regelgeving op het terrein van de financiële belangen van de EG).⁵ Ook de onlangs in werking getreden Dienstenrichtlijn⁶ heeft bepalingen over samenwerking tussen toezichthouders (hoofdstuk VI, artikelen 28 e.v. van deze richtlijn).⁷ Op grond van artikel 28, eerste lid, van deze richtlijn zijn de lidstaten verplicht elkaar wederzijdse bijstand te verlenen en om maatregelen te nemen om doeltreffend met elkaar samen te werken bij het toezicht op dienstverrichters en hun diensten.

Samenwerking tussen toezichthouders is niet alleen in het EG-recht geregeld. Het betreft hier een leerstuk dat in het internationaal recht niet onbekend is. Omdat extraterritoriale toezichthandelingen inbreuk maken op de soevereiniteit van een andere staat,⁸ dient er tussen de betrokken staten te worden samengewerkt: de transnationale bestuurlijke samenwerking.

Er kan een aantal vormen van transnationale samenwerking worden onderscheiden: toezicht door een toezichthouder op verzoek van een buitenlandse autoriteit of toezichthouder (*zelfstandig toezicht op verzoek*), ten tweede het deelnemen van een

¹ Zie met name verordening 2006/2004 PB L 364 en de Wet handhaving consumentenbescherming, Stb. 2006, 591.

² Zie met name verordening 1/2003 en art. 89b e.v. Mededingingswet

³ Zie art. 1:37 Wet financieel toezicht.

⁴ Zie bijvoorbeeld artikel 84 en 87 Verordening 1408/71, art. 30, eerste lid aanhef en onder m en artikel 34, eerste lid aanhef en onder h Wet SUWI, alsmede artikel 5.6 Besluit SUWI. Zie bijvoorbeeld ook de artikelen 19a Ziektewet, 8, 43 en 45 Wet werk en inkomensvermogen (WIA). Op grond daarvan kunnen personen die in het buitenland wonen en op grond van verordening of verdrag een recht aan deze wet ontleen. Iets dergelijke geldt ook voor art. 69 Zorgverzekeringswet dat een aantal voorzieningen biedt aan personen die in het buitenland wonen en een recht hebben op grond van EG verordening of verdrag en de bevoegdheid geeft om aan hen een bestuurlijke boete op te leggen indien zij de meldingsplicht van het eerste lid niet naleven (derde lid). Deze voorzieningen veronderstellen de bevoegdheid om in het buitenland te controleren, dan wel die om aan een buitenlandse toezichthouder te verzoeken dergelijke controles uit te voeren.

⁵ Zie met name Verordening 2185/96 PbEG 1995, L 312/1

⁶ Richtlijn 2006/123 PB L376

⁷ Zie voor de achtergrond van deze bepalingen met name de overwegingen 105 tot en met 109.

⁸ Zie bijvoorbeeld Werner Meng, *Extraterritoriale Jurisdiktion im öffentlichen Wirtschaftsrecht*, Springer-Verlag, Berlin-Heidelberg-New York 1994, p. 116 e.v. en p. 288 e.v.- en Rudolf Geiger, *Legal assistance between states in administrative matters*, in: Rudolf Bernhardt (dir.), *Encyclopedia of Public International Law*, Volume three, Elsevier, Amsterdam 1997, p. 186-193, met name p. 187.

buitenlandse toezichthouder aan een toezichthandeling van een toezichthouder (*onzelfstandig transnationaal toezicht*) en ten derde het uitoefenen van toezichtbevoegdheden door een buitenlandse toezichthouder in een lidstaat (*zelfstandig transnationaal toezicht*). Deze drie vormen van toezicht vormen het uitgangspunt voor dit inventariserende onderzoek.

1.2. Onderzoeksvragen

Op 19 juli 2007 is door het WODC aan ons de opdracht verleend om onderzoek te verrichten naar transnationale bestuurlijke samenwerking van toezichthouders. De eerste bijeenkomst met de begeleidingscommissie⁹ heeft plaatsgevonden op 19 september 2007.

De centrale probleemstelling van het gehele onderzoek is:

Hoe hebben andere EU-landen de transnationale bestuurlijke samenwerking van toezichthouders formeel en praktisch geregeld en welke onderdelen daarvan zijn geschikt voor toepassing in Nederland?

Daarbij gaan wij uit van de volgende deelvragen:

1. Wat wordt er in de onderzochte landen verstaan onder het begrip ‘toezicht’ en is dat vergelijkbaar met het begrip zoals dat in Nederland wordt gehanteerd?

Ter beantwoording van deze vraag worden wet- en regelgeving, alsmede literatuur geïnventariseerd en bestudeerd en worden relevante contactpersonen bevroegd. Op deze wijze wordt ook duidelijk welke rol het begrip in wetgeving en doctrine speelt, alsmede welke activiteiten met het begrip worden aangeduid en onder de noemer van ‘toezicht’ worden verricht. Van belang is hierbij nog dat de Dienstenrichtlijn uitgaat van een toezichtbegrip dat afwijkt van het toezichtbegrip dat aan afdeling 5.2 Awb ten grondslag ligt. In de Dienstenrichtlijn is het monitoring en feitenonderzoek, probleemoplossing, handhaving en oplegging van sancties en follow-upactiviteiten (overweging 106).

2. Op de naleving van welke typen voorschriften (nationaal, EG-regelgeving, buitenlandse regelgeving) wordt door welke toezichthouders toegezien in de onderzochte landen? Welke bevoegdheden worden aan hen toegekend?

Ter beantwoording van deze vraag wordt de gevonden regelgeving nader bestudeerd en wordt nagegaan of de gevonden toezichthouders uitsluitend toezien op nationale regelgeving, of ook op EG-regelgeving en/of buitenlandse regelgeving. De bevoegdheden die aan deze toezichthouders toekomen worden beschreven en voor zover mogelijk wordt getracht enig beeld van de toepassing van deze bevoegdheden in de praktijk te krijgen. Hierbij wordt ook aangegeven of de regeling deel uitmaakt van het bijzonder bestuursrecht of het algemeen bestuursrecht.

⁹ De begeleidingscommissie staat onder voorzitterschap van prof. mr. E. Steijger. De leden van deze commissie zijn mr. dr. M.J. Jacobs, mr. C. de Kruif en drs. Y. Visser.

3. Welke vormen van transnationale samenwerking tussen toezichthouders zijn geregeld in de onderzochte landen en hoe werken ze in de praktijk?

Ter beantwoording van deze vraag gaan wij in de onderzochte landen na of de drie vormen van transnationale samenwerking tussen toezichthouders die we eerder beschreven (*zelfstandig toezicht op verzoek*, *onzelfstandig transnationaal toezicht* en *zelfstandig transnationaal toezicht*) zijn geregeld. Uit de gesprekken met contactpersonen van de betrokken buitenlandse toezichthouders en de Nederlandse counterpart proberen wij een beeld te krijgen van de wijze waarop de bestuurlijke samenwerking in de praktijk werkt.

4. Welke onderdelen van de bevindingen zijn, onder welke voorwaarden, mogelijk geschikt voor toepassing door Nederland?

Ter beantwoording van deze vraag zullen wij aangeven wat de juridische voor- en nadelen zijn van de voorbeelden van regelingen van transnationale samenwerking tussen toezichthouders die we met het rechtsvergelijkende onderzoek hebben gevonden.

Met de onderhavige quickscan wordt de beantwoording van deze vragen voorbereid (met name de eerste, tweede en derde deelvraag). Daadwerkelijke beantwoording van deze vragen is echter pas mogelijk naar aanleiding van het eventuele vervolgonderzoek.

1.3. Uitvoering van de quickscan

Zoals hiervoor al naar voren kwam, bestaat het onderzoek uit twee fasen. Deze rapportage betreft het onderzoek in de eerste fase en vormt een quickscan van de status van transnationale samenwerking in de EU-lidstaten. Daarbij is in het bijzonder gekeken naar de Europese en nationale regelgeving over transnationale samenwerking.

De buitenlandse wettelijke regelingen hebben we gevonden via internetbronnen of zijn aan ons ter beschikking gesteld door onze contactpersonen. Het gaat hier om wettelijke teksten in de oorspronkelijke taal of onofficiële vertalingen van een versie daarvan naar het engels. Voor zover het niet te lange relevante bepalingen betreffen zijn deze in de hoofdtekst van dit rapport opgenomen. De wat meer omvangrijke regelingen zijn omwille van de leesbaarheid in de bijlagen bij dit rapport opgenomen. Bij de beschrijving van Nederland hebben we de informatie opgenomen die we hebben verkregen via onze contactpersonen bij Nederlandse inspectiediensten en een overzicht gegeven van de Europese regelgeving op deze gebieden. Op basis daarvan en op grond van eigen onderzoek hebben we een beeld verkregen van transnationale samenwerking in de sectoren consumentenbescherming, douane, financieel toezicht, mededinging, telecom, visserij en voedselveiligheid.

We hebben in totaal 23 contactpersonen benaderd uit even zovele lidstaten van de Europese Unie, waarbij de reacties van 9 van hen in dit rapport konden worden opgenomen, en 12 Personen (één per inspectiedienst), waarvan de reacties van 6 van hen in dit rapport konden worden opgenomen. In een aantal gevallen werden wij doorverwezen naar een andere contactpersoon. In een tamelijk groot aantal gevallen hebben wij de betrokken personen nog moeten benaderen om tijdig de beschikking te

krijgen over de gevraagde informatie. In een aantal gevallen is door de betrokken contactpersoon aangegeven dat hij of zij de gevraagde informatie niet tijdig aan ons ter beschikking kon stellen. De vragen die we aan onze contactpersonen hebben gesteld zijn opgenomen in de bijlagen bij dit rapport.

We hebben uiteindelijk 11 lidstaten waaronder Nederland bij deze quickscan kunnen betrekken.

We hebben afgezien van een bezoek aan het het Max Planck Institut für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht te Heidelberg in deze fase, omdat we niet tijdig de informatie ontvingen van onze contactpersonen om daar zinvol onderzoek te kunnen doen. We verwachten dat een dergelijk bezoek in de tweede fase van het onderzoek zinvol kan zijn.

Hoofdstuk 2: Resultatenoverzicht quick scan

2.1. Algemeen

De resultaten van het onderzoek worden in dit hoofdstuk verwerkt onder twee pijlers. Allereerst zal er een overzicht gegeven worden van de transnationale samenwerking per Europees beleidsgebied zoals dit in Nederland wordt uitgevoerd. Daarnaast wordt er een overzicht gegeven van de informatie die ontvangen is van de contacten uit de verschillende lidstaten en het onderzoek dat wij zelf hebben verricht. Samen vormen zij de basis voor een dubbele selectie van landen en beleidsgebieden voor de volgende fase van het onderzoek. Een aanzet daartoe wordt gegeven in de conclusie van dit hoofdstuk.

2.2. Transnationale samenwerking per Europees beleidsgebied in Nederland

Aan de hand van de antwoorden van de benaderde inspectiediensten en eigen onderzoek is een overzicht opgesteld van de staat van transnationale operationele samenwerking in Nederland in verschillende onderdelen van het Europese recht. Acht verschillende beleidsgebieden zijn onderzocht op de aanwezigheid van bepalingen of praktijken die betrekking hebben op transnationale samenwerking. Europese regelingen over wederzijdse bijstand bevatten over het algemeen allereerst een informatieplicht. Zonder goede uitwisseling van informatie is transnationale samenwerking niet mogelijk. Op vrijwel alle onderzochte gebieden bestaat daarom een plicht tot het uitwisselen van informatie. Dit kan zowel op verzoek, spontaan of via een database zijn. Ons onderzoek is niet gericht op deze regelingen van informatieuitwisseling.

Bij de eigenlijke operationele samenwerking hebben wij de desbetreffende regelgeving onderzocht op drie verschillende vormen van operationele samenwerking. Hierbij hebben wij een onderscheid gemaakt tussen de *horizontale samenwerking* tussen de lidstaten onderling en de *verticale samenwerking* met instanties van de Europese Unie. Tevens hebben wij de verschillende Nederlandse inspectiediensten gevraagd naar de drie verschillende vormen van operationele samenwerking. Deze drie vormen zijn:

- (I) toezicht op verzoek van een buitenlandse autoriteit en het aan een dergelijke buitenlandse autoriteit verzoeken om toezichthandelingen te verrichten;
- (II) het verrichten van toezichthandelingen door een buitenlandse autoriteit (op Nederlands grondgebied of andersom) onder verantwoordelijkheid van de autoriteit van de lidstaat waar de toezichthandelingen worden verricht;
- (III) het verrichten van toezichthandelingen door een buitenlandse autoriteit (op Nederlands grondgebied of andersom) onder eigen verantwoordelijkheid.

Naar aanleiding van het onderzoek naar regelgeving en de antwoorden op de vragenlijst kunnen de volgende voorlopige antwoorden schematisch worden weergegeven.

Samenw. / Gebied	<i>Horizontale samenwerking</i>			<i>Verticale Samenwerking</i>		
	I	II.	III.	I	II.	III.
1. Consumenten	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
2. Douane	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja ¹⁰	Ja
3. Financieel Toezicht	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee
4. Gezondheid	Ja			Ja		
4. Mededinging	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja
5. Sociale Zekerheid	Ja	Ja	Ja ¹¹	Nee	Nee	Nee
6. Telecom ¹²	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
7. Visserij	Ja	Nee	Ja		Nee	Ja
8. Voedselveiligheid en dierenwelzijn	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja

2.3. Overzicht van lidstaten

We hebben in de onderzochte lidstaten geen algemene wettelijke definitie van toezicht aangetroffen. Geen van de correspondenten heeft een algemene omschrijving van toezicht of inspectie gegeven of heeft naar literatuur verwezen waar deze te vinden zou kunnen zijn. Alleen de correspondent uit het Verenigd Koninkrijk gaf een omschrijving van ‘inspection’ voor zover van toepassing op mededinging.

Alle lidstaten hebben regelingen in bijzondere wetgeving van toezicht of inspectie. Slechts twee landen, Nederland, en Slovenië, hebben een algemene regeling van toezicht. Daarin zijn geen algemene regelingen van samenwerking tussen toezichthouders opgenomen. Finland kent sinds 2003 een algemene bepaling in een algemene procedurele wet over toezicht of inspectie die van toepassing is bij toezicht op grond van een bijzondere wet.

Duitsland, Finland, Oostenrijk en Spanje hebben algemene regelingen van nationale samenwerking tussen bestuursorganen, waarvan wij vermoeden dat deze ook kunnen worden gebruikt voor samenwerking tussen toezichthouders. We hebben daarnaar evenwel in het kader van deze quickscan geen onderzoek verricht. Een dergelijk onderzoek is in de tweede fase meer op zijn plaats. In Duitsland en Spanje, en vermoedelijk ook in Oostenrijk, is het leerstuk van samenwerking tussen bestuursorganen zeer ontwikkeld. Van Duitsland weten we dat er ook veel literatuur en regelgeving voorhanden is over transnationale samenwerking tussen bestuursorganen.

¹⁰ Deze samenwerking onder II en III vindt plaats in het kader van het beschermen van de financiële belangen en is dus niet alleen geldig voor Douane en ook niet opgenomen in specifieke Douaneregelingen.

¹¹ Volgens onze correspondent bij het SVB vindt dergelijke samenwerking niet plaats en volgens onze correspondent bij het UWV wel. Dit verschil zou te verklaren zijn doordat de samenwerking plaatsvindt op basis van bilaterale afspraken, die het SVB en het UWV afzonderlijk afsluiten met de autoriteiten van andere lidstaten.

¹² Onze correspondent kon niet een concreet artikel aanwijzen op basis waarvan enige operationele samenwerking plaatsvindt tussen de OPTA en andere autoriteiten.

Omdat toezicht of inspectie een instrument is bij de voorbereiding van besluiten, vermoeden we dat een groot aantal normen voor toezicht in de regelingen van de voorbereiding van besluiten te vinden zouden kunnen zijn, bijvoorbeeld in de Awb-equivalenten in Duitsland en Spanje. We hebben niet nader onderzocht of meer informatie over toezicht of inspectie zou kunnen worden teruggevonden in regelgeving of literatuur over de politie of de politiefunctie van de staat, omdat we door onze contactpersonen niet op dat spoor zijn gezet. Een dergelijk onderzoek zou voor een quickscan te ver voeren en is meer op zijn plaats in een eventueel vervolgonderzoek.

In de bijzondere wetgeving van alle onderzochte landen hebben we bepalingen over toezicht of inspectie aangetroffen. In regelgeving ter implementatie van EG regelgeving troffen we in bijzondere wetgeving zelfs vormen van transnationale samenwerking tussen toezichthouders aan. In Duitsland troffen we een algemene bepaling aan over transnationale samenwerking in het equivalent van de Algemene wet inzake rijksbelastingen. Belastingen vallen evenwel buiten het onderzoek.

Schematisch kan het bovenstaande als volgt worden weergegeven:

	<i>Transnationale Samenwerking</i>		<i>Toezicht</i>		
	<i>1. Wetgeving (1-4)</i>	<i>2. Literat.</i>	<i>3. Wetg.</i>	<i>4. Awb</i>	<i>5. Literat.</i>
1. België	Sectorale regeling	Geen informatie	Geen informatie	Geen	Geen informatie
2. DK	Sectorale regeling	Beperkt	Ja	Ja	Ja
3. DL	Algemene regeling	Ja	Nee	Ja	Ja
4. Finland	Algemene regeling	Beperkt	Ja	Ja	Beperkt
5. Ierland	Sectorale regeling	Nee	Nee	Nee	Nee
6. Nederland	Sectorale regeling. ¹³	Ja	Ja	Ja	Ja
7. Oostenrijk	Algemeen	Ja	Nee	Ja	Geen informatie
8. Slovenië	Algemeen	Ja	Ja	Geen informatie	Ja
9. Spanje	Algemeen	Ja	Ja	Ja	Ja
10. VK	Sectorale regeling	Nee	Nee	Nee	Nee

2.4. Conclusies voor dit onderzoek en aanbevelingen

2.4.1. Lidstaten

Met betrekking tot de onderzochte lidstaten valt op dat er weinig algemene regelingen zijn over toezicht en inspectie. In een aantal landen zijn er wel regelingen over samenwerking tussen bestuursorganen (Duitsland, Finland, Oostenrijk en Spanje) die

¹³ Art. 5:15, derde lid, Awb geeft toezichthouders de mogelijkheid mensen mee te nemen en is daarom als een algemene regeling te typeren. Over het algemeen zijn samenwerkingsbepalingen echter specifiek.

vermoedelijk eveneens worden toegepast op samenwerking met bestuursorganen met andere lidstaten. De mate van regeling verschilt hierbij per land.

2.4.2. Transnationale samenwerking in beleidsgebieden

1. Toezicht op verzoek (I) is de lichtste vorm van operationele samenwerking en wordt gevonden op vrijwel elk onderzocht beleidsgebied. Het valt daarbij op dat er *verticaal* minder toezicht op verzoek is geregeld dan *horizontaal*.

2. In het geval van het meelopen van buitenlandse of Europese ambtenaren (II) valt het op dat op horizontaal niveau deze vorm ook vergaand gereguleerd wordt. Hierbij kan het zowel gaan om specifieke onderzoeken als om het uitwisselen van ambtenaren.

3. Het valt op dat het horizontaal of verticaal onder eigen verantwoordelijkheid uitvoeren van toezichthandelingen (III) op vrijwel alle gebieden aanwezig is. Uit de bovenstaande tabel blijkt wel dat deze vorm wel in het bijzonder plaatsvindt wanneer het gaat om *verticale* samenwerking. De indruk die uit de literatuur wel naar voren komt dat een dergelijke vorm van operationele samenwerking in zijn horizontale gedaante een bijzonderheid van het systeem van *homestatecontrol* is in het financieel bestuursrecht en verticaal in het mededingingsrecht blijkt niet juist te zijn. Zowel in de samenwerking in de sociale zekerheid, die niet Europees geregeld wordt, en visserij bestaat de mogelijkheid voor buitenlandse inspecteurs om op Nederlands grondgebied inspecties uit te voeren. Buitenlandse of Europese inspectiediensten oefenen aldus onder eigen competenties toezicht uit op het gebied van douane (eigen financiële middelen), financieel toezicht, mededinging, sociale zekerheid, visserij en voedselveiligheid.

4. De bovenstaande conclusies met betrekking tot de operationele samenwerking in de Europese Unie geven een beeld van toenemende integratie. Het is echter de vraag hoe vaak buitenlandse en Europese ambtenaren in de praktijk werkelijk meelopen. Ook is het de vraag over welke bevoegdheden deze ambtenaren daarbij moeten beschikken, welke voorwaarden er worden gesteld aan de samenwerking en welke waarborgen er gegeven worden. Het zijn vragen die in het kader van deze quick scan niet kunnen worden beantwoord.

2.4.3. Aanbeveling vervolg

Gelet op de bevindingen van onze quickscan ligt het voor de hand om het vervolgonderzoek te richten op de sectoren douane, mededinging, voedselveiligheid, en visserij. De EG-regelgeving op de genoemde terreinen kent de vormen van transnationaal toezicht waarop het onderzoek is gericht.

De resultaten van de quickscan wijzen sterk in de richting van de keuze van Duitsland, Oostenrijk en Spanje. De genoemde landen kennen als algemeen leerstuk de samenwerking tussen bestuursorganen en zij kennen een Awb-equivalent. Ook Finland en Slovenië zijn interessant als voorwerp van onderzoek in het vervolgonderzoek. Finland kent immers een algemene bepaling over toezicht en een algemene bepaling over bestuurlijke samenwerking en Slovenië kent een algemene regeling van toezicht. Zowel bij Finland als bij Slovenië verwachten we

taalproblemen tegen te komen. Uit navraag bleek dat we kunnen rekenen op ondersteuning in Finland bij het begrijpen van het Finse recht en is ons verzekerd dat dat recht interessant kan zijn voor ons onderzoek. Dat heeft ons doen besluiten ook Finland in het vervolgonderzoek te betrekken.

Oostenrijk heeft zowel een Awb-equivalent als een algemeen leerstuk van administratieve samenwerking en is zoals gezegd reeds daarom een interessante kandidaat voor het vervolgonderzoek. Uit navraag is ons evenwel gebleken dat het Oostenrijkse systeem onvoldoende verschilt van het Duitse systeem, waardoor het interessanter is de onderzoekscapaciteit op een ander systeem te richten. Zowel het Verenigd Koninkrijk als Frankrijk zijn belangrijk om bij juridische analyses van nationale bestuursrechtelijke systemen te betrekken. We hebben vastgesteld dat er in het Verenigd Koninkrijk nauwelijks algemeen bestuursrechtelijke doctrine bestaat over toezicht of transnationale samenwerking. De wetenschap dat een dergelijke doctrine als gevolg van een afwijkend rechtssysteem en een afwijkende traditie ook bij andere algemeen bestuursrechtelijke leerstukken ontbreekt en alsmede de vaststelling dat er wel regelmatig wettelijke regelingen van transnationale samenwerking tussen toezichthouders voorkomen, hebben ons doen besluiten het Verenigd Koninkrijk toch in het vervolgonderzoek te betrekken. We zullen daarbij minder kunnen varen op voorhanden kennis bij contactpersonen. We zullen die kennis zelf moeten trachten te verwerven. Uit Frankrijk kwamen geen gegevens door tal van omstandigheden. Zeker is dat er nauwelijks wetenschappelijk debat bestaat over ons onderwerp, waarschijnlijk is dat er veel bijzondere regelingen zullen bestaan als uitvloeisel van EG-regelgeving. De omstandigheid dat we inmiddels kunnen rekenen op een team van vier collega's uit Frankrijk die in het onderwerp zijn geïnteresseerd¹⁴ en de toezegging dat we gebruik kunnen maken van de voorzieningen van de Universiteit van Paris II (Science Po) heeft ons doen besluiten Frankrijk toch in de tweede fase van het onderzoek te betrekken. We verwachten dat we door de uitwisseling van de ervaringen tussen sectoren en de landen die in ons onderzoek zijn betrokken ook het onderzoek in het Verenigd Koninkrijk, althans Engeland en Wales, en Frankrijk effectief kunnen verrichten.

Kort samengevat komen we tot de aanbeveling om het vervolg van het onderzoek te richten op de sectoren douane, mededinging, voedselveiligheid, en visserij en op de rechtssystemen in Duitsland, Finland, Frankrijk, Spanje en het Verenigd Koninkrijk, althans Engeland en Wales.

¹⁴ Het gaat om prof. Jean-Bernard Auby, Science Po Paris II, prof. Mathias Audit, universiteit van Caen, prof. Loïc Azoulay, universiteit Paris II en prof. Olivier Dubos, universiteit Montesquieu Bordeaux IV.

Hoofdstuk 3: Transnationale samenwerking in Europa en Nederland

3.1. Algemeen

Nederland kent een Algemene wet bestuursrecht (Awb) die een algemene regeling geeft voor het toezicht. Een toezichthouder wordt in afdeling 5.2. van de Awb beschreven als “een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift.” Afdeling 5.2. geeft een aantal algemene regels die van toepassing zijn op personen die met het toezicht op de naleving zijn belast. De definitie is vanuit Europees perspectief specifiek en beperkt.¹⁵

De enige algemene regel die betrekking heeft op transnationale samenwerking is artikel 5:15 lid 3 Awb, waar staat dat een toezichthouder bevoegd is zich te doen vergezellen door personen die daartoe door hem zijn aangewezen. Deze bepaling ziet echter louter op het meelopen van buitenlandse ambtenaren en voorziet ook verder niet in voorwaarden of waarborgen. Er is dus geen echte algemene regeling voor transnationale samenwerking. Transnationale samenwerking wordt geregeld in de verschillende bijzondere regelingen. Al in 1995 constateerde Verheij dat er op deelgebieden wel enige regels over internationale administratieve bijstand waren, maar dat deze nauwelijks doorwerkten in de algemene bestuursrechtelijke doctrine, omdat de deelgebieden waar deze doctrine op steunt (het ruimtelijk bestuursrecht, het milieurecht, het ambtenarenrecht en het sociale zekerheidsrecht) niet de deelgebieden zijn waar veel transnationale samenwerking plaatsvindt (Douane en economisch bestuursrecht).¹⁶ De noodzaak van transnationale samenwerking is afhankelijk van het grensoverschrijdende karakter van het deelgebied. Na 12 jaar van verdere Europeanisering van de handhaving ontbreekt een dergelijke doorwerking nog steeds. Tijdens het ontwerpen van de Awb is er wel over gesproken een dergelijke regeling op te nemen. Op nationaal niveau ontbreekt er aldus een algemene regeling die de bevoegdheden van buitenlandse en Europese inspecteurs regelt en voorwaarden stelt aan transnationale samenwerking.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van een aantal deelgebieden waar de in de inleiding beschreven drie vormen van transnationale samenwerking een belangrijke rol spelen en de wijze waarop Nederland hieraan uitvoering heeft gegeven. Daartoe is ook een overzicht gegeven van de relevante Europese bepalingen aangaande transnationale samenwerking. Omdat het niet gelukt is om tijdig van elke inspectiedienst een toereikend antwoord te verkrijgen, zijn in sommige gevallen geen beschrijvingen gegeven over de nationale uitwerking.

¹⁵ Zie nader over een verschillend gebruik van de term toezicht: R.J.G.M. Widdershoven, M.J.M. Verhoeven, e.a., *De Europese agenda van de Awb*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2007, p. 112 e.v.

¹⁶ N. Verheij, Internationale administratieve bijstand en Nederlands bestuursrecht, in: J.W. van der Hulst (ed.), *Administratieve bijstand in de EG*, Arnhem: Gouda Quint 1995, p. 89-96.

3.2. Consumentenbescherming

Verordening 2006/2004 regelt de samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming¹⁷ De verordening richt zich daarbij in het bijzonder op het uitwisselen van informatie, maar het is ook mogelijk om toezichthouders te verzoeken om handhavingsmaatregelen te nemen. Artikel 8 van de verordening regelt dat een aangezochte instantie op verzoek van een verzoekende instantie alle nodige handhavingsmaatregelen neemt om de intracommunautaire inbreuk onverwijld te beëindigen of te verbieden, waartoe zij ook alle noodzakelijke bevoegdheden moet aanwenden.¹⁸ Het valt op dat de verordening een apart hoofdstuk kent waarin algemene voorwaarden zijn opgenomen die gelden bij het verlenen wederzijdse bijstand in het uitwisselen van informatie en het vragen van handhavingsmaatregelen. Er zijn geen regels die het meelopen van ambtenaren van een buitenlandse autoriteit mogelijk maken. Wel is er een bepaling die voorschrijft dat bevoegde autoriteiten bevoegde ambtenaren kunnen uitwisselen om de samenwerking te verbeteren. De bevoegde autoriteiten moeten daartoe de nodige maatregelen treffen opdat uitgewisselde bevoegde ambtenaren effectief kunnen deelnemen aan de activiteiten van de bevoegde autoriteit. Daartoe mogen deze bevoegde ambtenaren de taken uitvoeren die hun door de bevoegde instantie van ontvangst overeenkomstig het recht van die lidstaat worden toevertrouwd.¹⁹

In Nederland is de Consumentenautoriteit belast met het toezicht op de naleving van de Europese regelgeving. Helaas heeft de contactpersoon niet (tijdig) gereageerd op de toegezonden vragen, waardoor het moeilijk is het uitvoeringssysteem in kaart te brengen. De Wet handhaving consumentenbescherming voert de verordening 2006/2004 uit.

3.3. Douane

Het douaneterrein is een van de meest geëuropeaniseerde beleidsgebieden van de Europese Unie. De douaneheffingen behoren tot de eigen middelen van de Europese Unie. Mede daarom is douane een beleidsgebied bij uitstek waar Europa een verregaande invloed uitoefent op de materiële normstelling en de handhaving. Het communautaire douanewetboek (CDW), dat in de toekomst zal worden vervangen door een gemoderniseerd CDW, geeft een duidelijke definitie van het toezicht, als “de activiteiten die door deze autoriteiten in het algemeen worden ontplooid ten einde te zorgen voor de naleving van de douanewetgeving en, in voorkomend geval, van de andere bepalingen die op goederen onder douanetoezicht van toepassing zijn.” Douanecontroles zijn daarentegen “specifieke handelingen die worden verricht door

¹⁷ Verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 27 oktober 2004 betreffende de samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming, *PbEG* 2004, L 164/1.

¹⁸ In het bijzonder de bevoegdheden van artikel 4 lid 6, zoals het verkrijgen van toegang tot elk relevant document, relevante informatie over personen, inspecties ter plaatse, naming and shaming en het opleggen van sancties.

¹⁹ Artikel 16 Verordening 2006/2004.

de douaneautoriteiten.”²⁰ Wegens het bijzondere karakter van de douanetaken blijft afdeling 5.2. Awb daarom buiten toepassing.²¹

Op het gebied van douane is de samenwerking tussen autoriteiten essentieel voor het toezicht op de naleving van het Europese douanerecht. Deze noodzaak wordt voor de Unie nog eens versterkt doordat het gaat om de eigen financiële middelen van de EU. Douane is daarom een beleidsgebied waar zowel horizontaal als verticaal veel samenwerking tussen toezichthouders plaatsvindt. Er zijn dan ook specifieke en algemene Europese regels voor transnationale samenwerking.²²

Verordening 515/97 is een algemene verordening die de horizontale en verticale samenwerking regelt tussen de administratieve autoriteiten bij de toepassing van douane- en landbouwvoorschriften. Verder regelt de verordening het opzetten van een algemeen Douane-informatiesysteem (DIS) en de gegevensbescherming.²³ Naast het uitwisselen van informatie op basis van gelijkwaardigheid, maakt de verordening een onderscheid tussen ‘bijzonder toezicht’, waarbij de nationale autoriteiten op verzoek van een andere lidstaat of de Commissie toezicht uitoefenen op personen (artikel 7), en ‘administratief onderzoek’, waarbij de nationale autoriteiten op verzoek van een lidstaat of de Commissie een onderzoek verricht naar handelingen die in strijd kunnen zijn met douane en/of landbouwvoorschriften (artikel 9). In het geval van een administratief onderzoek kunnen ambtenaren van de verzoekende autoriteit aanwezig zijn. Artikel 9, tweede lid, regelt daarbij dat de ambtenaren van de aangezochte autoriteit de leiding van het administratieve onderzoek hebben. De ambtenaren van de verzoekende autoriteit mogen daarbij niet op eigen initiatief controlebevoegdheden uitoefenen. Wel hebben zij door tussenkomst van de ambtenaren van de aangezochte lidstaat toegang tot dezelfde plaatsen en documenten ten behoeve van het lopende administratieve onderzoek. Het is niet mogelijk voor buitenlandse ambtenaren om deel te nemen aan onderzoekshandelingen van strafrechtelijke aard die voorbehouden zijn aan ambtenaren die daartoe specifiek door de nationale wet zijn aangewezen. Zij nemen in geen geval deel aan huiszoeken of aan formele verhoren van personen in het kader van de strafwetgeving. Artikel 10 regelt dat lidstaten overeen kunnen komen dat het onder voorwaarden mogelijk is voor ambtenaren van de verzoekende autoriteit om hun functie uit te oefenen in de aangezochte lidstaat en gegevens te verzamelen die betrekking hebben op de toepassing van de douane- of landbouwvoorschriften.²⁴

De mogelijkheid dat buitenlandse of Europese ambtenaren aanwezig zijn bij een in Nederland verricht administratief onderzoek wordt geregeld in artikel 1:23 van het toekomstige ADW. Op grond van deze bepaling is de inspecteur bevoegd ‘zich te doen vergezellen door personen die daartoe door hem zijn aangewezen’. De bepaling

²⁰ Art. 4 Verordening (EEG) 2913/92 van de Raad, 12 oktober 1992, tot vaststelling van het communautair douanewetboek, *Pb* L 302.

²¹ Deze afdeling is overigens in vrijwel het gehele belastingrecht buiten toepassing verklaard.

²² Artikel 220 CDW en 93 t/m 95, 121, en 122 TCDW. Artikel 522 en 523 TCDW geven speciale regels voor administratieve samenwerking bij het verlenen van vergunningen voor douaneregelingen.

²³ Verordening (EG) 515/97 van de Raad, 13 maart 1997, betreffende de wederzijdse bijstand tussen de administratieve autoriteiten van de lidstaten en de samenwerking tussen deze autoriteiten en de Commissie met het oog op de juiste toepassing van de douane- en landbouwvoorschriften, *PbEG* 1997, L 82. Vergelijk J.H. Jans, R. de Lange, S. Prechal, R.J.G.M. Widdershoven, *Inleiding tot het Europees bestuursrecht*, Ars Aequi Libri: Nijmegen 2002, p. 285-286.

²⁴ Artikel 5:15, derde lid, Awb, geeft hier ook nationaal een voldoende grondslag voor door nationale toezichtambtenaren de mogelijkheid te geven zich te doen vergezellen ‘door personen die daartoe door hem zijn aangewezen’.

kent geen zelfstandige controlebevoegdheden toe aan buitenlandse (of Europese) ambtenaren.²⁵ Een gelijke bepaling is opgenomen in artikel 11:6 ADW met betrekking tot opsporing.

De Commissie is ook actief op het gebied van Douane omdat het gaat om de financiële belangen van de gemeenschap. Artikel 9 van Verordening 2988/95 regelt het toezicht van de Commissie.²⁶ De Commissie laat onder eigen verantwoordelijkheid nagaan of de administratieve praktijken met de Europese voorschriften in overeenstemming zijn, of de nodige bewijsstukken beschikbaar zijn en of deze overeenkomen met de in artikel 1 bedoelde ontvangsten en uitgaven van de Gemeenschappen, hoe deze financiële verrichtingen worden uitgevoerd en geverifieerd. Daarbij kan de Commissie onder voorwaarden controles en verificaties ter plaatse verrichten. De lidstaat dient daarbij alle noodzakelijke hulp te verlenen.

3.4. Financieel toezicht

Op het gebied van het financieel toezicht is het begrip toezicht, zoals reeds is opgemerkt in de Europese Agenda van de Awb, ruimer dan het begrip dat gehanteerd wordt in de Awb.²⁷ Het bestaat uit zowel prudentieel als gedragstoezicht. Prudentieel toezicht is gericht op de soliditeit van financiële ondernemingen en het bijdragen aan de stabiliteit van de financiële sector en is toebedeeld aan het DNB. Gedragstoezicht is gericht op ordelijke en transparante financiële marktprocessen, zuivere verhoudingen tussen marktpartijen en zorgvuldige behandeling van cliënten en is toebedeeld aan de AFM.²⁸ De hoeveelheid Europese en nationale regelgeving die betrekking heeft op het uitoefenen van toezicht en transnationale samenwerking is niet in deze quickscan op te nemen. Ook is er een uitgebreid proefschrift aanwezig.²⁹

Het financieel toezicht is het gebied bij uitstek waar transnationale samenwerking een belangrijke rol speelt. Richtlijn 2006/48/EG, betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen heeft samenwerking en informatie-uitwisseling tussen toezichthoudende autoriteiten noodzakelijk gemaakt.³⁰ In deze richtlijn zijn de beginselen van (1) harmonisatie van het toezicht, (2) wederzijdse erkenning van de vergunningen en (3) geconsolideerd toezicht door middel van homestate-control. De wederzijdse erkenning van vergunningen betekent dat een kredietinstelling met een vergunning verkregen in een bepaalde lidstaat in beginsel ook kan opereren in de andere EU/EER-lidstaten. Het systeem van homestate-control betekent dat het geconsolideerde toezicht plaatsvindt door de toezichthoudende instantie van het land waar de moederonderneming is opgericht. Deze uitgangspunten maken vergaande transnationale samenwerking noodzakelijk.

²⁵ *Kamerstukken II* 2005-2006, 30580, nr. 3, p. 97-98.

²⁶ Artikel 9 Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen, *PbEG* 1995, L 312.

²⁷ R.J.G.M. Widdershoven, M.J.M. Verhoeven, e.a., *De Europese agenda van de Awb*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2007, p. 113.

²⁸ Zie artikel 1:24 en 1:25 van de Wft.

²⁹ M. Luchtman, *Grensoverschrijdende sfeercumulatie*, proefschrift UU, Wolf, Nijmegen 2007.

³⁰ Richtlijn 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006, betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen, *PbEG* 2006, L 177/1.

Samenwerkingsverplichtingen hebben ook betrekking op het uitvoeren van inspecties. Zo bepaalt artikel 42 van de richtlijn dat informatie moeten worden uitgewisseld en artikel 43 dat wanneer een kredietinstelling haar werkzaamheden uitoefent door middel van een bijkantoor, de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst, na de bevoegde autoriteiten van de lidstaten van ontvangst daarvan vooraf in kennis te hebben gesteld, zelf of door gemachtigden de gegevens die op basis van artikel 42 zijn uitgewisseld, kunnen verifiëren. Een soortgelijke bepaling is opgenomen met betrekking tot het geconsolideerde toezicht in artikel 132 en 144 van de richtlijn. Dergelijke bepalingen worden ook gevonden in andere richtlijnen in het financieel toezicht.³¹

De Wet financieel toezicht (Wft) implementeert de Europese richtlijnen en is op 1 januari 2007 in werking getreden. Deze bevat een uitgebreide algemene regeling over transnationale samenwerking (Afdeling 1.3.2. Wft). Daarbij gaat het om het uitwisselen van informatie (art. 151-1:54 Wft), de samenwerking bij toezicht op de naleving (1:55-1:57 Wft) en de samenwerking bij handhaving (1:58-1:59 Wft). Bij het toezicht op de naleving regelt de Wft dat een nationale toezichthouder in het buitenland gegevens en inlichtingen kan verifiëren en ook dat buitenlandse toezichthouders in Nederland gegevens kunnen verifiëren (1:55 Wft). Voor de uitvoering van het toezicht op de naleving zijn artikelen 5:13, 5:15, en 5:20 van de Awb is eveneens van toepassing. Zo kan DNB, wanneer het ten behoeve van het toezicht op geconsolideerde basis op financiële groepen gegevens of inlichtingen wil verifiëren bij een in een andere lidstaat gevestigde onderneming, de toezichthoudende instantie van deze lidstaat verzoeken dit te doen of, na kennisgeving aan deze toezichthoudende instantie, zelf bij de onderneming gegevens of inlichtingen verifiëren (1:55, lid 2 Wft). Ook andersom geldt dat indien een toezichthoudende instantie van een andere lidstaat ten behoeve van toezicht op geconsolideerde basis op een kredietinstelling of financieel conglomeraat met zetel in die lidstaat gegevens of inlichtingen wenst te verifiëren bij een in Nederland gevestigde onderneming zij DNB kan verzoeken dit te doen. DNB kan deze toezichthoudende instantie ook zelf de gelegenheid geven om gegevens of inlichtingen te verifiëren (1:56, lid 3 Wft, & 1:57, lid 1 Wft).

Een belangrijke rol spelen ook de Memoranda of Understanding (MoU). Dit zijn bilaterale of multilaterale overeenkomsten waarin de samenwerking tussen toezichthouders nader wordt uitgewerkt. Het DNB heeft een dergelijke MoU afgesloten met alle lidstaten, uitgezonderd Estland en Slovenië. In de MoU's zijn afspraken vastgelegd over informatie-uitwisseling (de rechten en plichten met betrekking tot het vragen en verstrekken van informatie), de samenwerking op het gebied van toezicht en de geheimhouding met betrekking tot verstrekte en ontvangen

³¹ Met betrekking tot financiële conglomeraten is de Richtlijn 2002/87/EG van belang. Bepalingen met betrekking tot samenwerking en uitwisseling van informatie tussen toezichthouders staan in artikel 12, toegang tot informatie in artikel 14, en de mogelijkheid informatie te verifiëren in artikel 15. artikel 16 Richtlijn 2003/6/EG ('Richtlijn Marktmisbruik') artikelen 56 tot en met 58 Richtlijn 2004/39/EG ('MIFID'), met ingang van 1 november 2007. Thans volgt dit, onder meer, uit artikel 23 Richtlijn 93/22/EEG ('ISD') artikel 22 Richtlijn 2003/71/EG ('Prospectusrichtlijn')

informatie.³²

De AFM is partij bij een multilaterale MoU van de Committee of European Securities Regulators. Artikel 1 van de overeenkomst regelt dat “without prejudice to the provisions set forth by the EU legislation, the purpose of this Multilateral Memorandum of Understanding is to establish a general framework for cooperation and consultation between the Authorities referred to hereinafter, in order to facilitate the fulfilling of their supervisory responsibilities.” Vervolgens wordt verder de reikwijdte van de verplichte samenwerking uitgewerkt in het geval van informatie-uitwisseling en onderzoek op verzoek. Ook is er een bijzondere bepaling over het vertrouwelijk gebruik van de informatie.

Op het gebied van Europese samenwerkingsverbanden met betrekking tot informatie-uitwisseling tussen toezichthouders is de *Multilaterale Memorandum of Understanding on cooperation and information exchange* van de International Association of Insurance Supervisors (IAIS MMoU) wellicht op termijn van toepassing. De IAIS is een mondiaal gremium voor verzekeringstoezichthouders. Vanaf de oprichting in 1994 is de IAIS in een snel tempo uitgegroeid tot een wereldomvattende organisatie, die ruim 180 toezichthouders uit 130 landen vertegenwoordigt (met inbegrip van de per staat georganiseerde toezichthouders vanuit de Verenigde Staten).³³ De IAIS heeft nu een multilaterale MoU opgesteld waar alle leden aan deel kunnen nemen. Het doel van deze MMoU is evenals de bilaterale MoU's om samenwerking en informatie-uitwisseling tussen toezichthouders te verbeteren, echter op grotere en efficiëntere schaal. Ook DNB overweegt tot deze MMoU toe te treden.

3.5. Gezondheid

In de gezondheidsector zijn verschillende toezichthouders actief, waaronder de Douane en de Inspectie gezondheidszorg. Transnationale samenwerking speelt daarbij een belangrijke rol. Zo bevatten de artikelen 97 tot en met 99 van de Geneesmiddelenwet de implementatie van artikel 111 van richtlijn 2001/83. Daarin is toezicht op verzoek geregeld.³⁴ Zo bepaalt artikel 99 van de Geneesmiddelenwet dat de hoofdinspecteur die aan het hoofd staat van het onderdeel van het Staatstoezicht op de volksgezondheid er voor zorg draagt dat gevolg wordt gegeven aan het verzoek van de Commissie, het Bureau, de toezichthoudende instantie van een andere lidstaat of de instantie die in een andere lidstaat bevoegd is tot het verlenen van handelsvergunningen, om een inspectie uit te voeren bij de fabrikant van een bepaald geneesmiddel, bij degene die een werkzame grondstof voor een bepaald geneesmiddel bereidt, niet zijnde de fabrikant, of bij de houder van de handelsvergunning voor een bepaald geneesmiddel, indien de verzoeker het vermoeden heeft geuit dat de voorschriften inzake goede praktijken bij de vervaardiging niet worden nageleefd. Uit het gesprek met onze contactpersoon blijkt dat verdergaande samenwerking vooral plaatsvindt op het gebied van medische hulpmiddelen en farmacie. Daarbij bestaan

³² Op dit moment heeft het DNB een MoU met alle lidstaten, uitgezonderd Estland en Slovenie.

³³ Zie de website van de organisatie: < <http://www.iaisweb.org> >.

³⁴ Richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik, *PbEG 2001*, L 311/67.

nog veel onduidelijkheden. Zo is niet altijd duidelijk wie de andere bevoegde organisaties zijn uit andere lidstaten.

3.6. Mededinging

De transnationale administratieve samenwerking in het mededingingsrecht is Europees geregeld. Het gaat daarbij primair om samenwerking bij de uitvoering van het Europees mededingingsrecht tussen de Commissie en nationale mededingingsautoriteiten (verticale samenwerking) alsmede tussen de nationale mededingingsautoriteiten onderling (horizontale samenwerking). Verordening 1/2003 geeft bepalingen voor het uitwisselen van informatie en het uitoefenen van onderzoeksbevoegdheden.³⁵ Nationaal is de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) belast met het toezicht op de naleving van de Mededingingswet (Mw).

Zo hebben de Commissie en de mededingingsautoriteiten van de lidstaten op basis van artikel 12 van de verordening voor de toepassing van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag de bevoegdheid elkaar alle gegevens, zowel van feitelijke als van juridische aard, met inbegrip van vertrouwelijke inlichtingen, mee te delen en deze als bewijsmiddel te gebruiken. Hierbij gaat het dus zowel om *horizontale* uitwisseling van gegevens tussen de lidstaten als om *verticale* uitwisseling van gegevens tussen de lidstaten en de Commissie.

Verordening 1/2003 maakt het voor de Commissie mogelijk om onderzoeksbevoegdheden uit te oefenen in de lidstaten, zoals het vragen van inlichtingen (art. 18), het opnemen van verklaringen (art. 19) en het verrichten van inspecties (art. 20 en 21). Deze onderzoeksbevoegdheden oefent de Commissie uit onder eigen verantwoordelijkheid. Het gaat hierbij onder andere om het betreden van alle lokalen, terreinen en vervoermiddelen van ondernemingen en ondernemersverenigingen; het controleren van de boeken en alle andere bescheiden in verband met het bedrijf, ongeacht de aard van de drager van die bescheiden; het maken of verkrijgen van afschriften of uittreksels, in welke vorm ook, van die boeken en bescheiden; het verzegelen van lokalen en boeken of andere bescheiden van het bedrijf voor de duur van, en voorzover nodig voor, de inspectie; het verzoeken van vertegenwoordigers of personeelsleden van de betrokken onderneming of ondernemersvereniging om toelichting bij feiten of documenten die verband houden met het voorwerp en het doel van de inspectie, en het optekenen van hun antwoorden. Nationale ambtenaren moeten de ambtenaren van de Commissie actief bijstand verlenen en daarom over dezelfde bevoegdheden beschikken. (art. 20 lid 5 Vo). Ook moet het mogelijk zijn om wetshandhavingsautoriteiten, zoals de politie, in te schakelen (lid 6). Artikel 21 scheidt de mogelijkheid tot het onderzoeken van andere lokalen waar eventueel relevante stukken zouden kunnen liggen. Bij deze inspecties gaat het dus om de vierde variant van samenwerking, het zelfstandig uitoefenen van onderzoeksbevoegdheden.

Artikel 22 regelt ook nog het doen van onderzoek op verzoek van een andere lidstaat of de Commissie, hetgeen de eerste en tweede variant is van transnationale samenwerking zoals beschreven in de inleiding. Volgens lid 1 kan een mededingingsautoriteit van een lidstaat op het grondgebied van deze lidstaat

³⁵ Hoofdstuk 4 en 5 van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad van 16 december 2002 betreffende de uitvoering van de mededingingsregels van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag, *PbEG* 2003, L 1.

overeenkomstig het nationale recht elke inspectie- of andere onderzoeksmaatregel uitvoeren namens en voor rekening van de mededingingsautoriteit van een andere lidstaat. Elke uitwisseling of gebruik van de verkregen inlichtingen geschiedt daarbij overeenkomstig artikel 12. De Commissie kan de lidstaten ook om een onderzoek verzoeken, maar kan dit ook gelasten. Artikel 22 regelt ook een meeloopmogelijkheid. De door de Commissie gemachtigde functionarissen en andere begeleidende personen kunnen, op verzoek van de Commissie of van de mededingingsautoriteit van de lidstaat op het grondgebied waarvan de inspectie moet worden verricht, de functionarissen van deze autoriteit bijstand verlenen. Dit laatste betekent dat er dus tevens een meeloopmogelijkheid moet zijn voor buitenlandse toezichthouders.

De verordening is in Nederland uitgewerkt in de Mededingingswet. Artikel 89b Mw belast de toezichtambtenaren van de NMa met het verlenen van bijstand aan ambtenaren van de Commissie. Inspecties gaan in deze gevallen verder dan artikel 5:15 Awb en behelzen ook doorzoeking van gebouwen. Daarom regelt artikel 89c Mw dat er een voorafgaande machtiging van de rechter-commissaris nodig is bij het verlenen van bijstand voor zover de inspectie een doorzoeking omvat. Dit geldt eveneens voor het uitvoeren van een inspectie als bedoeld in andere gebouwen, terreinen en vervoermiddelen dan die van ondernemingen en ondernemersverenigingen, waaronder de woningen van directeuren, bestuurders en andere personeelsleden (art. 89d Mw).

3.7. Sociale zekerheid

Op het gebied van sociale zekerheid opereren de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). De UWV richt zich op de werknemersuitkeringen op basis van de WW, de WAO en andere werkgerelateerde uitkeringen. De SVB richt zich op de sociale zekerheidsuitkeringen, zoals de AOW en de kinderbijslag. Daarbij houden zij toezicht op degenen die een uitkering ontvangen. Zij zijn echter geen toezichthouder in de zin van artikel 5:11 Awb. In het kader van een rechtmatige vaststelling van het recht op uitkering en een rechtmatige betaling van die uitkeringen worden de gegevens van uitkeringsgerechtigden die van invloed zijn op het recht en de voortdurende van dit recht gecontroleerd en geverifieerd. Dit geldt zowel voor degenen die in Nederland wonen als voor de degenen die in het buitenland wonen.

Door de inwerkingtreding van de Wet Beperking Export Uitkeringen (Wet BEU) op 1 januari 2000 is het maken van deze afspraken in een stroomversnelling geraakt. Deze wet bepaalt namelijk dat geen of een verminderd recht op Nederlandse socialeverzekeringuitkeringen bestaat als de gerechtigde buiten Nederland woont, tenzij met het land waarin de betrokkene woont een verdrag is gesloten op grond waarvan recht op uitkering kan bestaan. In dit verdrag moet enerzijds een bepaling zijn opgenomen die uitbetaling van de uitkering in dat land mogelijk maakt en anderzijds moeten in dit verdrag bepalingen zijn opgenomen die de controle en verificatie van gegevens van gerechtigden in dat land mogelijk maken. Op basis van deze verdragen worden afspraken gemaakt met de bevoegde organen in het betreffende land over het spontaan doorgeven van gegevens die van belang zijn voor de hoogte van het recht op uitkering en het controleren en verifiëren van gegevens van aanvragers om een uitkering en van uitkeringsgerechtigden. Voor de Europese Unie is

dit echter anders. Verordening (EEG) 1408/71 bevat een exportverplichting van Nederlandse socialeverzekeringsuitkeringen die ook al bestond voor de inwerkingtreding van de Wet BEU.³⁶

In de Europese regelgeving zijn met betrekking tot transnationale samenwerking op dit terrein nauwelijks voorzieningen getroffen. De samenwerking die plaatsvindt is gebaseerd op artikel 84 van Verordening (EEG) 1408/71. Daar staat dat de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten elkaar alle inlichtingen verstrekken met betrekking tot de ter uitvoering van deze verordening getroffen maatregelen en verder dat bij de toepassing van deze verordening de autoriteiten en de organen van de Lid-Staten elkaar behulpzaam zijn als betref het de toepassing van hun eigen wetgeving. Op basis hiervan vindt de samenwerking tussen de lidstaten plaats. De SVB en UVW proberen met de verbindingsorganen en bevoegde organen binnen de Europese Unie dezelfde afspraken te maken over de controle en verificatie van gegevens als met de organen van landen buiten de Europese Unie. De bevoegde organen en verbindingsorganen zijn door de nationale autoriteiten aangewezen en aan de Europese Commissie als zodanig bekend gemaakt. Een verbindingsorgaan is een per verzekeringstak aangewezen orgaan voor het leggen van verbindingen met de voor die tak aangewezen verbindingsorganen en bevoegde organen in een ander lidstaat. De bevoegde organen zijn belast met de uitvoering van de socialezekerheidswetgeving of een tak daarvan.

Deze afspraken geven de mogelijkheid om informatie te verzoeken, om organen in het buitenland te verzoeken om controles te verrichten en ook om zelf controles in het buitenland bij uitkeringsgerechtigden onder eigen verantwoordelijkheid uit te voeren. Deze mogelijkheden zijn verder niet nader uitgewerkt in nationale wetgeving. Deze afspraken zijn er echter niet met alle landen binnen de Europese Unie. Van onze correspondenten hebben wij geen kopie van een dergelijke afspraak ontvangen.

3.8. Telecom

De OPTA houdt toezicht op de naleving van de wet- en regelgeving op het gebied van post en elektronische communicatiediensten. Het gaat daarbij voornamelijk om de Europese richtlijnen, de Postwet, de Telecommunicatiewet. De OPTA heeft zowel taken in het kader van netwerkveiligheid (spam) als in het kader van consumentenbescherming. Er zijn verschillende belangrijke Europese richtlijnen, maar er zijn geen concrete samenwerkingsbepalingen.³⁷ De kaderrichtlijn geeft in overweging 27 aan dat de nationale regelgevende instanties met elkaar zullen moeten

³⁶ Verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, *Pb.* 1971, L 28; en Verordening nr. 574/72 van de Raad van 21 maart 1972 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, *Pb* 1972, nr. L 74.

³⁷ Er is een algemene kaderrichtlijn: Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en diensten (Kaderrichtlijn), *PbEG* 2002, L 108/33; en verdere bijzondere richtlijnen.

samenwerken wanneer de relevante markt transnationaal blijkt te zijn. Dit wordt verder niet concreter uitgewerkt dan als een algemene verplichting in artikel 7 van de richtlijn dat nationale regelgevende instanties op transparante wijze met elkaar en met de Commissie samenwerken om te zorgen voor de consistente toepassing in alle lidstaten van deze richtlijn en van de bijzondere richtlijnen. Dit heeft echter geen betrekking op operationele samenwerking. De OPTA is wel lid van European Regulators Group (ERG). De ERG is een EU-samenwerkingsverband van nationale toezichthouders, dat onder meer de Europese Commissie adviseert over Europese wet- en regelgeving op het gebied van telecommunicatie. Ook maken zij onderlinge afspraken over de uitvoering van deze regelgeving in de afzonderlijke lidstaten. De ERG heeft echter geen taak in het faciliteren van operationele samenwerking. Voorts bestaan er verder geen specifieke samenwerkingsbepalingen in de Europese richtlijnen. Daarmee lijkt operationele samenwerking op het gebied telecom vooralsnog niet plaats te vinden.

3.9. Visserij

De transnationale samenwerking die nodig is voor de controle op de naleving van het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) is neergelegd in de algemene verordening 2371/2002 en in de controleverordening 2847/93.³⁸ De algemene verordening regelt in artikel 28 dat de lidstaten met elkaar en ook met derde landen samen moeten werken en bijstand moeten verlenen om de naleving van het GVB te verzekeren. Een vergaande bijstandsbevoegdheid is geregeld in lid 3, waar staat dat de lidstaten in alle communautaire wateren buiten de wateren die onder de soevereiniteit van een andere lidstaat vallen, communautaire vissersvaartuigen inspecteren. Wanneer de kustlidstaat toestemming verleent of als er een specifiek toezichtsprogramma is aangenomen overeenkomstig artikel 34 quater van Verordening (EG) nr. 2847/93 van de Raad, dan mogen inspectiediensten ook in de soevereine wateren van een andere lidstaat inspecties uitvoeren. Ook mogen nationale inspectiediensten op alle communautaire vaartuigen inspecties uitvoeren die in internationale wateren varen. In alle andere gevallen kunnen de lidstaten elkaar machtigen om inspecties uit te voeren. Het gaat hier aldus om de vierde vorm van transnationale samenwerking. Verder regelt artikel 34 bis van de controleverordening een informatieplicht bij geconstateerde mogelijke overtreding, waarbij lidstaten eveneens elkaar kunnen verzoeken bijzondere controles uit te voeren.

Om operationele coördinatie van de visserijcontroles en –inspecties van de lidstaten te organiseren en de lidstaten bij te staan bij hun samenwerking is tevens het Communautair Bureau voor Visserijcontrole (CBVC) opgericht.³⁹ De belangrijkste taken van het CBVC met betrekking tot operationele samenwerking zijn het coördineren van de door de lidstaten in verband met de controle- en inspectieverplichtingen van de Gemeenschap verrichte controles en inspecties en de door de lidstaten overeenkomstig deze verordening gebundelde inzet van de nationale

³⁸ Verordening (EG) nr. 2371/2002 van de Raad van 20 december 2002 inzake de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visbestanden in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid, *PbEG* 2002, L 358. Verordening (EEG) nr. 2847/93 van de Raad van 12 oktober 1993 tot invoering van een controleregeling voor het gemeenschappelijk visserijbeleid, *PbEG* 1993, L 261.

³⁹ Verordening (EG) nr. 768/2005 van de Raad van 26 april 2005 tot oprichting van een Communautair Bureau voor visserijcontrole en houdende wijziging van Verordening (EEG) nr. 2847/93 tot invoering van een controleregeling voor het gemeenschappelijk visserijbeleid, *PbEG* 2005, L 128.

controle- en inspectiemiddelen. De lidstaten moeten daartoe inspecteurs en controlemiddelen aanwijzen, volgens artikel 28 lid 4 van de basisverordening, die zij ter beschikkingstellen als communautaire inspecteurs.⁴⁰ Dit betekent dat er zowel Commissie-inspecteurs, communautaire inspecteurs als nationale inspecteurs zijn.⁴¹ Het Bureau coördineert daartoe de uitvoering van de overeenkomstig artikel 34 quater van Verordening (EEG) nr. 2847/93 vastgestelde specifieke controle- en inspectieprogramma's door middel van gezamenlijke inzetplannen. In deze gezamenlijke inzetplannen worden tevens regels opgenomen over onder welke voorwaarden de controle- en inspectiemiddelen van een lidstaat zich in wateren onder de soevereiniteit of de jurisdictie van een andere lidstaat mogen begeven.⁴² Aldus vindt er vergaande samenwerking plaats die ook nog uit Europa gestuurd wordt, waarbij de hybride communautaire inspecteurs (nationale inspecteurs met een EU-jasje) een centrale rol gaan vervullen. Naast de bovengenoemde mogelijkheden waarbij transnationale samenwerking een belangrijke rol speelt, zijn voor het GVB ook de verordeningen en richtlijnen die de financiële belangen van de gemeenschap willen beschermen van belang.⁴³

De Algemene Inspectiedienst (AID) is belast met het toezicht op de naleving van de Europese regelgeving, waaronder tevens een opsporingsdienst staat die valt onder het functioneel parket van het OM. Helaas heeft de contactpersoon niet (tijdig) gereageerd op de toegezonden vragen, waardoor het moeilijk is het complexe uitvoeringssysteem en de nationale bevoegdheidsbepalingen in kaart te brengen.

3.10. Voedselveiligheid en dierenwelzijn

Op het gebied van voedselveiligheid en dierenwelzijn bestaat al sinds enige tijd de richtlijn betreffende wederzijdse bijstand tussen de administratieve autoriteiten van de Lid-Staten en samenwerking tussen deze autoriteiten en de Commissie, met het oog op de juiste toepassing van de veterinaire en zoötechnische wetgeving.⁴⁴ Op basis van die richtlijn moeten lidstaten elkaar bijstand verlenen op verzoek van een andere lidstaat en op eigen initiatief. Deze bijstand houdt een informatieplicht in en een

⁴⁰ Zie de Beschikking van de Commissie van 9 januari 2007, *PbEG* 2007, L 76/22.

⁴¹ Daarbij stelt artikel 28 lid 5 van de basisverordening dat de door communautaire inspecteurs of inspecteurs van een andere lidstaat of inspecteurs van de Commissie opgestelde inspectie- en bewakingsverslagen in alle lidstaten toelaatbaar bewijsmateriaal bij administratieve of gerechtelijke procedures vormen. Voor de vaststelling van feiten worden zij ook op dezelfde voet behandeld als inspectie- en bewakingsverslagen van de lidstaten.

⁴² Art. 10 (f) Verordening 768/2005. Recentelijk is de eerste van deze gezamenlijke inzetplannen vastgesteld voor de Noordzee.

⁴³ Zie art. 27 Verordening (EG) nr. 861/2006 van de Raad van 22 mei 2006 houdende communautaire financieringsmaatregelen voor de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk visserijbeleid en op het gebied van het zeerecht, *PbEG* 2006, L 160/1. Zie ook natuurlijk de daar genoemde verordening 2988/95 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen; verordening 2185/96 betreffende de controles en verificaties ter plaatse die door de Commissie worden uitgevoerd ter bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen tegen fraudes en andere onregelmatigheden en Verordening (EG) en verordening nr. 1073/1999 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF).

⁴⁴ Richtlijn 89/608/EEG van de Raad van 21 november 1989 betreffende wederzijdse bijstand tussen de administratieve autoriteiten van de Lid-Staten en samenwerking tussen deze autoriteiten en de Commissie, met het oog op de juiste toepassing van de veterinaire en zoötechnische wetgeving, *Pb* 1989, L 351/34.

onderzoeksplicht, maar behelst geen operationele samenwerking. Daarnaast regelt Verordening 882/2004 de officiële controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen en de voorschriften inzake diergezondheid en dierenwelzijn.⁴⁵ Daarbij worden tevens uitvoerige samenwerkingsbepalingen gegeven op het gebied van diervoeders en levensmiddelen. Wanneer een optreden in meer dan één lidstaat vereist is, moeten de bevoegde autoriteiten elkaar administratieve bijstand verlenen op verzoek of op eigen initiatief. Deze bijstand kan worden uitgebreid tot deelname aan controles ter plaatse die door de bevoegde autoriteit van een andere lidstaat worden uitgevoerd.⁴⁶ Deze bijstand houdt zowel een informatieplicht in als operationele samenwerking. Om de bijstand op de juiste wijze te coördineren wijzen lidstaten een contactinstantie aan, die dezelfde instantie mag zijn als de bevoegde autoriteit op basis van de reeds genoemde richtlijn. De voorgeschreven samenwerking heeft aldus enkel betrekking op het meelopen. Artikel 36, lid 3 van de verordening schrijft voor dat het personeel van de verzoekende autoriteit niet op eigen initiatief de onderzoeksbevoegdheden van het personeel van de aangezochte autoriteit kan uitoefenen. Het moet echter wel toegang krijgen tot dezelfde plaatsen en documenten als personeel van de aangezochte autoriteit, door bemiddeling van dit laatste, en met als enig doel ervoor te zorgen dat het administratief onderzoek wordt uitgevoerd.

Er zijn echter niet alleen *horizontale*, maar ook *verticale* samenwerkingsverplichtingen. Allereerst geldt er een algemene informatieplicht op basis van artikel 50 van de algemene levensmiddelenverordening, die een systeem voor snelle waarschuwingen regelt.⁴⁷ Verder heeft de Commissie tot taak gecoördineerde bijstand en follow-up te organiseren en tweedelijns toezicht te houden op de lidstaten. In het kader van de gecoördineerde bijstand en follow-up door de Commissie is het onder omstandigheden⁴⁸ mogelijk dat de Commissie in samenwerking met de betrokken lidstaat een inspectieteam stuurt om ter plaatse officiële controles te houden of dat zij de bevoegde autoriteit van de lidstaat verzoekt dergelijke controles uit te voeren. Hierbij gaat het om controles onder leiding van de Commissie (de derde vorm van wederzijdse bijstand).

Naast deze coördinerende taak heeft de Commissie de taak om toezicht te houden op de uitvoering van de controles door de lidstaten. Hierbij gelden informatieverplichtingen in de vorm van controleplannen en jaarverslagen (Titel V). Artikel 45 van de verordening regelt vervolgens de communautaire controles die plaatsvinden om na te gaan of de officiële controles in de lidstaten over het algemeen overeenstemmen met de nationale controleplannen en de communautaire wetgeving. Daartoe kan de Commissie algemene en specifieke audits houden in de lidstaten door haar eigen deskundigen, die eventueel worden bijgestaan door deskundigen uit de

⁴⁵ Verordening 882/2004 van 29 april 2004 inzake officiële controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen en de voorschriften inzake diergezondheid en dierenwelzijn, *PbEG* 2004, L 191. De algemene verordening op dit gebied

⁴⁶ Artikel 34 van Verordening 882/2004.

⁴⁷ Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden, *PbEG* 2002, L 31.

⁴⁸ Namelijk wanneer uit de officiële controles op de plaats van bestemming blijkt dat er bij herhaling sprake is van niet-naleving of van andere risico's voor mens, plant of dier ten gevolge van diervoeders of levensmiddelen, hetzij rechtstreeks, hetzij via het milieu (artikel 40, lid 3 van Verordening 882/2004)

lidstaten. De specifieke audits behelzen onder andere inspectiebezoeken ter plaatse van de officiële diensten en van de voorzieningen die met de gecontroleerde sector verband houden, het onderzoeken van ernstige of herhaaldelijk optredende problemen in de lidstaten en het onderzoeken van noodsituaties, opkomende problemen of nieuwe ontwikkelingen in de lidstaten.

In Nederland is de Voedsel- en warenautoriteit (VWA) belast met het toezicht op de naleving van de Europese regelgeving. Helaas heeft de contactpersoon niet (tijdig) gereageerd op de toegezonden vragen, waardoor het moeilijk is het complexe uitvoeringssysteem in kaart te brengen.

Hoofdstuk 4: Transnationale samenwerking in de lidstaten van de EU

4.1. Algemeen

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de status van transnationale samenwerking in de verschillende lidstaten van de EU, die op basis van toegezonden vragenlijsten aan buitenlandse correspondenten en eigen onderzoek is verkregen. De reacties op de vragenlijst liepen nogal uiteen. Sommige correspondenten hadden uitvoerige beschrijvingen van recht en literatuur, terwijl anderen volstonden met het verwijzen naar literatuur. Het is ons niet gelukt om correspondenten te vinden uit Bulgarije, Luxemburg, Estland, Letland, Litouwen, Portugal, en Cyprus. Voor 10 andere landen (Hongarije, Frankrijk, Griekenland, Italië, Polen, Zweden, Malta, Roemenie, Slowakije en Tsjechië) geldt dat we wel correspondenten hebben gevonden of dat correspondenten ons meldden dat ze een ander hadden gevonden, maar dat leidde niet tot tijdige informatieverstrekking. Dat betekent dat we ons onderzoek hebben moeten beperken tot 10 lidstaten naast Nederland, te weten België (4.2), Denemarken (4.3), Duitsland (4.4), Finland (4.5), Ierland (4.6), Oostenrijk (4.7), Polen (4.8), Slovenië (4.9), Spanje (4.10) en het Verenigd Koninkrijk (4.11).

4.2. België

Op federaal niveau noch in de gemeenschappen of de gewesten bestaat er in België een algemene regeling over 'toezichthouders' zoals in artikel 5:11 Awb is neergelegd. Er bestaan wel specifieke regelingen van toezicht, zoals bijvoorbeeld in het milieurecht.⁴⁹ Specifiek voor België is de vraag of Vlaanderen dan wel Wallonie eigenlijk wel bevoegd zouden zijn om een algemene regeling inzake 'toezichthouders' uit te werken. Dat geldt in het bijzonder voor het toekennen van een 'afhandelingsbevoegdheid' aan toezichthouders, omdat dit volgens onze contactpersoon mogelijk aan de strafrechtspleging raakt, en dat is vrijwel geheel een federale beleidsmaterie.

Uit ons eigen onderzoek komt naar voren dat in het financieel bestuursrecht de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen, de CBFA, het bevoegde orgaan is.⁵⁰ In artikel 78, tweede lid, Wet betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten (Belgisch Staatsblad, 4 september 2002) komen we een algemene bepaling tegen volgens welke de CBFA bevoegd is om de nationale onderzoeksbevoegdheden, geregeld in het eerste lid van deze bepaling, in te zetten in het kader van de transnationale samenwerking. De bepaling luidt als volgt:

'De CBFA heeft dezelfde onderzoeksbevoegdheid teneinde te verifiëren, binnen het kader van een samenwerkingsakkoord gesloten met een buitenlandse autoriteit en wat de concrete punten betreft die zijn aangegeven in de schriftelijke aanvraag van deze autoriteit, of een verrichting of een activiteit die in België is uitgevoerd of uitgeoefend

⁴⁹ Onze contactpersoon verwees in dit kader naar de aandacht voor de rol van toezichthouders in de milieurechtshandhaving. Zie onder meer: C. Billiet, "Milieurechtshandhaving. De Wet 1998 Productnormen", Tijdschrift voor Milieurecht 2000, 450-481.

⁵⁰ www.cbfa.be

wordt beoogd door de wetten en reglementen waarvan deze buitenlandse autoriteit op de toepassing dient toe te zien'

De meer specifieke bepaling over transnationale samenwerking in het kader van het financieel bestuursrecht is artikel 77bis (opgenomen in de bijlage bij dit rapport). Deze bepaling voorziet in het uitwisselen van informatie, het houden van inspecties op verzoek en het meelopen bij deze inspecties. Uitdrukkelijk wordt echter bepaald dat het onderzoek wordt verricht 'onder eindverantwoordelijkheid van de lidstaat op het grondgebied waarvan het onderzoek plaatsvindt.' Dat betekent dat het zelfstandig onder eigen bevoegdheid uitvoeren van inspecties op grond van deze bepaling niet mogelijk is. Verder valt op dat de wet voorziet in waarborgen voor samenwerking die niet herleidbaar zijn tot de richtlijnen. Zo kan het CBFA bij het verstrekken van informatie aangeven dat die informatie alleen mag worden doorgegeven met haar uitdrukkelijke toestemming of voor de doeleinden waarmee zij heeft ingestemd.

De Belgische mededingingsautoriteit is samengesteld uit de Dienst voor de Mededinging en de Raad voor de Mededinging.⁵¹ Ze oefent haar bevoegdheden uit op grond van de Wet tot bescherming van de mededinging (Belgisch Staatsblad 29 september 2006).⁵² Afdeling 10 van deze wet regelt de samenwerking met de Commissie en de autoriteiten uit andere lidstaten. Daarbij valt op dat alleen het toezicht op verzoek wordt geregeld. Verder zijn er niet zulke uitvoerige waarborgen als in de wet over het financieel bestuursrecht.

4.3. Denemarken

Voor zover wij hebben kunnen nagaan,⁵³ bestaat er geen algemene regeling van handhavingstoezicht in Denemarken, evenmin bestaat er een algemene regeling van bestuurlijke samenwerking tussen toezichthouders. Het Deense Awb-equivalent, de Forvaltningsloven, bevat hierover geen voorzieningen. Wel bevat de Deense Lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter⁵⁴ een aantal voorzieningen die bij het uitoefenen van toezicht in acht moeten worden genomen.

Voor zover wij hebben kunnen achterhalen is er geen bijzondere literatuur over administratieve samenwerking naast de algemene commentaren.⁵⁵

Bepalingen over samenwerking tussen bestuursorganen zijn uitsluitend in bijzondere wetgeving terug te vinden. Een voorbeeld daarvan is artikel 18, zesde lid, van de Deense Mededingingswet, op grond waarvan de politie gehouden is om bijstand te verlenen aan de mededingingsautoriteit bij de uitoefening van zijn bevoegdheden. Voor de transnationale administratieve samenwerking is artikel 24, derde lid, van deze wet van belang, waarin is bepaald dat de Deense

⁵¹ Zie http://www.mineco.fgov.be/organization_market/competition/home_nl.htm.

⁵² Zie http://www.mineco.fgov.be/organization_market/competition/pdf/law_competition_001.pdf.

⁵³ Wij hebben getracht een aantal personen te benaderen met een algemeen bestuursrechtelijke expertise, maar dat heeft niet de benodigde informatie opgeleverd. We kregen slechts de beschikking over informatie over deze aspecten in het Deense mededingingsrecht.

⁵⁴ Door onze contactpersoon vertaald als Act of Due Process concerning Restraint Actions from Public Authorities.

⁵⁵ Algemene commentaren op de twee zojuist genoemde wetten zijn bijvoorbeeld: "Forvaltningsloven med kommentarer" (een commentaar op de eerstgenoemde Deense wet) door John Vogter, 3 druk 2001, DJØF en "Retsikkerhedsloven med kommentarer" (een commentaar op de als tweede genoemde wet) door Ole Hasselgaard, 1^e druk 2005, DJØF.

mededingingsautoriteit de bijstand verleent aan de Europese commissie en de andere EU-lidstaten bij de uitvoering van artikel 83 EG-Verdrag. De Deense mededingingsautoriteit is natuurlijk gebonden aan de voorzieningen in Verordening 1/2003.

4.4. Duitsland

In het Duitse recht wordt toezicht of inspectie (*Inspektionen*) gezien als een onderdeel van de bestuurlijke procedure, omschreven als een ‘planvoll geordneter Vorgang des Informationsgewinnung und – verarbeitung’, ‘der in der Verantwortung eines Trägers der öffentlichen Verwaltung abläuft und der Hervorbringung einer administrativen Entscheidung dient.’⁵⁶ Er is veel literatuur voorhanden over dit onderwerp, waaronder een recent proefschrift.⁵⁷ Over het thema wederzijdse administratieve bijstand, nationaal en transnationaal, bestaat zeer veel literatuur, waaronder ook hier een recent proefschrift.⁵⁸ ‘Amtshilfe’ (wederzijdse administratieve bijstand) is in Duitsland een klassiek staats- en bestuursrechtelijk thema. In artikel 35, eerste lid, Grundgesetz staat een algemene verplichting tot wederzijdse samenwerking:

Alle Behörden des Bundes und der Länder leisten sich gegenseitig Rechts- und Amtshilfe.

Hiervan staan uitwerkingen in diverse algemene wetten zoals het Awb-equivalent, het Verwaltungsverfahrensgesetz (§ 4⁵⁹ en 5⁶⁰), het Sozialgesetzbuch (§ 3⁶¹ en 4⁶²) en de Abgabenordnung (het equivalent van de Algemene wet inzake rijksbelastingen) (§ 111 t/m 117, met name § 111⁶³, 112⁶⁴ en 117 waarin de transnationale wederzijdse samenwerking is geregeld).⁶⁵ De bepalingen vertonen een grote gelijkenis met elkaar. We volstaan hier dan ook met het opnemen van § 4 en 5 van het Verwaltungsverfahrensgesetz en § 117 Abgabenordnung in de bijlagen bij dit rapport. De laatste bepaling omdat ze een goed voorbeeld is van een bepaling over transnationale administratieve samenwerking. Voorzieningen van wederzijdse administratieve bijstand, nationaal en transnationaal komen voorts met zeer grote regelmaat voor in bijzondere wetten.

⁵⁶ Antje David, *Inspektionen im Europäischen Verwaltungsrecht*, Duncker & Humblot, Berlin 2003, p.20. Zie ook Antje David, *Inspektionen als Instrument der Vollzugskontrolle im Europäischen Verwaltungsverbund*, in: Eberhard Schmidt- Assmann en Bettina Schöndorf-Haubold (red.), *Der Europäische Verwaltungsverbund*, Mohr Siebeck, Tübingen 2005, p.238.

⁵⁷ Antje David, *Inspektionen im Europäischen Verwaltungsrecht*, Duncker & Humblot, Berlin 2003.

⁵⁸ Florian Wettner, *Die Amtshilfe im Europäischen Verwaltungsrecht*, Mohr Siebeck Tübingen 2005. Een korte weergave van de inhoud van dit proefschrift is te vinden in: Florian Wettner, *Das allgemeine verfahrensrecht der gemeinschaftsrechtlichen Amtshilfe*, in: Eberhard Schmidt- Assmann en Bettina Schöndorf-Haubold (red.), *Der Europäische Verwaltungsverbund*, Mohr Siebeck, Tübingen 2005, p. 181-212.

⁵⁹ Zie http://bundesrecht.juris.de/vwvfg/_4.html.

⁶⁰ Zie http://bundesrecht.juris.de/vwvfg/_5.html.

⁶¹ http://bundesrecht.juris.de/sgb_10/_3.html.

⁶² http://bundesrecht.juris.de/sgb_10/_4.html.

⁶³ http://bundesrecht.juris.de/ao_1977/_111.html.

⁶⁴ http://bundesrecht.juris.de/ao_1977/_112.html

⁶⁵ § 117 AO. Belastingen vallen buiten het onderzoek, maar wij menen dat deze bepaling een goed voorbeeld is voor terreinen buiten het belastingrecht. Zie http://bundesrecht.juris.de/ao_1977/_117.html.

4.5. Finland

Het Finse Awb-equivalent, de Administrative Procedure Act 2003, heeft een algemene bepaling over inspectie. De vertaling van het betrokken artikel 39 luidt als volgt:⁶⁶

Section 39 — *Inspection*

(1) An authority shall notify a party immediately concerned by the matter of the starting time of an inspection within its competence, unless such notification would compromise the purpose of the inspection. The party has the right to be present during the inspection and to express opinions and ask questions on points pertaining to the inspection. During the inspection, the party shall be informed, in so far as possible, of the purpose of the inspection, the procedure therein and the follow-up measures. The inspection shall be carried out without causing undue inconvenience to the object of the inspection or the person possessing it.

(2) The inspector shall without delay draw up a report of the inspection, indicating the progress of the inspection and the essential observations made by the inspector. The inspection report shall be served on parties entitled to be present during the inspection.

De bepaling is met deze wet van 2003 in het Finse recht geïntroduceerd. De bepaling geeft geen bevoegdheden om toezicht uit te oefenen. Ze regelt slechts een aantal normen die bij de uitoefening van de in de bijzondere wetgeving in acht moeten worden genomen. De bepaling geldt indien de bijzondere wetgeving niet anders bepaalt.

Dat er een algemene bepaling bestaat, betekent evenwel niet dat er in wetgeving of jurisprudentie aan algemene definitie van ‘toezicht’ of ‘inspectie’ bestaat. Een dergelijke definitie was onze contactpersoon onbekend.

Er bestaan geen algemene voorzieningen over transnationale administratieve samenwerking. Wel is er een tamelijk vage bepaling te vinden over samenwerking tussen bestuursorganen. De bepaling is geschreven voor samenwerking tussen Finse bestuursorganen. Ze zou wellicht voor transnationale samenwerking kunnen worden gebruikt, maar onze contactpersoon twijfelt gelet op het vage karakter van de bepaling of dat inderdaad het geval is. De vertaling van het betrokken artikel 10 luidt als volgt:

Section 10 — *Inter-authority co-operation*

(1) An authority shall provide the requested assistance, within its competence and as required by the nature of the matter, to another authority for taking care of an administrative matter; it should also otherwise promote inter-authority co-operation.

(2) Executive assistance between authorities is subject to separate provisions.

In de bijzondere wetgeving van diverse sectoren zijn er specifieke voorzieningen over samenwerking, indien dat op grond van EU-regelgeving is vereist. Een voorbeeld is hoofdstuk 5 van de Finse Act on the Financial Supervision Authority (587/2003).⁶⁷ De vertaling van de daarin opgenomen bepalingen is in de bijlagen bij dit rapport opgenomen.

⁶⁶ Onofficiële vertaling van het Ministerie van Justitie van Finland: www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf.

⁶⁷ http://www.fin-fsa.fi/Eng/About_us/act.htm

Er wordt slechts incidenteel geschreven over inspectie. Onze contactpersoon wees op een bijdrage uit 2005 over "Administrative inspection - national and European starting points" van Heiki Kulla, hoogleraar aan de universiteit van Turku, geschreven in het Fins. Er is ook enige aandacht besteed in de Finse literatuur over de constitutionale aspecten van transnationale samenwerking.

4.6. Ierland

Er bestaat geen equivalent van de Algemene wet bestuursrecht in Ierland.⁶⁸ Evenmin bestaat er een algemene regeling van toezicht of inspectie. Voor zover onze contactpersoon on vaststellen, bestaat er geen academische discussie in Ierland over transnationale administratieve samenwerking. In regelgeving, jurisprudentie, noch literatuur bestaat er een algemene definitie van inspectie of toezicht. In de Ierse benadering van de normering van toezichtactiviteiten wordt niet aangenomen dat deze activiteiten een uitdrukkelijke wettelijk geregelde bevoegdheid behoeven, zoals dat in Nederland het geval is. In de woorden van onze contactpersoon:

'...there is no general legislation in Irish comparable to the Dutch General Administrative Act, nor any equivalent general provisions in relation to inspection, supervision and control. Therefore, administrative agencies are legally entitled to undertake any form of investigation other than one which requires interference with property rights or other cognate entitlements or which involves the type of infringement of privacy (and perhaps other constitutional rights) as requires adequate lawful justification, which need not, however, exist in the form of specific statutory authorisation.'

Regeling van samenwerking en van toezicht of inspectie komt in de bijzondere wetgeving voor die EG-regelgeving implementeert. Daar volstaat de Ierse wetgever veelal met het letterlijk overschrijven van de betrokken EG-rechtelijke voorziening.

Het Ierse parlement (Oireachtas) is terughoudend met het aanvaarden van bepaalde bevoegdheden in het kader van transnationale samenwerking, zoals blijkt uit de manier waarop de Customs Co-operation Convention is geïmplementeerd in de Customs and Excise (Mutual Assistance) Act 2001: hot pursuit, grensoverschrijdende surveillance of heimelijke observatie door medewerkers van buitenlandse autoriteiten op het Ierse grondgebied, neergelegd in de artikelen 20, 21 en 33 van deze conventie zijn niet geregeld in het Ierse recht en daarom niet toegelaten.

Met de European Communities (Customs and Agriculture Mutual Assistance)(Competent Authorities) Regulations 1999⁶⁹ wordt Verordening 515/97 geïmplementeerd. Deze regelgeving wijst slechts bevoegde autoriteiten aan. Er worden daarin geen inspectie of controle bevoegdheden gegeven of genormeerd. Met de European Communities (Mutual Assistance as regards Correct Application of Legislation on Veterinary and Zootechnical Matters) Regulations 1993⁷⁰ wordt Richtlijn 89/608 geïmplementeerd. Daarin is wel een aantal expliciete bepalingen

⁶⁸ Onze contactpersoon wees op de omstandigheid dat in 1998 een Administrative Procedure Bill nog 'subject of official discussion' was (verwijzend naar Hogan and Morgan, Administrative Law in Ireland, third edition, Dublin 1998). Een dergelijk wetsvoorstel is nog steeds niet gepubliceerd. Ook is het voornemen niet opgenomen geweest in wetgevingsprogramma's van de regering. Het is zelfs niet terecht gekomen in een wijziging van de wet op de Ombudsman.

⁶⁹ SI (Statutory Instruments) No 55 van 1999. Te vinden in het Irish Statute Book <http://www.irishstatutebook.ie/home.html>.

⁷⁰ SI No 150 of 1993.

opgenomen in het kader van de transnationale samenwerking tussen toezichthouders. De betrokken bepalingen zijn in de bijlagen bij dit rapport opgenomen.

Diverse regelgeving ter implementatie van richtlijnen voorziet in regeling van administratieve samenwerking op grond waarvan medewerkers van de Europese Commissie kunnen deelnemen aan nationale controles. Een voorbeeld hiervan is de European Communities (Official Control of Foodstuffs) Regulations 1998.⁷¹ De relevante bepalingen zijn in de bijlage opgenomen.⁷²

Er is wetgeving in voorbereiding ter uitvoering van hoofdstuk 5 van Verordening 882/2004.⁷³ Dit hoofdstuk bevat bepalingen over wederzijdse administratieve bijstand en samenwerking op het terrein van voeding en voedsel.

The European Communities (Markets in Financial Instruments) Regulations 2007 (Nos 1 en 2)⁷⁴ implementeren de richtlijnen 2006/48 en 2004/39. Daarbij zijn de verplichtingen opgenomen van de Central Bank and Financial Services Authority van Ierland om bijstand te verlenen aan en samen te werken met de bevoegde autoriteiten van andere lidstaten. Voorbeelden hiervan zijn te vinden in de artikelen 126, derde lid, 128, achtste lid, 132, vierde lid en 134. Op grond van artikel 126, derde lid, mag de vreemde 'home' Staat inspecties uitvoeren in Ierland nadat de Central Bank and Financial Services Authority is geïnformeerd daarover. Artikel 127, achtste lid geeft de bevoegdheid aan de laatstgenoemde Ierse autoriteit om in het buitenland 'on-site' inspecties uit te voeren. Artikel 132, vierde lid geeft de bevoegdheid aan deze autoriteit om de bevoegdheden in te zetten om gevolg te geven aan een bijstandverzoek van een buitenlandse autoriteit, ook al is er geen sprake van enige overtreding naar Iers recht.

De maatregelen ter implementatie van Verordening 2185/96⁷⁵ zijn beperkt tot de bevoegdheid om nationale inspecteurs aan te wijzen die de medewerkers van de Europese Commissie bijstaan bij de inspecties die de laatstgenoemden verrichten op basis van deze verordening. Een vergelijkbare voorziening is opgenomen in de European Communities (Rules for the Application of Article 88 of the EC Treaty (On-site Monitoring) Regulations 2002 (SI No 444 van 2002).

Het Ierse Department of Enterprise, Trade and Employment is bezig met een analyse (een zogenoemde Regulatory Impact Analysis (RIA)) ter voorbereiding van de implementatie van de Dienstenrichtlijn.⁷⁶

⁷¹ SI No 85 van 1998

⁷² De bevoegdheden die in dit artikel zijn toegekend aan health boards zijn inmiddels op grond van artikel 45 van de Food Safety Act overgedragen aan de Food Safety Authority van Ierland.

⁷³ Zie www.fsai.ie/legislation/food/legislation_officialcontrol.asp (17 oktober 2007)

⁷⁴ European Communities (Markets in Financial Instruments) Regulations 2007 (SI No 60 van 2007); European Communities (Markets in Financial Instruments) (Amendment) Regulations 2007 (SI No 663 van 2007).

⁷⁵ Het gaat dan om de European Communities (On-the-Spot Checks and Inspections) Regulations 1998 (SI No 168 van 1998).

⁷⁶ Zie www.entemp.ie/trade/marketaccess/singlemarket/servicesdirective_trans.htm (23 oktober 2007).

4.7 Oostenrijk

De samenwerking tussen autoriteiten (*Amtshilfe*) is in Oostenrijk in artikel 22 van de Grondwet neergelegd. Deze bepaling luidt als volgt:

Alle Organe des Bundes, der Länder und der Gemeinden sind im Rahmen ihres gesetzmäßigen Wirkungsbereiches zur wechselseitigen Hilfeleistung verpflichtet.

Er zijn commentaren geschreven over deze bepaling.⁷⁷ In het Awb-equivalent van Oostenrijk, het Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991 (AVG), hebben we geen bepalingen over administratieve samenwerking aangetroffen, noch over toezicht of inspectie.⁷⁸

Voor transnationale samenwerking met de autoriteiten van de andere lidstaten is het EG-Amtshilfegesetz van belang. De tekst daarvan is in de bijlagen bij dit rapport opgenomen. Hiernaast is er een aantal samenwerkingsregelingen in bijzondere wetgeving, zoals bijvoorbeeld op het terrein van het agrarische recht en financieel bestuursrecht. Voorbeelden zijn § 118a Versicherungsaufsichtsgesetz, § 47a Börsegesetz 1989 en § 77 Bankwesengesetz die in de bijlagen bij dit rapport zijn opgenomen.

4.8. Polen

Het Poolse bestuursrecht kent geen algemene bepalingen over transnationale samenwerking. Wel voorziet bijzondere wetgeving in een aantal specifieke bepalingen die vorm willen geven aan Europese samenwerkingsverplichtingen. Zo bevatten de Poolse telecommunicatiewet en mededingingswet bepalingen over informatieuitwisseling en samenwerking die wil voldoen aan Europese verplichtingen. Verder kent de Poolse Bankwet uitgebreide bepalingen over samenwerking om het systeem van homestatecontrol te regelen. De wettelijke bepalingen zijn opgenomen in de bijlage. Er is wel literatuur aanwezig, maar deze is niet in het Engels te verkrijgen.

4.9. Slovenië

Slovenië kent een algemene Inspectiewet die 28 juni 2002 in het officiële blad van de Republiek Slovenië werd gepubliceerd. De engelse vertaling daarvan is in de bijlagen bij dit rapport opgenomen.⁷⁹ Er bestaat geen algemene regeling van de transnationale samenwerking tussen nationale autoriteiten en autoriteiten van andere lidstaten of de organen van de Europese Unie. Er is echter wel een aantal bijzondere wettelijke regelingen waarin een verplichting tot transnationale samenwerking is geregeld. Voorbeelden hiervan kunnen worden aangetroffen in de Luchtvaartwet, de Wet tot bescherming van persoonlijke gegevens, de Verzekeringwet en de Wet op de effectenmarkt. Een niet officiële vertaling van de betrokken bepalingen is in de bijlagen bij dit rapport opgenomen.

⁷⁷ Onze contactpersoon wees ons op Korinek/Holoubek, Bundesverfassungsgesetz. Kommentar, en Rill/Schäfer, Bundesverfassungsgesetz. Kommentar.

⁷⁸ Het AVG kent slechts een aantal bepalingen over het *Ermittlungsverfahren* (over het voorbereidend onderzoek die enigszins vergelijkbaar zijn met de regeling in artikel 3:2 Awb).

⁷⁹ De vertaling is door onze contactpersoon aan ons ter beschikking gesteld. De auteur ervan is Ožbej Merc.

Vergelijkbare voorzieningen kunnen worden aangetroffen in andere bijzondere wetgeving.

Er is geen andere literatuur voorhanden over toezicht/inspectie of over transnationale samenwerking dan bijdragen in het Sloveens. Onze contactpersoon is er in de hem beschikbaar gestelde korte tijd niet in geslaagd vertalingen daarvan te bemachtigen. Er bestaat een Awb- equivalent maar onze contactpersoon is het in de hem beschikbaar gestelde korte tijd niet in geslaagd een actuele vertaling daarvan te verkrijgen.

4.10. Spanje

Uit het overzicht dat onze contactpersoon ons ter beschikking stelde, blijkt dat er een grote hoeveelheid literatuur bestaat over *el principio de cooperación* (het beginsel van samenwerking tussen autoriteiten). We troffen dit algemene rechtbeginsel aan in artikel 3, tweede lid, van het Spaanse Awb-equivalent, de ley 30/1992 de régimen jurídico de las administraciones públicas y del procedimiento administrativo común:

2. Las Administraciones públicas, en sus relaciones, se rigen por el principio de cooperación y colaboración, y en su actuación por los criterios de eficiencia y servicio a los ciudadanos.

Onze contactpersoon heeft ons niet tijdig nadere informatie kunnen verschaffen en wij konden niet tijdig beschikken over de door hem aangegeven literatuur. Een snel verkennend onderzoek in de twee meest gebruikte Spaanse handboeken bestuursrecht stelde ons niet in staat tijdig meer informatie over *el principio de cooperación* te verkrijgen.

Voor zover we weten, bestaat er in Spanje geen algemene regeling over toezicht of inspectie, een algemene beschrijving daarvan troffen we evenmin in de twee meest gebruikte bestuursrechtelijke handboeken aan.

Ook in Spaanse wetgeving troffen we specifieke bepalingen over transnationale administratieve samenwerking aan die (deels) kan worden herleid tot EG-regelgeving op het terrein van het mededingingsrecht en financieel bestuursrecht. In het equivalent van de Mededingingswet, de ley 15/2007, de 3 de julio, de defensa de la competencia, troffen we in hoofdstuk II bepalingen aan over ‘mecanismos de colaboración y cooperación.’ Het gaat daarbij om nationale samenwerking tussen de nationale mededingingsautoriteit en de bevoegde autoriteiten van de autonome gemeenschappen in Spanje, tussen de regulators en de mededingingsautoriteiten en tussen de mededingingsautoriteiten en de justitiële autoriteiten. Artikel 18 regelt de samenwerking met de mededingingsautoriteiten van andere Lidstaten en de Europese commissie. De relevante bepalingen zijn opgenomen in de bijlagen.

In artikel 40 van deze wet troffen we ook inspectiebevoegdheden (facultades de inspección) aan. Het gaat om de bevoegdheid om plaatsen te betreden, en die om boeken en documenten in te zien.

Titel VIII van de Spaanse Securities Market Law⁸⁰ bevat bepalingen over inspectie. We troffen in artikel 84, achtste lid, de volgende bepaling aan over transnationaal toezicht:

With respect to the provisions of articles 81, 82 and 83 ter and without prejudice to the powers of the Autonomous Regional Governments, the National Securities Market Commission shall be competent not only for operations undertaken within and outside Spain regarding transferable securities or financial instruments listed on a regulated Spanish market or those which have applied to be listed in Spain, but also for operations undertaken in Spain regarding transferable securities or financial instruments listed on a regulated market of an EU member state or those which have applied to be listed on a market located in an EU member state.

4.11. Verenigd Koninkrijk

Het Verenigd Koninkrijk kent geen Awb-equivalent, noch een algemene regeling over toezicht of inspectie. Het lukt ons niet om contactpersonen bereid te vinden de vragen voor ons te beantwoorden, vooral omdat dat een onderzoek vergde van de nationale regelgeving waartoe zij – mede gelet op de door hen ingeschatte complexiteit en bewerkelijkheid daarvan - niet in de gelegenheid waren binnen de beschikbare termijn. Wel vonden we een medewerker van the Office of Fair Trading bereid. Dat betekent dat ons beeld van het Verenigd Koninkrijk vooralsnog beperkt is tot het mededingingsrecht en hetgeen wij zelf konden vinden in het financieel bestuursrecht.

⁸¹

Volgens onze contactpersoon bestaan er verdragen van het Verenigd Koninkrijk met veel landen, waaronder de Verenigde Staten, waarin bepalingen zijn opgenomen over wederzijdse administratieve bijstand. De Competition Act 1998 geeft echter geen onderzoeksbevoegdheden ter uitvoering van deze verdragen. De OFT heeft slechts de mogelijkheid om informatie te verstrekken die bij de uitvoering van de Competition Act is verkregen. Dat gebeurt op grond van de zgn. ‘overseas disclosure gateway’ in artikel 243 van de Enterprise Act 2002.

De Competition Act bevat een aantal inspectiebevoegdheden. Een formele definitie is neergelegd in artikel 61 Competition Act 1998. Er bestaat geen algemene regeling van toezicht of inspectie die van toepassing zou zijn op de werkzaamheden van OFT.

De FSA werkt met zeer complexe wetgeving. In de Financial Services and Markets Act (FiSMA) troffen we een groot aantal bepalingen aan over toezicht en inspectie. We stelden vast dat de FSA werkt met een zeer omvangrijk FSA Handbook. Onderdeel daarvan is de Enforcement Guide. Daarin is een groot aantal regels, met vermoedelijk het karakter van beleidsregels, over de uitoefening van toezicht en/of inspectiebevoegdheden. Over transnationale samenwerking troffen we daarin niets aan.

⁸⁰ De engelse vertaling van deze bepalingen is niet officieel en kan worden aangetroffen op de website van de CNMV (Comisión Nacional del Mercado de Valores): www.cnmv.es

⁸¹ We hebben ons gelet op het karakter van het aan dit rapport ten grondslag liggende onderzoek beperkt tot het raadplegen van de wetgeving ter beschikking gesteld door Office of Public Sector Information via de website www.opsi.gov.uk.

In FiSMA troffen we in artikel 169 een regeling aan transnationale samenwerking. De bepaling maakt deel uit van een uitgebreide regeling over informatievergaring in deel XI FiSMA. We hebben deze in de bijlagen bij dit rapport opgenomen.

Bijlagen

A Contactpersonen

1. Contactpersonen nationale inspectiediensten

DNB	Ayreen Alibux	Divisie toezicht Internationale Coördinatie
AFM	Debby van der Leest Mevrouw Werner-De Buck	
SVB		Senior Adviseur
UVW	Miranda Vermeulen	Handhaving
OPTA	Arie Landsmeer	

2. Contactpersonen in de lidstaten van de Europese Unie

	EU landen	Contact	Functie
1	Belgie	Bengt Verbeeck	
2	Denemarken	Peter Langkjær	Ministerie van Justitie
3	Finland	Outi Suviranta	
4	Ierland	John Odowd	
5	Italie	Dr. M. Poto	Univ. Turijn
6	Oostenrijk	Lukas Bauer	
7	Polen	Inga Kawka	
8	Slovenie	Erik Kersevan	
9	Spanje	Vincenc Aguado	
10	Verenigd Koninkrijk	Steven Preece	ECN and international contact

B Aan contactpersonen gestelde vragen

1. Vragen nationale inspectiediensten

1. Kunt u ons voorbeelden geven van transnationale samenwerking (zoals zojuist beschreven) door uw organisatie met buitenlandse zusterorganisaties?
2. Kunt u ons aangeven of en op grond van welke Europese of nationale regelgeving die transnationale samenwerking is voorgeschreven?
3. Kunt u ons contactadressen en contactpersonen verschaffen van de buitenlandse autoriteiten met wie u in dat kader samenwerkt?
4. Zijn er (overige) Europese netwerken en samenwerkingsverbanden waarin uw organisatie participeert? Kunt u ons voorzien van de relevante links/ verwijzingen en/of contactadressen naar deze samenwerkingsverbanden?

2. vragen buitenlandse contactpersonen

The implementation of the new Services Directive is set for 28th December 2009. Therefore it is not expected that many member-states will already have any rules on transnational cooperation to implement this Directive. However, rules on transnational cooperation have been part of European administrative law for a longer time.

1. Does the law of your member-state know any general or specific legislative provisions on transnational cooperation as referred to above (I-IV) that implement or execute European provisions on transnational cooperation, such as mentioned in appendix 1? We would be grateful if you would send us these legislative provisions if available, if possible in a version in English or in another language we can understand (German, French, Spanish, Italian), or a short explanation in English of their contents.
2. Has there been any academic discussion on transnational cooperation? We would be grateful if you would provide us with any documentation of electronic articles, readable copies, or titles on these topics in your members-state, preferably in English or German, but also in French, Italian, and Spanish?
3. Do you have any relevant contacts with administrative authorities that are involved with transnational cooperation that could be of help in our research, such as authorities in the field of Competition Law, Financial Services, Customs, Agriculture, Fishery, Fraud or other? Supervision / Inspection / Control

In appendix II you will find the English translation of the provisions of article 5:11-20 of the Dutch General Administrative Law Act on supervision (in Dutch: toezicht). Toezicht could be defined as 'investigative activities to verify whether legal obligations are complied with'. In many cases EU legislation gives a different, even broader meaning to 'control', 'inspection' or 'supervision.' For example, the Services Directive describes 'supervision' as 'activities such as monitoring and fact finding, problem solving, enforcement and imposition of sanctions and subsequent follow-up

activities.’ We can imagine that this difference in meaning also exists in the national legal system you are working with. This leads us to the following questions:

4. How would you define ‘inspection’ (supervision or control) in your legal system? Do any formal legislative or doctrinal definitions exist in your legal system? How is it organized? We would be grateful if you would send us these legislative provisions if available, if possible in a version in English or in another language we can understand (German, French, Spanish, Italian), or a short explanation in English of their contents.

5. Does a general act more or less comparable with the Dutch General Administrative Law Act exist in your legal system and does it contain general provisions on control and/or inspection? We would be grateful if you would send us these legislative provisions if available, if possible in a version in English or in another language we can understand (German, French, Spanish, Italian), or a short explanation in English of their contents.

6. Has there been any academic discussion in the legal world on ‘supervision’? We would be grateful if you would provide us with any documentation of electronic articles, readable copies, or titles on these topics in your members-state, preferably in English or German, but also in French, Italian, and Spanish?

C. Meegezonden EU-regelgeving

1. Inspection and/or control activities on the request of a member-state or the Commission

- Article 7 of Regulation 515/97 of 13 March 1997 on mutual assistance between the administrative authorities of the Member States and cooperation between the latter and the Commission to ensure the correct application of the law on customs and agricultural matters, OJ L 82, p. 1:

“At the request of the applicant authority, the requested authority shall as far as possible keep a special watch or arrange for a special watch to be kept within its operational area:

- (a) on persons, and more particularly their movements, where there are reasonable grounds for believing that they are breaching customs or agricultural legislation;
- (b) on places where goods are stored in a way that gives grounds to suspect that they are intended to supply operations contrary to customs or agricultural legislation;
- (c) on the movements of goods indicated as being the object of potential breaches of customs or agricultural legislation;
- (d) on means of transport, where there are reasonable grounds for believing that they are being used to carry out operations in breach of customs or agricultural legislation.”

- Article 29 (2) of Directive 2006/123/ of 12 December 2006 on services in the internal market, OJ L 376/64:

“2. The Member State of establishment shall undertake the checks, inspections and investigations requested by another Member State and shall inform the latter of the results and, as the case may be, of the measures taken. In so doing, the competent authorities shall act to the extent permitted by the power vested in them in their Member State. The competent authorities can decide on the most appropriate measures to be taken in each individual case in order to meet the request by another Member State.”

2. The conduct of inspections and/or control activities on foreign territory under the authority of the country where the controls are taking place.

- Article 9 (2) of Regulation 515/97

“1. The requested authority shall at the request of the applicant authority carry out, or arrange to have carried out, the appropriate administrative enquiries concerning operations which constitute, or appear to the applicant authority to constitute, breaches of customs or agricultural legislation.

The requested authority or the administrative authority to which it has recourse shall conduct administrative enquiries as though acting on its own account or at the request of another authority in its own country. The requested authority shall communicate the results of such administrative enquiries to the applicant authority.

2. By agreement between the applicant authority and the requested authority, officials appointed by the applicant authority may be present at the administrative enquiries referred to in paragraph 1.

Administrative enquiries shall at all times be carried out by staff of the requested authority. The applicant authority's staff may not, of their own initiative, assume

powers of inspection conferred on officials of the requested authority. They shall, however, have access to the same premises and the same documents as the latter, through their intermediary and for the sole purpose of the administrative enquiry being carried out.

In so far as national provisions on criminal proceedings reserve certain acts to officials specifically designated by national law, the applicant authority's staff shall not take part in such acts. In any event, they shall not participate in particular in searches of premises or the formal questioning of persons under criminal law. They shall, however, have access to the information thus obtained subject to the conditions laid down in Article 3.”

- Article 57 Directive 2004/39/ of 21 April 2004 on markets in financial instruments (MiFID), OJ L 145/1.

“A competent authority of one Member State may request the cooperation of the competent authority of another Member State in a supervisory activity or for an on-the-spot verification or in an investigation. In the case of investment firms that are remote members of a regulated market the competent authority of the regulated market may choose to address them directly, in which case it shall inform the competent authority of the home Member State of the remote member accordingly. Where a competent authority receives a request with respect to an on-the-spot verification or an investigation, it shall, within the framework of its powers:

(a) carry out the verifications or investigations itself; or (b) allow the requesting authority to carry out the verification or investigation; or (c) allow auditors or experts to carry out the verification or investigation.”

- Artikel 30 of Regulation 2847/93 of 12 October 1993 establishing a control system applicable to the common fisheries policy, OJ L 261, p. 1:

“2. If the Commission considers that irregularities have occurred in the implementation of this Regulation or that the existing monitoring provisions and methods are not effective it shall inform the Member State or States concerned, which shall then conduct an administrative inquiry in which Commission officials may participate.

The Member States concerned shall inform the Commission of the results of the inquiry and forward a copy of the report drawn up not more than three months after the Commission's request. This period may be extended by the Commission, on a duly motivated request from a Member State, for a reasonable delay. In order to participate in the inspections referred to in this paragraph, Commission officials shall produce written instructions stating their identity and their functions.

3. Where Commission officials participate in an inquiry, that inquiry shall at all times be conducted by the officials of the Member State; Commission officials may not, on their own initiative, use the powers of inspection conferred on national officials; on the other hand, they shall have access to the same premises and to the same documents as those officials. In so far as national provision on criminal proceedings reserve certain acts to officials specifically designated by national law, Commission officials shall not take part in such actions. In particular, they shall not participate in searches of premises or in the formal questioning of persons under national criminal law. They shall, however, have access to the information thus obtained.

4. This Article shall not prejudice national provisions concerning the secrecy of legal proceedings.”

3. The conduct of inspections and/or control activities on foreign territory under the supervision and authority of the foreign authority (or Commission).

- Article 43 (1) of Directive 2006/48 of 14 June 2006, relating to the taking up and pursuit of the business of credit institutions (recast), OJ L 177, p. 1.:

“1. Host Member States shall provide that, where a credit institution authorised in another Member State carries on its activities through a branch, the competent authorities of the home Member State may, after having first informed the competent authorities of the host Member State, carry out themselves or through the intermediary of persons they appoint for that purpose on-the-spot verification of the information referred to in Article 42.”

- Article 6 and 7 of Regulation 2185/96, concerning on-the-spot checks and inspections carried out by the Commission in order to protect the European Communities' financial interests against fraud and other irregularities, OJ L292, p. 0002-0005.

Article 6

1. On-the-spot checks and inspections shall be carried out on the Commission's authority and responsibility by its officials or other servants, duly empowered, hereinafter called 'Commission inspectors'. Persons placed at the disposal of the Commission by the Member States as national experts on secondment may assist in such checks and inspections.

Commission inspectors shall exercise their powers on production of a written authorization showing their identity and position, together with a document indicating the subject-matter and purpose of the on-the-spot check or inspection.

Subject to the Community law applicable, they shall be required to comply, with the rules of procedure laid down by the law of the Member State concerned.

2. Subject to the agreement of the Member State concerned, the Commission may seek the assistance of officials from other Member States as observers and call on outside bodies acting under its responsibility to provide technical assistance.

The Commission shall ensure that the aforementioned officials and bodies give every guarantee as regards technical competence, independence and observance of professional secrecy.

Article 7

1. Commission inspectors shall have access, under the same conditions as national administrative inspectors and in compliance with national legislation, to all the information and documentation on the operations concerned which are required for the proper conduct of the on-the-spot checks and inspections. They may avail themselves of the same inspection facilities as national administrative inspectors and in particular copy relevant documents.

On-the-spot checks and inspections may concern, in particular:

- professional books and documents such as invoices, lists of terms and conditions, pay slips, statements of materials used and work done, and bank statements held by economic operators,
- computer data,
- production, packaging and dispatching systems and methods,
- physical checks as to the nature and quantity of goods or completed operations,
- the taking and checking of samples,

- the progress of works and investments for which financing has been provided, and the use made of completed investments,
 - budgetary and accounting documents,
 - the financial and technical implementation of subsidized projects.
2. Where necessary, it shall be for the Member States, at the Commission's request, to take the appropriate precautionary measures under national law, in particular in order to safeguard evidence.”

D Relevante regelgeving van de onderzochte lidstaten

1. België

Artikel 77bis

§ 1. Onverminderd de relevante bepalingen van afdeling 7 van hoofdstuk III van deze wet, zijn de volgende bepalingen van toepassing:

a) in het kader van de bestrijding van marktmisbruik, wat de wederzijdse samenwerking betreft tussen de CBFA en de overige bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 11, eerste lid van Richtlijn 2003/6/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2003 betreffende handel met voorwetenschap en marktmanipulatie (marktmisbruik);

b) in het kader van de bevoegdheden als bedoeld in artikel 45, § 1, 1°, 3°, en 4°, wat de wederzijdse samenwerking betreft tussen de CBFA en de overige bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 4, lid 1, 2) van Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten, en in artikel 4, (4) van Richtlijn 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen, teneinde de uit de voornoemde Richtlijn 2004/39/EG voortvloeiende verplichtingen na te leven :

1° Telkens wanneer dat noodzakelijk is voor het vervullen van hun taken, werkt de CBFA samen met de andere bevoegde autoriteiten, en maakt daarbij gebruik van de bevoegdheden die haar zijn verleend, hetzij krachtens de voornoemde Richtlijnen, hetzij ingevolge de nationale wetgeving. De CBFA beschikt hiertoe inzonderheid over de bevoegdheden die haar bij deze wet zijn toegekend. De CBFA verleent bijstand aan de bevoegde autoriteiten van de andere lidstaten. Zij wisselt met de andere bevoegde autoriteiten inzonderheid informatie uit en werkt met hen samen bij onderzoeks- of toezichtsactiviteiten, inclusief voor een inspectie ter plaatse, ook al houden de aldus onderzochte of geverifieerde praktijken geen schending van Belgische regelgeving in.

2° De CBFA verstrekt onmiddellijk alle informatie die voor het in het 1° genoemde doel noodzakelijk is. Daartoe neemt de CBFA, naast de passende organisatorische maatregelen voor een vlotte samenwerking als bedoeld in het 1°, onverwijld alle nodige maatregelen om de gevraagde informatie te verzamelen. Indien de CBFA, wat de in § 1, a) bedoelde bevoegdheden betreft, niet bij machte is om de door een bevoegde autoriteit gevraagde informatie onmiddellijk te verstrekken, stelt zij deze autoriteit in kennis van de redenen hiervan.

Indien, meer in het bijzonder wat de in § 1, b) bedoelde bevoegdheden betreft, een verzoek wordt gericht aan de CBFA om een inspectie ter plaatse te verrichten of een onderzoek uit te voeren, geeft zij hier, binnen haar bevoegdheden, gevolg aan - door de inspectie of het onderzoek zelf te verrichten;

- door de autoriteit die het verzoek heeft ingediend dan wel revisoren of deskundigen toe

te staan de inspectie of het onderzoek zelf te verrichten.

3° De informatie die in het kader van de samenwerking wordt uitgewisseld, valt onder de

bij artikel 74 opgelegde beroepsgeheim. Indien de CBFA informatie verstrekt in het kader van

de samenwerking, kan zij aangeven dat die informatie alleen mag worden doorgegeven met

haar uitdrukkelijke toestemming of voor de doeleinden waarmee zij heeft ingestemd. Zo ook moet de CBFA, wanneer zij informatie ontvangt, in afwijking van artikel 75, de beperkingen naleven die zouden zijn opgelegd door de buitenlandse autoriteit, wat de mogelijkheid betreft om de aldus ontvangen informatie door te geven.

4° Wanneer de CBFA ervan overtuigd is dat er op het grondgebied van een andere lidstaat

handelingen worden of zijn uitgevoerd die strijdig zijn met de bepalingen van de voornoemde Richtlijnen, dan wel dat bepaalde handelingen van invloed zijn op financiële instrumenten die verhandeld worden op een gereglementeerde markt in een andere lidstaat, geeft zij hiervan zo specifiek mogelijk kennis aan de bevoegde autoriteit van de andere lidstaat. Indien de CBFA er door een autoriteit van een andere lidstaat van in kennis wordt gesteld dat er in België gelijkaardige handelingen worden verricht, neemt zij de nodige maatregelen en brengt zij de

kennisgevende autoriteit op de hoogte van het resultaat van deze maatregelen, alsmede, voor

zover mogelijk, van belangrijke tussentijdse ontwikkelingen. De bevoegde autoriteiten van de verschillende lidstaten die bevoegd zijn krachtens artikel 10 van voornoemde Richtlijn 2006/3/EG, raadplegen elkaar over de follow-up die zij aan hun optreden overwegen te geven.

§ 2. Bij de tenuitvoerlegging van § 1 kan de CBFA weigeren om gevolg te geven aan een

verzoek om inlichtingen, onderzoek, inspectie ter plaatse of toezicht indien :

- het gevolg geven aan dergelijke verzoeken gevaar zou kunnen opleveren voor de soevereiniteit, de veiligheid of de openbare orde van België, of - indien voor dezelfde feiten en tegen dezelfde personen reeds een gerechtelijke procedure is ingeleid in België, dan wel

- indien jegens deze personen voor dezelfde feiten reeds een onherroepelijke uitspraak is gedaan in België. In dit geval stelt zij de verzoekende bevoegde autoriteit daarvan in kennis, waarbij zij zo gedetailleerd mogelijke informatie verstrekt over de procedure of uitspraak in kwestie.

§ 3. Wat de in § 1, a) bedoelde bevoegdheden betreft, 1° kan de CBFA, onverminderd artikel 226 van het EG-Verdrag, wanneer haar verzoek om inlichtingen niet binnen een redelijke termijn wordt gehonoreerd of wordt afgewezen, dit verzuim onder de aandacht brengen van het Comité van Europese Effectenregelgevers dat zal beraadslagen om een snelle en doeltreffende oplossing te vinden;

2° mag de CBFA, onverminderd haar verplichtingen in het kader van strafrechtelijke procedures, de informatie die zij van een bevoegde autoriteit ontvangt, uitsluitend gebruiken voor de uitoefening van het toezicht op de naleving van de artikelen 25 en 25bis, alsmede in het kader van administratieve of gerechtelijke procedures die daarmee verband houden. Wanneer de bevoegde autoriteit die de informatie heeft verstrekt daarin toestemt, mag de CBFA de informatie echter voor andere doeleinden gebruiken of doorgeven aan de bevoegde autoriteiten van andere lidstaten;

3° de CBFA kan verzoeken dat een onderzoek wordt verricht door de bevoegde autoriteit van

een andere lidstaat op het grondgebied van die lidstaat. Verder kan zij verzoeken dat aan een aantal leden van haar personeel toestemming wordt verleend om de leden van het personeel van de bevoegde autoriteit van de andere lidstaat gedurende het onderzoek te vergezellen Een bevoegde autoriteit van een andere lidstaat kan verzoeken dat een onderzoek wordt verricht door de CBFA in België. Zij kan tevens verzoeken dat aan een aantal leden van haar personeel toestemming wordt verleend

om de leden van het personeel van de CBFA gedurende het onderzoek te vergezellen. Het onderzoek wordt evenwel verricht onder de eindverantwoordelijkheid van de lidstaat op het grondgebied waarvan het onderzoek plaatsvindt. De CBFA kan een verzoek om een onderzoek als bedoeld in het tweede lid van de hand wijzen wanneer een dergelijk onderzoek gevaar zou kunnen opleveren voor de soevereiniteit, de veiligheid of de openbare orde van België, of indien voor dezelfde feiten en tegen dezelfde personen reeds een gerechtelijke procedure is ingeleid in België, of indien jegens deze personen voor dezelfde feiten reeds een onherroepelijke uitspraak is gedaan in België. In dat geval stelt zij de verzoekende bevoegde autoriteit hiervan in kennis, waarbij zij zo gedetailleerd mogelijke informatie verstrekt over de procedure of uitspraak in kwestie. Onverminderd het bepaalde in artikel 226 van het EG-Verdrag kan de CBFA, wanneer haar verzoek om een onderzoek of haar verzoek dat leden van haar personeel leden van het personeel van de bevoegde autoriteit van een andere lidstaat vergezellen, niet binnen een redelijke termijn wordt gehonoreerd, of wordt afgewezen, dit verzuim laten vaststellen door het Comité van Europese Effectenregelgevers dat zal beraadslagen om een snelle en doeltreffende oplossing te vinden.

§ 4. Wat de in § 1, b) bedoelde bevoegdheden betreft, mag de CBFA, onverminderd de op haar rustende verplichtingen in gerechtelijke procedures van strafrechtelijke aard, de informatie die zij van een bevoegde autoriteit ontvangt enkel gebruiken om toezicht uit te oefenen op de naleving van de voorwaarden voor de toegang tot de werkzaamheden van de beleggingsondernemingen en de kredietinstellingen, alsook om het toezicht te vergemakkelijken, op individuele of geconsolideerde basis, op de naleving van de voorwaarden voor de uitoefening van deze activiteit, om zich te vergewissen van de goede werking van de verhandelingsystemen, om sancties op te leggen, in het kader van een administratieve beroepsprocedure of van een rechtsvordering ingesteld tegen een beslissing van de CBFA, en in het kader van het buitengerechtelijk mechanisme voor de behandeling van de klachten van beleggers. Wanneer de bevoegde autoriteit die de informatie heeft verstrekt er evenwel in toestemt, mag de CBFA deze informatie voor andere doeleinden gebruiken of doorgeven aan de bevoegde autoriteiten van andere Staten

§ 5. De paragrafen 1, 2 en 3, 2° en 3°, eerste tot vierde lid, zijn eveneens van toepassing, op de voorwaarden vastgelegd in samenwerkingsovereenkomsten, in het kader van de samenwerking met autoriteiten van derde Staten.]

Afdeling 10 wet op de mededinging

Afdeling 10. — Samenwerking met de Europese Commissie en de mededingingsautoriteiten van de andere lidstaten van de Europese Unie

Art. 69. Wanneer de Belgische mededingingsautoriteit zich, bij toepassing van artikel 84 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, uitspreekt over de toelaatbaarheid van afspraken of over het misbruik maken van een machtspositie op de gemeenschappelijke markt, wordt de beslissing genomen in overeenstemming met de artikelen 81, lid 1, en 82 van het Verdrag, volgens de procedure en de sancties bepaald door deze wet. Wanneer de Belgische mededingingsautoriteit zich, met toepassing van verordeningen of richtlijnen genomen op basis van artikel 83 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, uitspreekt over de toepassing van de beginselen neergelegd in de artikelen 81 en 82 van hetzelfde Verdrag, wordt

de beslissing genomen in overeenstemming met deze verordeningen of richtlijnen, volgens de procedure en de sancties bepaald door deze wet.

Art. 70. De auditeurs en de Dienst voor de Mededinging worden, met toepassing van artikel 20, lid 5, van Verordening (EG) nr 1/2003 van de Raad belast met het vervullen bij de ondernemingen van bijstands-, verificatie- of andere opdrachten in het kader van het toezicht op de naleving van de mededingingsregels van de verdragen van de Europese Gemeenschappen, die zij ambtshalve, op verzoek van de Europese Commissie, of op verzoek van een nationale mededingingsautoriteit van een andere lidstaat van de Europese Unie uit hoofde van hun mededingingsregels uitvoeren. De auditeurs en de daartoe gemachtigde ambtenaren hebben dezelfde bevoegdheden en verplichtingen als die van de in artikel 44 bedoelde gemandateerde personeelsleden wanneer zij optreden op verzoek van een mededingingsautoriteit uit een andere lidstaat, en als die van de in artikel 20, lid 2, van de verordening (EG) nr. 1/2003 bedoelde gemandateerde personeelsleden wanneer zij optreden op verzoek van de Europese Commissie.

Art. 71. Voor de toepassing van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, hebben de Dienst voor de Mededinging, het Auditoraat en de Raad de bevoegdheid om alle gegevens, zowel van feitelijke als van juridische aard, met inbegrip van vertrouwelijke inlichtingen, mee te delen aan de Europese Commissie en aan de mededingingsautoriteiten van de andere lidstaten, alsook in voorkomend geval zulke informatie die werd bekomen van de Europese Commissie of van de mededingingsautoriteiten van de andere lidstaten als bewijsmiddel te gebruiken.

2. Duitland

§ 4 Verwaltungsverfahrensgesetz

- 1) Jede Behörde leistet anderen Behörden auf Ersuchen ergänzende Hilfe (Amtshilfe).
- (2) Amtshilfe liegt nicht vor, wenn
 1. Behörden einander innerhalb eines bestehenden Weisungsverhältnisses Hilfe leisten;
 2. die Hilfeleistung in Handlungen besteht, die der ersuchten Behörde als eigene Aufgabe obliegen.

§ 5 Verwaltungsverfahrensgesetz

- (1) Eine Behörde kann um Amtshilfe insbesondere dann ersuchen, wenn sie
 1. aus rechtlichen Gründen die Amtshandlung nicht selbst vornehmen kann;
 2. aus tatsächlichen Gründen, besonders weil die zur Vornahme der Amtshandlung erforderlichen Dienstkräfte oder Einrichtungen fehlen, die Amtshandlung nicht selbst vornehmen kann;
 3. zur Durchführung ihrer Aufgaben auf die Kenntnis von Tatsachen angewiesen ist, die ihr unbekannt sind und die sie selbst nicht ermitteln kann;
 4. zur Durchführung ihrer Aufgaben Urkunden oder sonstige Beweismittel benötigt, die sich im Besitz der ersuchten Behörde befinden;
 5. die Amtshandlung nur mit wesentlich größerem Aufwand vornehmen könnte als die ersuchte Behörde.
- (2) 1Die ersuchte Behörde darf Hilfe nicht leisten, wenn
 1. sie hierzu aus rechtlichen Gründen nicht in der Lage ist;
 2. durch die Hilfeleistung dem Wohl des Bundes oder eines Landes erhebliche Nachteile bereitet würden.2 Die ersuchte Behörde ist insbesondere zur Vorlage von Urkunden oder Akten sowie zur Erteilung von Auskünften nicht verpflichtet, wenn die Vorgänge nach einem Gesetz oder ihrem Wesen nach geheim gehalten werden müssen.
- (3) Die ersuchte Behörde braucht Hilfe nicht zu leisten, wenn
 1. eine andere Behörde die Hilfe wesentlich einfacher oder mit wesentlich geringerem Aufwand leisten kann;
 2. sie die Hilfe nur mit unverhältnismäßig großem Aufwand leisten könnte;
 3. sie unter Berücksichtigung der Aufgaben der ersuchenden Behörde durch die Hilfeleistung die Erfüllung ihrer eigenen Aufgaben ernstlich gefährden würde.
- (4) Die ersuchte Behörde darf die Hilfe nicht deshalb verweigern, weil sie das Ersuchen aus anderen als den in Absatz 3 genannten Gründen oder weil sie die mit der Amtshilfe zu verwirklichende Maßnahme für unzweckmäßig hält.
- (5) Hält die ersuchte Behörde sich zur Hilfe nicht für verpflichtet, so teilt sie der ersuchenden Behörde ihre Auffassung mit. 2Besteht diese auf der Amtshilfe, so entscheidet über die Verpflichtung zur Amtshilfe die gemeinsame fachlich zuständige Aufsichtsbehörde oder, sofern eine solche nicht besteht, die für die ersuchte Behörde fachlich zuständige Aufsichtsbehörde.

§ 117 Zwischenstaatliche Rechts- und Amtshilfe in Steuersachen

- (1) Die Finanzbehörden können zwischenstaatliche Rechts- und Amtshilfe nach Maßgabe des deutschen Rechts in Anspruch nehmen.
- (2) Die Finanzbehörden können zwischenstaatliche Rechts- und Amtshilfe auf Grund innerstaatlich anwendbarer völkerrechtlicher Vereinbarungen, innerstaatlich

anwendbarer Rechtsakte der Europäischen Gemeinschaften sowie des EG-Amtshilfe-Gesetzes leisten.

(3) 1Die Finanzbehörden können nach pflichtgemäßem Ermessen zwischenstaatliche Rechts- und Amtshilfe auf Ersuchen auch in anderen Fällen leisten, wenn

1. die Gegenseitigkeit verbürgt ist,
2. der ersuchende Staat gewährleistet, dass die übermittelten Auskünfte und Unterlagen nur für Zwecke seines Besteuerungs- oder Steuerstrafverfahrens (einschließlich Ordnungswidrigkeitenverfahren) verwendet werden, und dass die übermittelten Auskünfte und Unterlagen nur solchen Personen, Behörden oder Gerichten zugänglich gemacht werden, die mit der Bearbeitung der Steuersache oder Verfolgung der Steuerstraftat befasst sind,
3. der ersuchende Staat zusichert, dass er bereit ist, bei den Steuern vom Einkommen, Ertrag und Vermögen eine mögliche Doppelbesteuerung im Verständigungswege durch eine sachgerechte Abgrenzung der Besteuerungsgrundlagen zu vermeiden und
4. die Erledigung des Ersuchens die Souveränität, die Sicherheit, die öffentliche Ordnung oder andere wesentliche Interessen des Bundes oder seiner Gebietskörperschaften nicht beeinträchtigt und keine Gefahr besteht, dass dem inländischen Beteiligten ein mit dem Zweck der Rechts- und Amtshilfe nicht zu vereinbarender Schaden entsteht, falls ein Handels-, Industrie-, Gewerbe- oder Berufsgeheimnis oder ein Geschäftsverfahren, das auf Grund des Ersuchens offenbart werden soll, preisgegeben wird.

2 Soweit die zwischenstaatliche Rechts- und Amtshilfe Steuern betrifft, die von den Landesfinanzbehörden verwaltet werden, entscheidet das Bundesministerium der Finanzen im Einvernehmen mit der zuständigen obersten Landesbehörde.

(4) Bei der Durchführung der Rechts- und Amtshilfe richten sich die Befugnisse der Finanzbehörden sowie die Rechte und Pflichten der Beteiligten und anderer Personen nach den für Steuern im Sinne von § 1 Abs. 1 geltenden Vorschriften. 2§ 114 findet entsprechende Anwendung. 3Bei der Übermittlung von Auskünften und Unterlagen gilt für inländische Beteiligte § 91 entsprechend; soweit die Rechts- und Amtshilfe Steuern betrifft, die von den Landesfinanzbehörden verwaltet werden, hat eine Anhörung des inländischen Beteiligten abweichend von § 91 Abs. 1 stets stattzufinden, es sei denn, die Umsatzsteuer ist betroffen oder es liegt eine Ausnahme nach § 91 Abs. 2 oder 3 vor.

(5) Das Bundesministerium der Finanzen wird ermächtigt, zur Förderung der zwischenstaatlichen Zusammenarbeit durch Rechtsverordnung mit Zustimmung des Bundesrates völkerrechtliche Vereinbarungen über die gegenseitige Rechts- und Amtshilfe auf dem Gebiete des Zollwesens in Kraft zu setzen, wenn sich die darin übernommenen Verpflichtungen im Rahmen der nach diesem Gesetz zulässigen zwischenstaatlichen Rechts- und Amtshilfe halten.

3. Finland

Act on the Financial Supervision Authority (587/2003)

27 Supervision of market risks

When the home country of a credit institution, investment firm or fund management company is a member state of the European Economic Area, the Financial Supervision Authority shall cooperate with the supervisory authorities of the home country in the supervision of markets risks resulting from transactions in the Finnish financial markets. (227/2.4.2004)

28 Monitoring that foreign branches comply with host country legislation

When the supervisory authorities of a member state of the European Economic Area inform the Financial Supervision Authority of a Finnish credit institution, investment firm or fund management company that has, in offering its services through a branch or otherwise, failed to comply with the provisions in force, the Financial Supervision Authority shall take the necessary measures to ensure that the activities in violation of the provisions are brought to an end. The Financial Supervision Authority shall also inform the supervisory authorities of the member state concerned of the measures it has taken. (2.4.2004/227)

29 Inspection of a branch established in Finland

The supervisory authorities of a member state of the European Economic Area shall be entitled to inspect or order an inspection of a branch of a credit or financial institution, an investment firm or a fund management company authorised in that member state that has established itself in Finland, where necessary for its supervision, having first informed the Financial Supervision Authority of the matter. (227/2.4.2004)

Upon the request of the supervisory authorities of a member state of the European Economic Area, the Financial Supervision Authority may, within its competence, perform an inspection of a branch of a credit or financial institution, investment firm or fund management company authorised in that member state and established in Finland, or otherwise supervise and inspect the branch. (2.4.2004/227, 30.12.2004/1295)

30 Information on measures taken with respect to a foreign credit institution, financial institution, investment firm or fund management company

Where the activities of a credit or financial institution, an investment firm or a fund management company that has been authorised in a member state of the European Economic Area and that has established itself in Finland are found to be in breach of the provisions or regulations and the said institution has not implemented the measures requested by the Financial Supervision Authority to bring such activities to an end, the Financial Supervision Authority shall inform the supervisory authorities of the member state concerned of the matter. (227/2.4.2004)

31 Right to inspect and obtain information from a Finnish company belonging to a foreign consolidation group or financial and insurance conglomerate

The Financial Supervision Authority shall be entitled to conduct an inspection of a company situated in Finland and belonging to the consolidation group of a foreign credit institution or investment firm and of the Finnish subsidiary of the parent company of such a company if the financial supervisory authorities of the state concerned have competence to inspect such companies and request an inspection for the performance of consolidated supervision. The right of the Financial Supervision Authority to obtain information from a company as referred to in this subsection shall be governed by section 15. The provisions of this subsection governing consolidation groups shall correspondingly apply to financial and insurance conglomerates comprising at least one credit institution, investment firm or fund management company domiciled in another state.

If the financial supervisory authorities of another state find it necessary to inspect such information on the company, referred to in subsection 1 above, that is essential in terms of consolidated supervision or the supervision of a financial and insurance conglomerate, they shall submit a request to this effect to the Financial Supervision Authority. The Financial Supervision Authority shall accommodate the request by either undertaking the inspection itself or inviting the supervisory authorities concerned to participate in the inspection undertaken by the Financial Supervision Authority.

Unless otherwise agreed with the authorities as referred to in subsection 1, the Financial Supervision Authority shall, on its own initiative, provide the said authorities with information on the capital adequacy, large exposures and other risk concentrations of supervised entities belonging to a consolidation group or conglomerate as referred to in the said subsection, as well as on their internal control and risk management systems, together with any essential information obtained in the course of supervision and concerning the structure, financial position, ownership, management and organisation, operating strategy, internal control and risk management of the consolidation group or conglomerate as referred to in subsection 1, including details of data collection system and its reliability, information on intra-group transactions as referred to in section 51 of the Credit Institutions Act and details of important decisions concerning supervised entities and major sanctions imposed on supervised entities. The Financial Supervision Authority shall also, at the request of foreign authorities, provide them with other information in its possession that is necessary for the supervision of the consolidation group or conglomerate. (9.2.2007/121)

In addition to the provisions on disclosure requirements set out elsewhere in the law, the Financial Supervision Authority shall, without delay, disclose to the foreign authorities as referred to in subsection 1, and to any other authorities responsible for the operation of financial markets in their home country, information in its possession that may jeopardise financial stability in such country or cause major disruptions in the operation of the country's financial markets. (9.2.2007/121)

Where the Financial Supervision Authority, for the exercise of its duties, requires information from a foreign company equivalent to a supervised entity and resident in

another member state of the European Economic Area, the Financial Supervision Authority shall first request such information from the authorities responsible for the supervision of the company. Where the Financial Supervision Authorities requires such information from a company belonging to the consolidation group of a foreign company equivalent to a supervised entity, the Financial Supervision Authority shall first request such information from the authorities responsible for the consolidated supervision of the company. (9.2.2007/121)

The Financial Supervision Authority shall contribute to ensuring that the principles of supervision applicable to consolidation groups as referred to in subsection 1 are confirmed in a written Memorandum of Understanding signed by all the authorities responsible for the supervision of the supervised entities belonging to the consolidation group. (9.2.2007/121).

4. Ireland

European Communities (Official Control of Foodstuffs) Regulations 1998.

7. Control shall comprise one or more of the following operations in accordance with the conditions laid down in Articles 8 to 10 and in the light of the examinations to be carried out:

- (a) inspection;
- (b) sampling and analysis;
- (c) inspection of staff hygiene;
- (d) examination of written and documentary material;
- (e) examination of any verification systems set up by the undertaking and of the results obtained

8. (1) The following may be subject to inspection by an authorised officer in the enforcement and execution of these Regulations:

- (a) the state and use which is made at the different stages enumerated in Article 9 (3) of the site, premises, offices, plant and plant surroundings, means of transport, machinery and equipment;
- (b) raw materials, ingredients, technological aids and other products used for the preparation and production of foodstuffs;
- (c) semi-finished products;
- (d) finished products;
- (e) materials and articles intended to come into contact with foodstuffs;
- (f) cleaning and maintenance products and processes and pesticides;
- (g) processes used for the manufacture or processing of foodstuffs;
- (h) labelling and presentation of foodstuffs;
- (i) preserving methods.

(2) The operations enumerated in sub-article (1) of this Article may where necessary be supplemented by:

- (a) interviews with the head of the inspected undertaking and with persons working for that undertaking;
- (b) the reading of values recorded by measuring instruments installed by the undertaking;
- (c) inspections carried out by the health board, with its own instruments, of measurements taken with the instruments installed by the undertaking.

9. (1) Inspections shall be carried out:

- (a) regularly and/or
- (b) where non-compliance is suspected.

(2) Inspections shall be carried out using means proportionate to the end to be observed.

(3) Inspection shall cover all stages of production, manufacture, import, processing, storage, transport, distribution and trade.

(4) As a general rule, inspections shall be carried out without prior warning.

(5) The health board shall, in each case, select the stage or stages which it considers the most appropriate for its examination from those listed in sub-article (3) of this Article.

10. (1) Persons who, in the exercise of their activity come into contact, whether directly or indirectly, with the materials and products referred to in sub-articles 8(1)(b) to (f) shall be subject to the hygiene inspection referred to in Article 7(c).

(2) The inspection referred to in sub-article (1) of this Article shall be carried out for the purpose of checking that the health standards concerning personal cleanliness and clothing are respected. Performance of this inspection shall be without prejudice to medical examinations.

11. In exercising his powers under Articles 6 to 10 of these Regulations an authorised officer may, at all reasonable times, enter

(a) any premises in which he has reasonable grounds for believing that any controlled item is being produced, manufactured, imported, processed, stored, transported, distributed or traded;

(b) any railway wagon, vehicle, ship, vessel, aircraft or container in which he has reasonable grounds for believing that a controlled item is being transported for sale; and there or at any other place carry out any or all of the following :

(i) interview the head of the undertaking or any person working for that undertaking;

(ii) take note of written and documentary material held by the natural and legal persons at the various stages enumerated in Article 9(3) above;

(iii) inspect and take copies of, or extracts from, any books, records, computerised data or other information submitted to him for examination;

(iv) take the reading of values recorded by measuring instruments installed by the undertaking;

(v) inspect with his own instruments measurements taken with the instruments installed by the undertaking;

(vi) make such other examinations, tests and inspections including the opening of any receptacle as may be necessary.

12. (1) An authorised officer may, for the purposes of these Regulations purchase or take without payment a sample of any controlled item.

(2) An authorised officer may for the purpose of taking a sample of a controlled item open any receptacle.

(3) Where an authorised officer purchases or takes without payment, with the intention of having it analysed by an approved examiner, a sample of a controlled item which is suspected by him.

(a) to be diseased, contaminated or otherwise unfit for human consumption, and/or

(b) to fail to comply with the provisions of any other Regulations applicable to such a controlled item,

he may, by notice in writing to the seller, owner or person in apparent charge or control of such item (as the case may be) prohibit the removal of the controlled item except to any place which may be specified in the notice, during such period as may be specified in the notice, but not exceeding fourteen days from the date of the taking of the sample.

(4) Where an authorised officer purchases or takes without payment a sample of a controlled item with the intention of having it analysed by an approved examiner in an official laboratory, he shall after purchasing or taking the sample forthwith notify the seller, owner or person in apparent charge or control of the controlled item (as the case may be) of his intention of having the sample analysed.

(5) Nothing in this Article shall authorise the examination or detention of a controlled item without the consent of an officer of the Revenue Commissioners where the duties of such officer in relation to such item have not been wholly discharged.

13. (1) Where a sample of a controlled item is taken pursuant to these Regulations and where the division of the sample is reasonably practicable, the authorised officer concerned may divide the sample into not more than three approximately equal parts each of which he shall mark in such a way as to identify it as a part of the sample taken by the officer. The authorised officer shall mark, seal and fasten each part in such a manner as its nature will permit, forward one part to the approved examiner in an official laboratory for analysis, give or send one part to the seller, owner or person in apparent charge or control of the controlled item (as the case may be) and retain the third part

(2) Where an authorised officer takes a sample consisting of a controlled item contained in unopened containers and its division into parts

(a) is not reasonably practicable, or

(b) might affect the composition or impede the proper analysis of the sample,

the provision of sub-article (1) of this Article as regards the division of samples into parts shall be deemed to be complied with if the authorised officer divides the containers into three lots and deals with each lot as if it were a sample as specified under sub-article (1) of this Article.

(3) In proceedings for an offence under these Regulations, the result of any test, examination or analysis of, or report on a sample of a controlled item taken pursuant to these Regulations shall not be adduced unless before the proceedings were instituted the sample was divided as specified in sub-articles (1) and (2) of this Article. The part, package or container retained by the authorised officer shall be produced at the hearing.

14. (1) The approved examiner or a person under his direction shall analyse as soon as possible any sample of a controlled item submitted to him in pursuance of these Regulations and the approved examiner shall certify to the person who submitted the sample to him the result of such analysis. If the sample is found to be diseased, contaminated or otherwise unfit for human consumption, the form of certificate set out in the Schedule to these Regulations or a certificate in like form shall be used.

(2) An official certificate given in accordance with sub-article (1) of this Article shall be *prima facie* evidence of the matters contained therein until the contrary is proved.

15. Where a sample of a controlled item is taken by an authorised officer in pursuance of these Regulations for analysis by an approved examiner, and where the seller, owner or person in apparent charge or control of such item (as the case may be) requests in writing the results of such analysis, the following shall apply :

(a) Where the authorised officer is an officer of a health board or of a local authority the request shall be made to the health board in whose area the sample was taken and the health board shall comply with such request.

(b) Where the authorised officer is an officer of the Minister, the request shall be made to the Minister who shall comply with such request.

23. (1) The health boards shall co-operate with the officials designated by the Commission of the European Union in accordance with Article 5 of Council Directive

93/99/EEC and shall give all the necessary assistance to enable them to accomplish their tasks.

(2) The health boards shall permit the officials designated by the Commission of the European Union in accordance with paragraph (1) of this Article to accompany the authorised officers, as defined in Article 3(1) of these Regulations, while carrying out the controls specified in Article 7 of these Regulations.

(3) The officials designated by the Commission of the European Union may, for the purposes of ensuring compliance with Directive 93/99/EEC and while accompanied by an authorised officer as defined in Article 3(1) of these Regulations, enter

(a) any premises in which there is reasonable grounds for believing that a controlled item is being produced, manufactured, imported, processed, stored, transported, distributed or traded;

(b) any railway wagon, vehicle, ship, vessel, aircraft or container in which there is reasonable grounds for believing that a controlled item is being transported for sale.

24. (1) The health boards shall afford each other, and in the case of other Member States, to the authorities of those Member States designated as competent authorities for the purposes of Council Directive 89/397/EEC and Council Directive 93/99/EEC, administrative assistance in all supervisory procedures in connection with legal provisions and quality standards applicable to foodstuffs and in all proceedings for infringements of the law applicable to foodstuffs.

(2) For the purpose of assistance to other Member States as required by this Article, the Department of Health and Children shall be the liaison body.

(3) Upon receiving a reasoned request, the health board concerned shall be responsible for ensuring that the requesting body is provided with all necessary information, except that which cannot be released because it is the subject of legal proceedings, enabling that requesting body to guarantee compliance with legal provisions and quality standards applicable to foodstuffs within its jurisdiction.

(4) The information and documents provided pursuant to paragraph (3) of this Article shall be forwarded without undue delay either through the Department of Health and Children or directly, as appropriate. When original documents cannot be sent, copies of the documents may be transmitted.

(5) When, during the exchange of information, it becomes clear that there may have been a case of non-compliance with Community laws or rules or with national law, the health board in whose functional area the alleged non-compliance has taken place shall, in due time, report back to the competent authority in the receiving or sending Member State, as appropriate

— on any action that may have been undertaken to deal with the alleged non-compliance, and also

— on any action which it has taken, including any action to try to prevent a re-occurrence of the alleged non-compliance.

Such a report may also be copied to the Commission of the European Union on the initiative of either the health board or of the competent authority in the other Member State.

(6) This Article shall apply without prejudice to Council Decision 89/45/EEC⁴ on dangers arising from the use of consumer products and to Council Directive 92/59/EEC⁵ on general product safety.

25. (1) Information forwarded pursuant to Article 24 of these Regulations, in whatever form, is covered by professional secrecy. In criminal proceedings taken in

this jurisdiction, the information can be used only with the prior consent of the competent authority of the sending Member State in accordance with, for those Member States who are parties to them, the international conventions and agreements in force on mutual assistance in criminal affairs between Ireland and that sending Member State.

(2) Where a Member State requesting information in accordance with Article 24 of these Regulations has rules permitting free access by persons to information held by competent authorities, it shall reveal this fact at the time of the request to the appropriate authorities in Ireland or during the exchange of information if no such request occurs.

If the competent authority in the sending Member State indicates that the information involves matters of professional or commercial secrecy, the health board shall ensure that the information it has received is not divulged more widely than is provided under paragraph (1) of this Article.

Any health board which is requested to provide information in accordance with Article 24 to a competent authority in another Member State shall not be in a contravention of these Regulations for withholding the information if the competent authority in the other Member State is unable to restrict the giving out of the information to an extent more widely than is provided for in paragraph (1) of this Article.

(3) Any refusal by the health board to provide information according to the provisions of this Article must be justified.

European Communities (Mutual Assistance as regards Correct Application of Legislation on Veterinary and Zootechnical Matters) Regulations 1993

Reg. 3. (1) The Minister and authorised officers may disclose to the competent authorities of another Member State or the Commission any information required to be so disclosed by virtue of the Council Directive.

(2) Notwithstanding paragraph (1) of this Regulation, information shall be communicated under this paragraph only to the extent strictly necessary to enable operations which are contrary to legislation on veterinary or zootechnical matters to be noted and shall not require the granting of assistance where to do so would be likely to prejudice public policy or any other fundamental interests of the State in which they are situated and neither the Minister nor an authorised officer shall disclose any information in pursuance of the Council Directive unless satisfied that the competent authorities of the other Member State concerned or the Commission are bound by, or have undertaken to observe, rules of confidentiality with respect to the information which are no less strict than those applying to it in the State.

Reg. 4. The Minister and authorised officers may, for the purposes of carrying out functions required to be exercised by virtue of the Council Directive, exercise all or any of the functions conferred on them by

(i) the Live Stock (Artificial Insemination) Act, 1947 (No. 32 of 1947), or regulations made thereunder;

(ii) the 1966 Act, or orders made thereunder, including orders continued in force by section 10 of the 1966 Act;

(iii) regulations made under the European Communities Act, 1972 (No. 27 of 1972);

(iv) such other Acts as confer functions on the Minister and authorised officers which are required to be exercised by virtue of the Council Directive, including orders made under such Acts or continued in force by such Acts.

Reg. 5. (1) The Minister may appoint such and so many persons as he thinks fit to be authorised officers for the purposes of these Regulations.

(2) An authorised officer shall be furnished with a warrant of his appointment by the Minister as an authorised officer and when exercising any power conferred on him by these Regulations shall, if requested by any person affected, produce the warrant to that person.

Reg. 6. Nothing in these Regulations shall permit the Minister or authorised officers to authorise the use of information disclosed by virtue of the Council Directive to the competent authorities of another Member State or the Commission other than for the purposes of

(i) ensuring the correct application of the legislation on veterinary and zootechnical matters, or

(ii) its use in any legal action or proceedings referred to in Article 15 (2) of the Council Directive.

5. Polen

Telecommunications Law (Act of 16 July 2004)

http://www.mt.gov.pl/article/menu_gorne/english/legal_acts/acts/article.php/id_item_tree/e32265efe859625e8e82002ee9d562ab/id_art/6adf7618d105cc56f3ce3515a16450f5

Article 8.

The President of the URTiP will make the information received from the telecommunications undertakings available to the regulatory bodies of other European Union Member States, hereinafter called “Member States” and the European Commission, with the exclusion of cases specified in the Act.

Chapter 4

Consolidation proceedings

Article 18.

In the cases where the decisions referred to in Article 15 may influence commercial relations among the Member States, the President of the URTiP, and in the scope determined in Article 10 (3) – the Chairman of the KRRiT, simultaneously with the consultation proceedings commences the consolidation proceedings by sending the proposed decisions together with their justification to the European Commission and the regulatory authorities of other Member States.

Article 19. 1. In the case of the European Commission and the regulatory authorities of other Member States expressing their position in relation to the proposed decision within the time limit referred to in Article 16 (2), the President of the URTiP, and in the scope determined in Article 10 (3) – the Chairman of the KRRiT, will immediately take this position into consideration to the broadest possible extent.

2. If, within the scope of significant market power assessment and within the scope of the intention to define a relevant market other than the markets specified in the European Commission recommendation adopted on the basis of Article 15 (1) of Directive 2002/21/EC of 7 March 2002 on a common regulatory framework for electronic communications networks and services (OJ L 108, 24.4.2002), the European Commission ascertains that the proposed decision may hinder the development of the single market or may infringe upon Community law, the President of the URTiP, and in the scope determined in Article 10 (3) – the Chairman of the KRRiT, after the time limit referred to in Article 16 (2) withholds the issuing of the decision for a period of two months. If, during this period, the President of the URTiP, and in the scope determined in Article 10 (3) – the Chairman of the KRRiT, receives a request from the European Commission to withdraw the proposed decision, he discontinues the proceedings. The President of the URTiP, and in the scope determined in Article 10 (3) – the Chairman of the KRRiT, shall take into consideration the European Commission position justifying the request to withdraw the proposed decision in the subject this provision refers to.

3. The President of the URTiP, and in the scope determined in Article 10 (3) – the Chairman of the KRRiT, while applying the Act, will take into consideration to the broadest possible extent European Commission guidelines on market analysis and the

assessment of significant market power and the European Commission recommendations on the relevant product and service markets within the electronic communications sector according to their current wording, and in the case of departing from their application, will notify the European Commission and justify his position.

Article 20.

1. The provision of Article 17 will be respectively applied to cases subject to the consolidation procedure.
2. The President of the URTiP, and in the scope determined in Article 10 (3) – the Chairman of the KRRiT, immediately notifies the European Commission and the regulatory authorities of other Member States with regard to the taking of decision referred to in Article 17. (...)

art 23

(...)

6. In the case of a market classified by means of a European Commission decision as being a trans-national market, the President of the URTiP, and in the scope determined in Article 10 (3) – the Chairman of the KRRiT, carries out an analysis of this market in agreement with the relevant national regulatory authorities of other Member States, having taken into consideration European Commission guidelines on market analysis and an assessment of significant market power and thereby ascertains whether one or more telecommunications undertakings has significant power in a given market or whether this market is effectively competitive.

Article 189.

1. The National Regulatory Authorities are the Minister competent for communications and the President of the URTiP.
2. The National Regulatory Authorities carry out the regulation policy, aiming in particular:
(...)
2) at supporting internal market development, including:
(...)
d) co-operation with other regulatory authorities of the Member States and the European Commission, in order to implement and apply regulations consistently.

Article 192. 1. The scope of activity of the President of the URTiP includes, in particular:

(...)

- 17) co-operation with the European Commission and community institutions, as well as with the regulatory authorities of other Member States (...)

Competition law ACT of 16 February 2007 competition and consumer protection

Article 73.

1. Information received in the course of the proceedings may not be used in any other proceedings based on separate provisions, subject to Paragraphs 2 to 4.
2. The provision of Paragraph 1 shall not apply with:

- 1) penal proceedings exercised by a public-complaint procedure, or fiscal penal proceedings;
 - 2) other proceedings exercised by the President of the Office;
 - 3) sharing information with the European Commission and competition authorities of the European Union Member States, under Regulation No. 1/2003/EC;
 - 32
 - 4) sharing information with the European Commission and competent authorities of the European Union Member States, pursuant to Regulation No. 2006/2004/EC;
 - 5) providing the competent authorities of the European Union Member States with information which may indicate that any separate provisions have been infringed.
3. The President of the Office (Office of Competition and Consumer Protection) shall provide regulatory authorities involved in the market of telecommunications and postal services, as well as management of fuels and energy, hereinafter referred to as “regulatory authorities” with information, including results of research and market analyses required in proceedings conducted by these authorities, save for information:
- 1) for which the confidentiality obligation results from international commitments, in particular information obtained in the course of proceedings instituted pursuant to Article 81 or 82 of the EC Treaty;
 - 2) obtained from the undertaking in connection with the application of Article 109 of the Act.
4. The regulatory authorities shall be obliged to protect the information obtained pursuant to Paragraph 3, in particular the information may not be used in other proceedings than those conducted by the regulatory authorities. The provisions of Articles 69 and 71 shall apply accordingly.
5. Information received in the course of proceedings from a competition authority of a Member State of the European Union may be used in the course of the said proceedings under the terms upon which such information has been provided by that authority, inclusive of not availing oneself of the information in order to impose any sanctions upon certain persons.
6. The President of the Office shall notify the parties concerned, of having included in the pool of evidence the information obtained in the course of any other proceedings exercised by him.

THE BANKING ACT of August 29, 1997

<http://www.nbp.pl/en/aktyprawne/thebankingact.pdf>

TITLE 2A THE TAKING UP AND PURSUIT OF BUSINESS BY DOMESTIC BANKS IN HOST MEMBER STATES AND BY CREDIT INSTITUTIONS IN THE REPUBLIC OF POLAND

Article 48a.

A domestic bank may carry on business in a host Member State via a branch or through the conduct of cross-border activity.

Article 48b.

Within the host Member State, a domestic bank may perform the operations deriving from the authorisation referred to in Art. 34, para. 1.

Article 48c.

1. A domestic bank that intends to establish a branch within a host Member State shall give written notification of this to the Commission for Banking Supervision.

2. The notification referred to in para. 1 should include:

- 1) the name of the host Member State in which the bank intends to establish the branch,
- 2) the name of the branch,
- 3) the address of the branch at which documentation concerning its activity will be obtainable,
- 4) a programme of operations for the branch specifying, in particular, the operations which the bank intends to perform via the branch, together with a description of the organisational structure of the branch,
- 5) the names of the persons proposed for the posts of branch manager and deputy manager.

3. The Commission for Banking Supervision may require that the notification referred to in para. 2 above be supplemented as regards the information specified in subparas. 2-5 therein.

46) Inserted by Art. 1, subpara. 19, of the Act referred to in annotation 1.

4. Within three months of receiving the notification or supplementary information thereto, the Commission for Banking Supervision shall communicate to the competent supervisory authorities of the host Member State the information referred to in para. 2, together with information on the level of the capital base and risk-based capital ratio of the bank intending to establish the branch. The Commission for Banking Supervision shall advise the bank concerned that this information has been communicated to the competent supervisory authorities.

Article 48d.

1. The Commission for Banking Supervision shall refuse to communicate the information referred to in Art. 48c, para. 4, where:

- 1) the requirements laid down in Art. 48c, para. 2, have not been fulfilled,
- 2) the organisational structure or financial situation of the bank are inadequate in terms of the activity envisaged,
- 3) the activity envisaged would contravene provisions of law,
- 4) the activity envisaged could prove detrimental to the sound and prudent management of the bank.

2. The Commission for Banking Supervision shall communicate their refusal to the bank concerned within three months of receiving the notification or supplementary information thereto.

Article 48e.

Where a domestic bank intends to change any of the particulars indicated in Art. 48c para. 2, subparas. 2-4, it shall give written notice to the Commission for Banking Supervision and the competent supervisory authorities of the host Member State no later than one month prior to such a change. The provisions of Art. 48c, paras. 3 and 4, and of Art. 48d shall be duly applicable.

Article 48f.

1. A domestic bank intending to conduct cross-border activity shall provide notification of this to the Commission for Banking Supervision. The notification should in each

case indicate the operations deriving from the authorisation granted to the bank which it intends to perform.

2. The Commission for Banking Supervision shall communicate the notification referred

to in para. 1 above to the competent supervisory authorities of the host Member State within one month of receipt and shall advise the bank concerned of this.

Article 48g.

The Commission for Banking Supervision shall immediately notify the competent supervisory authorities of the host Member State of the loss of authorisation by a domestic bank conducting activity within that Member State.

Article 48h.

1. A financial institution having its registered office in the Republic of Poland may perform within a host Member State the operations referred to in Art. 5, para.2, and Art. 6, subparas. 1-4 and 6-8, that are specified in the legal instrument for the establishment of that institution, doing so via a branch or through the conduct of cross-border activity, provided that:

1) it is the subsidiary undertaking of at least one domestic bank subject to consolidated supervision,

2) it is itself subject to consolidated supervision,

3) it actually conducts activity within the Republic of Poland,

4) the domestic bank or banks referred to in subpara. 1 above are entitled to exercise 90% or more of the voting rights in the decision-making body of the given financial institution,

5) the domestic bank or banks referred to in subpara. 1 fulfil the requirements laid down in the present Act concerning their capital base, risk-based capital ratio, large exposures, liquidity and market risk,

6) the domestic bank or banks referred to in subpara. 1 submit a guarantee of their joint and several liability for the commitments entered into by the given financial institution, having first obtained approval for this from the Commission for Banking Supervision.

2. Compliance with the conditions specified in para. 1 shall be subject to verification by the Commission for Banking Supervision.

3. The financial institution shall provide written notification to the Commission for Banking Supervision of its intention to establish a branch or conduct cross-border activity within the host Member State. The provisions of Art. 48c, paras. 2-4, and Articles 48d-48f shall be duly applicable, with the proviso that the Commission for Banking Supervision:

1) shall notify the competent supervisory authorities of the host Member State of the level of the capital base of the subsidiary financial institution and of the consolidated risk-based capital ratio of the parent bank or banks referred to in para. 1, subpara. 1,

2) shall also refuse to communicate the relevant information to the competent supervisory authorities should the financial institution fail to comply with the conditions referred to in para. 1.

4. Should the financial institution cease to comply with the conditions referred to in para. 1, the Commission for Banking Supervision shall notify the competent supervisory authorities of this. As of the moment of notification, the financial institution shall be governed by the legislation of the host Member State.

Article 48i.

A credit institution may carry on business within the Republic of Poland via a branch or through the conduct of cross-border activity.

Article 48j.

A credit institution may perform within the Republic of Poland the operations specified in Art. 5, paras. 1 and 2, and Art. 6, subparas. 1-4 and 6-8, that derive from the authorization granted to it by the competent supervisory authorities of the home Member State.

Article 48k.

1. The activity of credit institutions within the Republic of Poland shall be governed by the provisions of Polish law, subject to the provisions of paras. 2 and 3 herein.
2. The provisions of Articles 1-11, Art. 40a, para. 1, Articles 49-70, Articles 73-78a, Articles 80-98, Articles 101-112, Art. 133, para. 2, subpara. 1, and para. 3, Art. 137, Art. 138, para. 1, subpara. 1, para. 2 and para. 3, subparas. 1, 3 and 3a, Art. 139, para. 1, subparas. 2 and 3, Art. 141 and Art. 171, paras. 4-7, shall be duly applicable to branches of credit institutions.
3. In relation to the monetary policy conducted by the National Bank of Poland, branches of credit institutions shall have the same rights and obligations as domestic banks and branches of foreign banks until the date the Republic of Poland accedes to Economic and Monetary Union.

Article 48l.

1. Subject to the provisions of para. 2 herein, a branch of a credit institution may commence activity within the Republic of Poland no earlier than two months from the Commission for Banking Supervision receiving the following information from the competent supervisory authorities of the home Member State:
 - 1) the name of the branch within the Republic of Poland and address at which documentation concerning its activity will be obtainable,
 - 2) a programme of operations specifying, in particular, the operations which the credit institution intends to perform, together with a description of the organisational structure of the branch,
 - 3) the names of the persons proposed for the posts of branch manager and deputy manager,
 - 4) the level of the credit institution's capital base and risk-based capital ratio.
2. Within two months of receiving the information referred to in para. 1 above, the Commission for Banking Supervision may indicate conditions which, in the interest of the general good, the credit institution must fulfil in conducting activity within the Republic of Poland, in particular with a view to consumer protection, ensuring the safety of trading, or preventing contraventions of law.
3. Where a credit institution intends to change any of the particulars referred to in para. 1, subparas. 1-3, above, it shall give notice to the Commission for Banking Supervision no later than one month prior to such a change. Such changes shall become binding as of the receipt by the Commission for Banking Supervision of the appropriate notification from the competent supervisory authorities of the home Member State. The provisions of para. 2 above shall be duly applicable.

Art. 48l.

A credit institution may commence cross-border activity within the Republic of Poland on receipt by the Commission for Banking Supervision of notification from the competent supervisory authorities of the home Member State specifying the operations which that institution intends to perform.

Article 48m.

A branch of a credit institution conducting activity within the Republic of Poland shall be required to file periodic reports on its activity to the National Bank of Poland in accordance with the scope of information and procedure established pursuant to Art. 23, paras. 3 and 4, of the Act on the National Bank of Poland of August 29, 1997 (as published and amended in *Dziennik Ustaw* nos. 140/1997, item 938; 160/1998, item 1063; 53/2000, item 648; 62/2000, item 718; 119/2000, item 1252; 8/2001, item 64; 110/2001, item 1189; and 154/2001, items 1784 & 1800).

The basic information about Commission for Banking Supervision is accessible at the act on the National Bank of Poland of August 29, 1997 as published in *Dziennik Ustaw* (the Journal of Laws) of 1997 no 140, item 93, available online:
<http://www.nbp.pl/Homen.aspx?f=en/aktyprawne/ustawa.html>

6. Slovenië

Algemene inspectiewet

I. GENERAL PROVISIONS

Article 1 (Contents of the Act)

This Act shall govern the general principles of inspections, organization of inspection offices, position, rights and obligations of inspectors, competencies of inspectors, inspection procedure, inspection measures, and other matters related to inspection.

Article 2 (Inspection)

An inspection shall denote the supervision of the execution of, and compliance with, laws and other regulations.

Inspections shall be performed by female and male inspectors (hereinafter referred to as inspectors) as officials entrusted with special competencies and responsibilities.

Article 3 (Scope of the Act)

With respect to inspection offices, governed by specific Acts, this Act shall govern only matters not covered by such specific Acts.

Procedural matters not covered by this Act or a specific Act referred to in the previous paragraph, shall be governed by the Act governing general administrative procedure.

This Act, except for the provisions on organization (Articles 8 through 11), shall govern inspections, performed by local authorities, unless the Act governing local self-government, or other Act, provides otherwise.

This Act shall not govern administrative inspections, budgetary inspections, defence inspections and other forms of internal administrative supervision of state authorities and local authorities.

II. GENERAL PRINCIPLES

Article 4 (The principle of independence)

Inspectors shall be, within the limits of their competencies, independent in performing inspection related duties.

Article 5 (The principle of safeguarding public interest and private interests)

Inspectors shall perform inspection duties with the purpose of safeguarding public interest and the interests of natural and legal persons.

Article 6 (The principle of publicity)

Inspectors shall inform the public of their findings and measures, if necessary, to protect the benefits of legal or natural persons, and where necessary to ensure compliance with laws and regulations or their respective provisions.

Article 7 (The principle of proportionality)

Inspectors shall perform their duties so as to only interfere with the operations of legal and natural persons to the extent absolutely necessary for effective performance of inspections.

When deciding on a measure, the inspector shall, taking into account the gravity of the violation, take the measure more favourable to the person liable, if this allows for the accomplishment of the purpose of the regulation.

When deciding on a time frame given for removal of irregularities, the inspector shall take into account the gravity of the violation, its impact on public interest and the circumstances which determine the time in which the legal or natural person under inspection (hereinafter referred to as person liable), can remove the irregularities with due diligence.

III. ORGANIZATION

Article 8 (The organization of inspections offices)

Inspectors shall operate within inspection offices, organized per administrative areas. Inspection offices shall operate within inspectorates, which shall have the position of an independent body under the responsibility of the ministry. Where there are several inspection offices operating within an inspectorate, appropriate internal organizational units shall be formed.

Exceptionally, if so provided by a specific Act or a Government regulation, an inspection office may be organized within a body under the responsibility of the ministry, which is not an inspectorate.

Article 9 (Inspection office management)

The female or male principal (hereinafter referred to as principal) of the inspectorate shall be the female or male inspector general (hereinafter referred to as inspector general).

Where there are several inspection offices organized within an inspectorate, every inspection office shall be headed by a female or male director (hereinafter referred to as director) of the inspection office.

If an inspection office is organized within a body under the responsibility of the ministry, which is not an inspectorate, the inspection office shall be headed by a director of the inspection office.

Article 10 (The authority of inspector general)

The inspector general shall head and represent the inspectorate, organize and coordinate the work of inspectors and, within the entrusted competencies be responsible for legality, quality and effectiveness of the operations of the inspection office.

Article 11 (Coordination of inspection offices' operations)

An Inspectorate Council as a permanent interdepartmental body shall be established to coordinate the operations of different inspection offices.

The members of the Inspectorate Council shall be the inspector generals and the directors of inspection offices and other principals of bodies under the responsibility of the ministry, entrusted with performance of inspections.

In the areas where coordinated operations of several inspection offices are required, and where such coordination is considered necessary to improve efficiency of the operations, the Inspectorate Council shall coordinate operational plans of inspection offices, plan execution of coordinated inspection related duties by different inspection offices, and propose the formation of inspector workgroups for coordinated task execution and the methods of their operations. The Inspectorate Council shall also handle common matters related to issues in inspection office operations, and shall inform the Government of its work in this area. The Inspectorate Council shall also coordinate the resolution of organizational, space, cost, financial and administrative issues of inspectorates' regional units and branch offices.

Matters, related to the operations of the Inspectorate Council, shall be governed by Rules of procedure, adopted by the Inspectorate Council in agreement with the Government.

IV. POSITION, RIGHTS AND OBLIGATIONS OF INSPECTORS

Article 12 (Conditions for performance of inspection duties)

Unless provided otherwise by regulations governing a particular inspection office, a person who:

- has acquired a university degree or a degree of high qualification,
- has five years of working experience,
- has passed the professional examination for an inspector,

may be appointed an inspector.

Notwithstanding the provisions of the previous paragraph, a person who has not passed the professional examination for an inspector may be appointed an inspector, provided that such a person has passed the professional examination on administrative procedure.

An inspector referred to in the previous paragraph shall pass the professional examination for an inspector within one year from their appointment to office as an inspector.

An inspector who has not passed the professional examination for an inspector shall be prohibited to issue decisions, but shall be empowered to perform actions in the proceedings before a decision is issued.

An inspector shall be required to undergo training on an ongoing basis to perform his duties in accordance with a program issued by the inspector general or the director of the inspection office.

Article 13 (removal from office in the case of not passing the professional examination for an inspector)

An inspector shall be removed from office, if he should, for reasons under his control, fail to pass a professional examination for an inspector within the prescribed time frame.

The effects of the removal shall be governed by the provisions of the Act governing state authorities' labour relationships which relate to the finding of incapacity to perform work.

An inspector shall also be removed pursuant to the provisions of this Article, should he, owing to him, fail to undergo training in accordance with the program.

Article 14 (Security of the inspector's position)

An inspector shall not be, without consent from the inspector, for the purposes of work organization, transferred to a position of employment, which does not carry inspection related competencies.

Article 15 (Restriction of pursuit of activities)

An inspector shall not pursue activities or perform work for a different employer, in the area where he performs inspection related duties, except for scientific or pedagogic purposes.

Article 16 (Protection of business secrets and other secrets and sources)

An inspector shall protect secrets which he becomes acquainted with while performing inspection related duties. This duty shall remain in effect even after the termination of the labour relationship with the inspector.

An inspector shall protect the secrecy of the source of the complaint and other information, based on which inspection is being performed.

Article 17 (Particular liabilities of inspectors)

An inspector shall be particularly liable:

- should he fail, when performing inspection related duties, to carry out his duties, or fail to take appropriate measures, which he is by law required to carry out or take;
- should he fail to report to, or inform, the competent authorities of the violations of laws and other regulations, which he found when performing inspection related duties;
- should he pursue activities or perform work referred to in Article 15 of this Act.

Any violation of these responsibilities shall be considered to be a major disciplinary offence.

An inspector, against whom a disciplinary action has been instituted due to a major disciplinary offence, shall be prohibited to perform inspection related duties, pending the final decision on disciplinary liability.

V. COMPETENCIES OF INSPECTORS

Article 18 (Performance of inspection related duties)

An inspector shall autonomously perform inspection related duties, conduct administrative proceedings and issue merit based and procedural decisions in administrative proceedings.

The authority to perform inspection related duties shall be presented by a service card and a badge. Service cards and badges shall be issued by the minister, responsible for the area, in which the inspection office operates, in agreement with the minister, responsible for administration.

The form of service cards and badges and the issue procedure shall be prescribed by the minister, responsible for public administration, unless provided otherwise by a specific Act.

Article 19 (Competencies of the inspector)

When performing inspection related duties at a natural or legal person, the inspector shall have the right to:

- examine the premises, buildings, installations, devices, equipment, circuits, objects, goods, materials, books, contracts, letters and other documents as well as operation and documentation of state authorities, commercial companies, institutions, other organizations, associations and private persons,
- examine the books, contracts, letters and other documents as well as operations and documentation when recorded and kept on electronic media and request its written form, which shall confirm the electronic form authentically,
- question the parties and witnesses in the administrative proceedings,
- examine documents relating to identities of persons,
- acquire and use free of charge, personal and other data from official records and other databases, relating to the person liable and necessary to perform the inspection,
- obtain free of charge samples of goods and conduct examination of the samples taken,

- obtain free of charge samples of materials and equipment for the examination purposes,
- photograph or film on another media the visual data of a person, premises, installations, circuits and other objects from the first paragraph,
- reproduce documents, audiovisual records and other documents,
- seize objects, documents and samples for protection of evidence,
- perform other duties in accordance with the purposes of inspection.

When performing inspection related duties, the inspector shall have the authority to seize documentation, needed to find the facts of the case at hand, for a maximum of 15 days, if he believes that there exists reasonable suspicion that a law or other regulations has been violated, and if by doing so, does not hinder the natural or legal person's activities. Upon seizing documentation, the inspector shall issue a certificate to this end. The inspector shall not seize information of state authorities classified as confidential.

The Government shall have the authority to adopt a regulation to define the manner of performing the inspectors' competencies in greater detail.

Article 20 (Entry onto premises, into buildings and to the person liable's devices)

An inspector shall have the right without prior notification or permission from the person liable or its person in charge and regardless of the working time, to enter onto the premises, into buildings and to the equipment and devices referred to in the previous Article, unless provided otherwise by law.

The person liable may deny the inspector entry to residential premises if the inspector fails to present an order from the competent court.

If the person liable without legitimate grounds (the first paragraph of this Article) refuses the entry onto premises or into buildings where the activity is carried out, the inspector shall have the right to enter onto the premises with police assistance regardless of the will of the person liable. The costs of entry and possible unavoidable damage occurred during entry shall be borne by the person liable.

Article 21 (Entry onto business and other premises not in the possession of the person liable)

The female or male proprietor (hereinafter referred to as proprietor) or the female or male person in possession (hereinafter referred to as person in possession) of business, production or other premises or other premises or land, which need to be examined in the course of the inspection procedure, because there exists a reasonable suspicion that the person liable is conducting operations therein or that effects belonging to the person liable which are the subject of the inspection procedure, can be found therein, shall be required to allow inspection of the premises.

The person referred to in the previous paragraph shall be allowed to refuse inspection in the following cases:

- that the premises in question are residential premises and the inspector fails to present an appropriate court order,
- that the inspection would cause that person serious defamation, material pecuniary liability or subject it to penal proceedings,
- that the inspection would cause a violation of the obligation to protect business, professional, art or scientific secrets or

- in other cases, where the inspection would cause a violation of the obligation to maintain secret what a person has learned in their capacity as priest, attorney, doctor or other professional capacity carrying a similar obligation.

If the person referred to in the first paragraph of this Article refuses the inspection without legitimate grounds, measures prescribed against witnesses unwilling to testify may be authorized against such a person, and if the person continues to refuse the inspection, the inspection may be carried out against the will of such person.

If a person referred to in the first paragraph of this Article refuses the inspection without legitimate grounds and the person cannot be located, and there exists the hazard that the evidence thought to be located on the premises referred to in the first paragraph, could be destroyed or moved, before an inspection could be performed, an inspector shall have the authority to seal-off such premises until the inspection is performed, but in the maximum duration of 7 days or until the person can be found, whichever is sooner. The inspector shall issue a special procedural decision in this respect.

Article 22 (Inspection of residential premises of the person liable)

Where an inspector is required, when performing inspection related duties, to inspect areas of residential premises, and the proprietor or the user is opposed to such an inspection, the inspector shall be required to obtain an order from the competent court in order to perform the inspection.

The court shall authorize an inspection of the premises referred to in the previous paragraph, if there exist reasons for suspicion,

- that illegal activities are being carried out on the residential premises,
- that operations in contravention of regulations are being carried out on the residential premises,
- that goods, animals or other objects are being kept in contravention of regulations on the residential premises or
- that other regulation violations will be found upon performing the inspection of the residential premises or objects located thereon.

When performing an inspection of the residential premises pursuant to the provisions of the previous paragraph, two persons of legal age shall be required to be present as witnesses. The inspection of the residential premises shall be limited to the areas of the residential premises which need to be inspected in order to accomplish the purpose of the inspection.

Article 23 (Smooth performance of inspection related duties)

The person liable shall be required to facilitate a smooth performance of inspection related duties by the inspector.

Where an inspector, in the course of performing inspection related duties, comes across physical opposition or if such opposition is expected, the inspector may request police assistance.

The police shall offer assistance pursuant to the Act governing police operations.

VI. PROCEDURE FOR PERFORMANCE OF INSPECTION RELATED DUTIES

Article 24 (Parties to the proceedings)

An inspector shall be required to process reports, complaints, communications and other submissions in matters under his jurisdiction and inform the applicants, upon their request, of the measures taken.

Notwithstanding the provisions of the Act governing general administrative procedure, an inspector shall be required to process anonymous reports, unless the circumstances give rise to a suspicion that such reports are false or frivolous.

The person liable shall have the position of a party to the proceedings in the inspector's proceedings. The female or male applicant (hereinafter referred to as applicant) who submitted the petition, report, communication or other submission, shall not have the position of a party to the proceedings.

Article 25 (Competency to perform actions in the proceedings)

Actions in the proceedings before a decision is issued in inspection matters, in particular discovery of facts and circumstances relevant to the decision, may, under written authorization from the inspector general, be carried out by other officials, employed by the inspection office.

Officials referred to in the previous paragraph shall not bear inspection competencies and shall not be empowered to issue merit based or procedural decisions which terminate the proceedings.

Article 26 (Specialist tasks in inspection matters)

Specialist tasks in inspection matters may be carried out by specialist organizations, institutes or individuals, when this does not contravene public interest or interests of the participants to the proceedings.

Article 27 (Revocation of competencies to conduct proceedings)

The inspector general may revoke the competencies to conduct proceedings of an inspector for proceedings already underway and assign the matter to a different inspector or take over the matter himself, only if,

- grounds for challenge exist according to the Act governing general administrative procedure, or
- a disciplinary action has been instituted against the inspector.

Article 28 (Termination of the proceedings)

If it is established, in the course of inspection proceedings, that the person liable has not committed a violation of laws or other regulations, the inspector shall terminate the proceedings with a procedural decision. The substantiation of such a decision shall contain an explanation of the extent of the inspection performed and the reasons for termination of the proceedings.

The substantiation of a decision by which measures have been imposed on the person liable, shall contain an explanation of the extent of the inspection performed and the findings with respect to portions of the inspection which did not produce findings of violations.

Article 29 (Rights and obligations of the person liable in the inspection proceedings)

The inspection may be announced in advance. The person liable, his female or male legal representative or representative by articles of incorporation (hereinafter referred to as legal representative), his female or male proxy (hereinafter referred to as proxy) and the person in charge of the person liable may be present at the performance of inspection related duties, except when the inspector deems their presence to be detrimental to the efficiency of the inspection; the inspector shall issue a special procedural decision in this respect.

The person in charge of the person liable shall be required to, at the request of the inspector, and within the time frame specified in the request, provide a written explanation in relation to the matter under inspection.

In the case that the person liable is a female or male sole proprietor (hereinafter referred to as sole proprietor) or a legal person, and the sole proprietor or the legal representative, or representative by articles of incorporation, or proxy of the person liable is not present at the inspection proceedings, the inspector may perform all actions in the proceedings and consider all the evidence, without the presence of aforementioned persons being required.

Unless urgent and measures which cannot be delayed are in question, the inspector shall in the case referred to in the previous case, prior to issuing a decision, mail to the person liable the minutes and request that the person liable within the time frame specified in the request, which shall not be less than 48 hours, provide its account of the facts and circumstances, orally or in writing. The request shall in this case be delivered to the person liable by handing it over to an employee of the person liable, or, if this is not possible, leaving it on the premises. After the lapse of the time specified in the request, the inspector shall issue a decision without an additional hearing of the party being required.

Where an inspector has ordered the removal of irregularities and deficiencies and specified a time frame within which the person liable is to comply with the order, the person liable shall be required to immediately notify the inspector of the irregularities removed.

Article 30 (Appeal against a decision of an inspector)

An appeal filed against a decision of an inspector shall not withhold its enforcement, unless a specific Act provides otherwise.

Article 31 (The costs of inspection proceedings)

The costs of inspection proceedings which have been crucial to the finding of facts which establish the violation of laws or regulations shall be borne by the person liable.

If the inspection proceedings are terminated pursuant to the first paragraph of Article 28 of this Act, the costs of the inspection proceedings shall be borne by the inspection body. The body shall also bear the costs of actions or tasks performed in the course of inspection proceedings relating to the part of the inspection which did not produce a finding of irregularities.

If the inspection proceedings have been performed on the basis of a false report, the costs of the proceedings referred to in the previous paragraph shall be borne by the applicant who filed the report.

VII. INSPECTORS' MEASURES

Article 32 (Inspectors' measures)

Where in the course of performance of inspection related duties an inspector finds that a law or other regulation or an act, of which the execution is under his supervision, has been violated, he shall have the right and obligation:

- to order measures for removal of irregularities and deficiencies to be implemented and specify the time frame for the implementation,
- to carry out procedures pursuant to the Offences Act,
- to bring a criminal complaint for a criminal offence prosecuted ex offio,
- to propose to the competent authority to take measures,

- to order other measures to be taken and to perform actions, for which he is competent under law or other regulation.

Where the inspector finds that the person liable has through the offence or criminal offence acquired pecuniary benefits, he shall propose to the competent authority to seize any such benefits.

In the case that the inspector in the course of performance of inspection related duties finds that a law or other regulation or an act, of which the execution is under supervision from a different inspection office, has been violated, he shall determine the facts himself and make a report on his findings, which he shall together with the proposal for measures to be taken communicate to the competent inspection office.

Article 33 (Inspectors' preventive measures and warnings)

Inspection offices shall, with the purpose of preventive action:

- answer written inquiries of individuals, enterprises and institutions, relating to the operations of the inspection office,
- through the use of mass media inform the public of their findings of irregularities and of the consequences of violations of laws and other regulations,
- operate in other ways to inform the public.

Where in the course of performance of inspection related duties an inspector discovers an irregularity and is of opinion that given the significance of the offence a warning is to be a sufficient measure, he shall have the right to issue an oral warning about the irregularities and their consequences and specify a time frame for their removal.

His findings, the warning issued and the time frame for removal shall be specified in minutes. Where the irregularities are not removed within the time frame given, the inspector shall take other measures in accordance with the law.

Article 34 (Inspectors' special measures)

Where the person liable does not remove the found irregularities and deficiencies within the time frame given by the inspector, the inspector may issue a decision to temporarily, pending the decision by the competent authority, prohibit operations or impound objects or documentation used by the person liable for violations, or originating from violations.

The inspector shall temporarily, pending the decision by the competent authority, prohibit operations or impound objects or documentation used by the person liable for violations, or originating from violations, without first giving a time frame for removal of irregularities, where necessary, to avert direct life or health hazard for human beings and animals or damage to the natural or living environment or to property.

An inspector may also issue a decision to temporarily impound objects or documentation used by the person liable for violations, or originating from violations where he finds that the person liable is repeating the violation in spite of an issued decision.

In the cases referred to in the first, second and third paragraph of this Article the inspector shall be required to immediately initiate proceedings before the competent authority.

Article 35 (Measures related to prohibition of operations)

An inspector, who pursuant to the first and second paragraphs of the previous Article prohibits operations, shall have the right to order the business or production premises

or facilities or other premises, where the operations are being carried out, or equipment, devices and gear used to carry out operations, to be sealed-off.

In the case that the person liable does not comply with the decision prohibiting operations, issued pursuant to the first and second paragraphs of the previous Article, the inspector may issue a decision ordering the enterprises, entrusted with the distribution of electrical energy, water, gas or telecommunication connections, to stop distribution or to disable communication connections to the person liable within 3 days. This measure shall be carried out in a manner which does not cause direct damage to equipment or products. The decision shall also be delivered to the person liable.

The decision referred to in the first paragraph of this Article shall contain a warning that measures pursuant to the second paragraph of this Article shall be taken in the case of non-compliance with the decision.

Where an inspector finds irregularities and by a decision orders measures to be taken, sole proprietors and commercial companies shall not for the person liable perform tasks which would constitute the continuation of the violations or would be in contravention with the measures ordered, provided that they are aware of the measures taken or provided that they should, given the circumstances, be aware of the measures taken. The inspector shall be responsible to ensure that third parties are properly informed of found irregularities.

Article 36 (Security measures to protect third persons' rights)

Where in the course of performance of inspection related duties an inspector finds that the person liable has committed a violation of a law or other regulation or an act, which impinges on the rights or legal benefits of other legal or natural persons, he shall be required, to communicate to such persons at their request, his findings, the measures taken, and other information relevant to enforcement of such persons' rights.

If an inspector is of opinion that the protection of third persons' rights so requires, he may publish, or order to be published, his decision or its summary, for a period of time at a visible location on the business premises of the person liable, on the entrance to such business premises, in public media or in another appropriate manner. The costs of the publishing shall be borne by the person liable.

VIII. LIABILITY FOR DAMAGES

Article 37 (Liability for damages of the state)

The Republic of Slovenia shall be liable for damages caused to the person liable or to other persons, through an illegal act or omission by an inspector in the course of performance of inspection related duties.

In the case referred to in the previous paragraph, the Republic of Slovenia shall have a recourse action against the inspector, if the damages were caused intentionally or due to gross negligence.

The person liable or a third person may request recovery of damages directly from the inspector only in the case that the damages were caused by a criminal offence of the inspector.

IX. PENAL PROVISIONS

Article 38 A legal person who:

- hinders or prevents entry onto premises, into buildings and to devices (Article 20);

- does not facilitate a smooth performance of inspection related duties by the inspector (Article 23);
 - does not, at the request of the inspector and within the time frame given by the inspector, provide a written explanation and statement in relation to the matter under inspection (Article 29);
 - does not comply with the measures ordered by the inspector's decision;
 - does not remove deficiencies within the time frame given by the inspector (Article 33);
 - does not publish the inspector's decision or its summary in contravention with the measure ordered by the inspector (Article 36);
 - damages, removes or conceals a publicly displayed inspector's decision (Article 36); shall be punished by a SIT 300.000 fine for an offence, to be collected on the spot.
- The person in charge of the legal person shall be punished by a SIT 100.000 fine for an offence referred to in the previous paragraph, to be collected on the spot.
- A sole proprietor who commits an offence referred to in the first paragraph shall be punished by a SIT 200.000 fine, to be collected on the spot.
- A natural person who commits an offence referred to in the first paragraph shall be punished by a SIT 100.000 fine, to be collected on the spot.
- The fine for the offence referred to in the first paragraph may be imposed successively.

Article 39 A natural person, who files a false complaint with an inspection office, shall be punished by a SIT 100.000 fine.

Article 40

If a specific Act, governing the competencies of a particular inspection office, classifies acts referred to in Articles 38 and 39 of this Act as offences, fines shall be imposed for such offences under the law more favourable to the perpetrator of the offence.

X. TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

Article 41 Persons who passed professional examinations, which were prescribed for performance of inspection related duties, before this Act came into force, shall be considered to fulfil this condition pursuant to the provisions of this Act. In the areas where professional examinations could so far not have been passed, principals shall be required to make such professional examinations available within two years from coming into force of this Act. An inspector, who has not yet passed a professional examination, shall pass a professional examination for an inspector within one year from coming into force of this Act or after such a professional examination has become available, whichever is later, or he shall be removed from office pursuant to the provisions of Article 13 of this Act.

Article 42 The Inspectorate Council shall be formed within two months from coming into force of this Act.

The Prevention of Illegal Work and Employment Section, formed on the basis of the Prevention of Illegal Work and Employment Act (Official Gazette of the Republic of Slovenia, No. 36/00) shall continue its operations. The means of cooperation with the Inspectorate Council shall be governed by the Rules of procedure of the Inspectorate Council.

Article 43 Inspection proceedings, initiated before the coming into force of this Act, shall be carried out under regulations in force before coming into force of this Act.

Article 44 Internal organization and systematization acts shall be adopted to comply with the provisions of this Act within 6 months from coming into force of this Act.

Article 45 With the coming into force of this Act, the provisions of Article 7 and Articles 83 through 98 of the Administration Act (Official Gazette of the Republic of Slovenia, Nos. 67/94, 20/95 – Constitutional Court decision, 29/95 – ZPDF and 80/99 – ZUP) shall cease to be in effect.

Article 46 Notwithstanding the provisions of the fourth paragraph of Article 3 of this Act, the provisions of this Act, except for the provisions on organization, shall govern *mutatis mutandis* administrative inspections, budgetary inspections, defence inspections and other forms of internal administrative supervision of state authorities and local authorities, until coming into force of the provisions of sectoral Acts governing these areas, but not in excess of two years from coming into force of this Act.

Article 47 This Act shall come into force on the fifteenth day from publication in the Official Gazette of the Republic of Slovenia

Diverse regelgeving

'-Art. 179 of *Act on Aviation* states that »Them ministry responsible for transport, ensures that all the conditions are met, which are necessary for the supervision procedures carried out by responsible authorities of European Union, according to laws in force in Republic of Slovenia«.

- Art 47 of *Personal data protection Act* states that »The National Supervisory Body shall in its work cooperate with state bodies, the competent bodies of the European Union for the protection of individuals in the processing of personal data, international organisations, foreign supervisory bodies for the protection of personal data, institutes, societies, nongovernmental organisations in the area of protection of personal data or privacy and other organisations and bodies regarding all issues important for the protection of personal data.« There are also other specific provisions relating to these obligations, e.g. Art. 64: »(3) The National Supervisory Body may obtain additional information on the adequate level of protection of personal data in a third country directly from other supervisory bodies and the competent body of the European Union. ... (5) The National Supervisory Body shall be obliged no later than within 15 days of the issuing of a decision that a third country fails to ensure an adequate level of protection of personal data to inform the competent body of the European Union in writing.«

- Art 18. of the *Insurance act* states that. »"(6) The Insurance Supervision Agency shall consult and exchange information with the competent supervisory authorities of member states, particularly with regard to the suitability of shareholders, the good name and the experience of members of the boards of companies within the same group. If the Insurance Supervision Agency decides to issue authorisation to acquire a qualifying holding or a holding from the second paragraph of this Article in a

procedure in which it also decides on a licence to perform insurance services, it shall also consult the competent supervisory authority of the member state regarding compliance with the personnel, organisational and technical conditions for the performance of insurance business.«

- Art. 182a of the *Securities Market Act* states:

(1) When implementing its tasks, the Agency may request specific data, information and documentation from the responsible state authorities of other Member States, the responsible authorities of foreign states and international organisations, or request that they execute measures within their competence.

(2) On its own initiative or in response to a substantiated request in writing, the Agency may send data, information and documentation it has obtained to the responsible authorities of other Member States and international organisations on the basis of law, an international treaty or legal act or a decision adopted within an international organisation to which the Republic of Slovenia has transferred the exercise of part of its sovereign rights and to the responsible authorities of foreign states on the basis, on condition of reciprocity.

(3) The written request from the preceding paragraph must contain a precise statement of the type of data, information and documentation requested, a statement of the purpose for which they are intended and an explanation of their use, clearly stating that the personal data shall only be used for purposes set out in this Act.

(4) The Agency may only send the data, information and documentation referred to in the second paragraph of this Article, which it has obtained from the state authorities from the first paragraph of Article 181 or the first paragraph of Article 181a of this Act, on condition that it has the prior consent of those authorities.

(5) The Agency may also implement specific measures within its responsibilities, on the basis of a substantiated request in writing from the responsible authorities of other Member States, the responsible authorities of foreign states and international organisations.

(6) Before sending personal data to the authorities from the preceding paragraphs of this Article (users), the Agency must obtain a confirmation from the responsible authority in the Republic of Slovenia that the state to which the data shall be transmitted has an adequate level of data protection that includes foreign citizens. Irrespective of the above, the Agency shall not have to obtain confirmation from the responsible authority within the Republic of Slovenia in cases in which the data is for transmission to a Member State of the European Union or the European Economic Area.

(7) Irrespective of the provisions of the preceding paragraphs of this Article different conditions and methods of cooperation may be stipulated by international treaty.

(8) The Agency may inform the Committee of European Securities Regulators if a request for data, information and documentation is rejected in contravention of the provisions of the preceding paragraphs or was not fulfilled within a reasonable time.⁸²

⁸²

We citeren hier uit de door onze contactpersoon verstrekte informatie.

7. Spanje

CAPÍTULO

II

Mecanismos de colaboración y cooperación

Artículo 15. Coordinación de la Comisión Nacional de la Competencia con los órganos competentes de las Comunidades Autónomas.

1. La coordinación de la Comisión Nacional de la Competencia con los órganos competentes de las Comunidades Autónomas se llevará a cabo según lo dispuesto en la Ley 1/2002, de 21 de febrero, de Coordinación de las Competencias del Estado y las Comunidades Autónomas en materia de Defensa de la Competencia.

2. A los efectos de facilitar la cooperación con los órganos jurisdiccionales y la coordinación con los órganos reguladores, la Comisión Nacional de la Competencia y los órganos de defensa de la competencia de las Comunidades Autónomas habilitarán los mecanismos de información y comunicación de actuaciones, solicitudes e informes previstos en los artículos 16 y 17 de la presente Ley respecto de aquellos procedimientos que hayan sido iniciados formalmente según lo previsto en la Ley 1/2002, de 21 de febrero, de Coordinación de las competencias del Estado y las Comunidades Autónomas en materia de Defensa de la Competencia.

Artículo 16. Cooperación con los órganos jurisdiccionales.

1. La Comisión Nacional de la Competencia por propia iniciativa podrá aportar información o presentar observaciones a los órganos jurisdiccionales sobre cuestiones relativas a la aplicación de los artículos 81 y 82 del Tratado de la Comunidad Europea o relativas a los artículos 1 y 2 de esta Ley, en los términos previstos en la Ley de Enjuiciamiento Civil.

2. Los órganos competentes de las Comunidades Autónomas, en el ámbito de sus competencias, por propia iniciativa podrán aportar información o presentar observaciones a los órganos jurisdiccionales sobre cuestiones relativas a la aplicación de los artículos 1 y 2 de esta Ley, en los términos previstos en la Ley de Enjuiciamiento Civil.

3. Los autos de admisión a trámite de las demandas y las sentencias que se pronuncien en los procedimientos sobre la aplicación de los artículos 81 y 82 del Tratado de la Comunidad Europea o de los artículos 1 y 2 de la Ley de Defensa de la Competencia se comunicarán a la Comisión Nacional de la Competencia en los términos previstos en la Ley de Enjuiciamiento Civil. La Comisión Nacional de la Competencia habilitará los mecanismos de información necesarios para comunicar estas sentencias a los órganos autonómicos.

4. La Comisión Nacional de la Competencia remitirá a la Comisión Europea una copia del texto de las sentencias que se pronuncien sobre la aplicación de los artículos 81 y 82 del Tratado de la Comunidad Europea.

Artículo 17. Coordinación con los reguladores sectoriales.

1. La Comisión Nacional de la Competencia y los reguladores sectoriales cooperarán en el ejercicio de sus funciones en los asuntos de interés común.

2. A los efectos de lo previsto en el apartado anterior, se transmitirán mutuamente de oficio o a instancia del órgano respectivo información sobre sus respectivas actuaciones así como dictámenes no vinculantes en el marco de los procedimientos de aplicación de la regulación sectorial y de la presente Ley. En todo caso:

a) Los reguladores sectoriales pondrán en conocimiento de la Comisión Nacional de la Competencia los actos, acuerdos, prácticas o conductas de los que pudiera tener conocimiento en el ejercicio de sus atribuciones que presenten indicios de ser contrarios a esta Ley, aportando todos los elementos de hecho a su alcance y uniendo, en su caso, el dictamen correspondiente.

b) Asimismo, los reguladores sectoriales solicitarán informe a la Comisión Nacional de la Competencia, antes de su adopción, sobre las circulares, instrucciones o decisiones de carácter general en aplicación de la normativa sectorial correspondiente que puedan incidir significativamente en las condiciones de competencia en los mercados.

c) La Comisión Nacional de la Competencia solicitará a los reguladores sectoriales la emisión del correspondiente informe no vinculante en el marco de los expedientes de control de concentraciones de empresas que realicen actividades en el sector de su competencia.

d) La Comisión Nacional de la Competencia o los órganos competentes de las Comunidades Autónomas solicitarán a los reguladores sectoriales la emisión del correspondiente informe no vinculante en el marco de los expedientes incoados por conductas restrictivas de la competencia en aplicación de los artículos 1 a 3 de la presente Ley.

3. Los Presidentes de la Comisión Nacional de la Competencia y de los respectivos órganos reguladores sectoriales se reunirán al menos con periodicidad anual para analizar las orientaciones generales que guiarán la actuación de los organismos que presiden y, en su caso, establecer mecanismos formales e informales para la coordinación de sus actuaciones.

Artículo 18. Colaboración de la Comisión Nacional de la Competencia con Autoridades Nacionales de Competencia de otros Estados Miembros y la Comisión Europea.

Al objeto de aplicar los artículos 81 y 82 del Tratado de la Comunidad Europea, la Comisión Nacional de la Competencia podrá intercambiar con la Comisión Europea y con las Autoridades Nacionales de Competencia de otros Estados miembros y utilizar como medio de prueba todo elemento de hecho o de derecho, incluida la información confidencial, en los términos previstos en la normativa comunitaria.

Artículo 40. Facultades de inspección.

1. El personal de la Comisión Nacional de la Competencia debidamente autorizado por el Director de Investigación tendrá la condición de agente de la autoridad y podrá realizar cuantas inspecciones sean necesarias en las empresas y asociaciones de empresa para la debida aplicación de esta Ley.

2. El personal habilitado a tal fin tendrá las siguientes facultades de inspección:

a) acceder a cualquier local, terreno y medio de transporte de las empresas y asociaciones de empresas y al domicilio particular de los empresarios, administradores y otros miembros del personal de las empresas,

b) verificar los libros y otros documentos relativos a la actividad empresarial, cualquiera que sea su soporte material,

c) hacer u obtener copias o extractos, en cualquier formato, de dichos libros o documentos,

d) retener por un plazo máximo de 10 días los libros o documentos mencionados en la letra b),

e) precintar todos los locales, libros o documentos y demás bienes de la empresa durante el tiempo y en la medida en que sea necesario para la inspección,

f) solicitar a cualquier representante o miembro del personal de la empresa o de la asociación de empresas explicaciones sobre hechos o documentos relacionados con el objeto y la finalidad de la inspección y guardar constancia de sus respuestas.

El ejercicio de las facultades descritas en las letras a) y e) requerirá el previo consentimiento expreso del afectado o, en su defecto, la correspondiente autorización judicial.

3. Las empresas y asociaciones de empresas están obligadas a someterse a las inspecciones que el Director de Investigación haya autorizado.

4. Si la empresa o asociación de empresas se opusieran a una inspección ordenada por el Director de Investigación o existiese el riesgo de tal oposición, éste deberá solicitar la correspondiente autorización judicial cuando la misma implique restricción de derechos fundamentales al Juzgado de lo Contencioso-Administrativo, que resolverá en el plazo máximo de 48 horas. Las autoridades públicas prestarán la protección y el auxilio necesario al personal de la Comisión Nacional de la Competencia para el ejercicio de las funciones de inspección.

5. Los datos e informaciones obtenidos sólo podrán ser utilizados para las finalidades previstas en esta Ley.

8. Verenigd Koninkrijk

PART XI INFORMATION GATHERING AND INVESTIGATIONS

Powers to gather information

165 Authority's power to require information

(1) The Authority may, by notice in writing given to an authorised person, require him—

- (a) to provide specified information or information of a specified description; or
- (b) to produce specified documents or documents of a specified description.

(2) The information or documents must be provided or produced—

- (a) before the end of such reasonable period as may be specified; and
- (b) at such place as may be specified.

(3) An officer who has written authorisation from the Authority to do so may require an authorised person without delay—

- (a) to provide the officer with specified information or information of a specified description; or
- (b) to produce to him specified documents or documents of a specified description.

(4) This section applies only to information and documents reasonably required in connection with the exercise by the Authority of functions conferred on it by or under this Act.

(5) The Authority may require any information provided under this section to be provided in such form as it may reasonably require.

(6) The Authority may require—

- (a) any information provided, whether in a document or otherwise, to be verified in such manner, or
 - (b) any document produced to be authenticated in such manner,
- as it may reasonably require.

(7) The powers conferred by subsections (1) and (3) may also be exercised to impose requirements on—

- (a) a person who is connected with an authorised person;
- (b) an operator, trustee or depositary of a scheme recognised under section 270 or 272 who is not an authorised person;
- (c) a recognised investment exchange or recognised clearing house.

(8) “Authorised person” includes a person who was at any time an authorised person but who has ceased to be an authorised person.

(9) “Officer” means an officer of the Authority and includes a member of the Authority's staff or an agent of the Authority.

(10) “Specified” means—

- (a) in subsections (1) and (2), specified in the notice; and

(b) in subsection (3), specified in the authorisation.

(11) For the purposes of this section, a person is connected with an authorised person (“A”) if he is or has at any relevant time been—

(a) a member of A’s group;

(b) a controller of A;

(c) any other member of a partnership of which A is a member; or

(d) in relation to A, a person mentioned in Part I of Schedule 15.

166 Reports by skilled persons

(1) The Authority may, by notice in writing given to a person to whom subsection (2) applies, require him to provide the Authority with a report on any matter about which the Authority has required or could require the provision of information or production of documents under section 165.

(2) This subsection applies to—

(a) an authorised person (“A”),

(b) any other member of A’s group,

(c) a partnership of which A is a member, or

(d) a person who has at any relevant time been a person falling within paragraph (a), (b) or (c),

who is, or was at the relevant time, carrying on a business.

(3) The Authority may require the report to be in such form as may be specified in the notice.

(4) The person appointed to make a report required by subsection (1) must be a person—

(a) nominated or approved by the Authority; and

(b) appearing to the Authority to have the skills necessary to make a report on the matter concerned.

(5) It is the duty of any person who is providing (or who at any time has provided) services to a person to whom subsection (2) applies in relation to a matter on which a report is required under subsection (1) to give a person appointed to provide such a report all such assistance as the appointed person may reasonably require.

(6) The obligation imposed by subsection (5) is enforceable, on the application of the Authority, by an injunction or, in Scotland, by an order for specific performance under section 45 of the [1988 c. 36.] Court of Session Act 1988.

Appointment of investigators

167 Appointment of persons to carry out general investigations

(1) If it appears to the Authority or the Secretary of State (“the investigating authority”) that there is good reason for doing so, the investigating authority may appoint one or more competent persons to conduct an investigation on its behalf into—

(a) the nature, conduct or state of the business of an authorised person or of an appointed representative;

(b) a particular aspect of that business; or

(c) the ownership or control of an authorised person.

(2) If a person appointed under subsection (1) thinks it necessary for the purposes of his investigation, he may also investigate the business of a person who is or has at any relevant time been—

(a) a member of the group of which the person under investigation (“A”) is part; or

(b) a partnership of which A is a member.

(3) If a person appointed under subsection (1) decides to investigate the business of any person under subsection (2) he must give that person written notice of his decision.

(4) The power conferred by this section may be exercised in relation to a former authorised person (or appointed representative) but only in relation to—

(a) business carried on at any time when he was an authorised person (or appointed representative); or

(b) the ownership or control of a former authorised person at any time when he was an authorised person.

(5) “Business” includes any part of a business even if it does not consist of carrying on regulated activities.

168 Appointment of persons to carry out investigations in particular cases

(1) Subsection (3) applies if it appears to an investigating authority that there are circumstances suggesting that—

(a) a person may have contravened any regulation made under section 142; or

(b) a person may be guilty of an offence under section 177, 191, 346 or 398(1) or under Schedule 4.

(2) Subsection (3) also applies if it appears to an investigating authority that there are circumstances suggesting that—

(a) an offence under section 24(1) or 397 or under Part V of the [1993 c. 36.] Criminal Justice Act 1993 may have been committed;

(b) there may have been a breach of the general prohibition;

(c) there may have been a contravention of section 21 or 238; or

(d) market abuse may have taken place.

(3) The investigating authority may appoint one or more competent persons to conduct an investigation on its behalf.

(4) Subsection (5) applies if it appears to the Authority that there are circumstances suggesting that—

(a) a person may have contravened section 20;

(b) a person may be guilty of an offence under prescribed regulations relating to money laundering;

- (c) an authorised person may have contravened a rule made by the Authority;
 - (d) an individual may not be a fit and proper person to perform functions in relation to a regulated activity carried on by an authorised or exempt person;
 - (e) an individual may have performed or agreed to perform a function in breach of a prohibition order;
 - (f) an authorised or exempt person may have failed to comply with section 56(6);
 - (g) an authorised person may have failed to comply with section 59(1) or (2);
 - (h) a person in relation to whom the Authority has given its approval under section 59 may not be a fit and proper person to perform the function to which that approval relates; or
 - (i) a person may be guilty of misconduct for the purposes of section 66.
- (5) The Authority may appoint one or more competent persons to conduct an investigation on its behalf.
- (6) “Investigating authority” means the Authority or the Secretary of State.

Assistance to overseas regulators

169 Investigations etc. in support of overseas regulator

- (1) At the request of an overseas regulator, the Authority may—
- (a) exercise the power conferred by section 165; or
 - (b) appoint one or more competent persons to investigate any matter.
- (2) An investigator has the same powers as an investigator appointed under section 168(3) (as a result of subsection (1) of that section).
- (3) If the request has been made by a competent authority in pursuance of any Community obligation the Authority must, in deciding whether or not to exercise its investigative power, consider whether its exercise is necessary to comply with any such obligation.
- (4) In deciding whether or not to exercise its investigative power, the Authority may take into account in particular—
- (a) whether in the country or territory of the overseas regulator concerned, corresponding assistance would be given to a United Kingdom regulatory authority;
 - (b) whether the case concerns the breach of a law, or other requirement, which has no close parallel in the United Kingdom or involves the assertion of a jurisdiction not recognised by the United Kingdom;
 - (c) the seriousness of the case and its importance to persons in the United Kingdom;
 - (d) whether it is otherwise appropriate in the public interest to give the assistance sought.
- (5) The Authority may decide that it will not exercise its investigative power unless the overseas regulator undertakes to make such contribution towards the cost of its exercise as the Authority considers appropriate.
- (6) Subsections (4) and (5) do not apply if the Authority considers that the exercise of its investigative power is necessary to comply with a Community obligation.

(7) If the Authority has appointed an investigator in response to a request from an overseas regulator, it may direct the investigator to permit a representative of that regulator to attend, and take part in, any interview conducted for the purposes of the investigation.

(8) A direction under subsection (7) is not to be given unless the Authority is satisfied that any information obtained by an overseas regulator as a result of the interview will be subject to safeguards equivalent to those contained in Part XXIII.

(9) The Authority must prepare a statement of its policy with respect to the conduct of interviews in relation to which a direction under subsection (7) has been given.

(10) The statement requires the approval of the Treasury.

(11) If the Treasury approve the statement, the Authority must publish it.

(12) No direction may be given under subsection (7) before the statement has been published.

(13) “Overseas regulator” has the same meaning as in section 195.

(14) “Investigative power” means one of the powers mentioned in subsection (1).

(15) “Investigator” means a person appointed under subsection (1)(b).

Conduct of investigations

170 Investigations: general

(1) This section applies if an investigating authority appoints one or more competent persons (“investigators”) under section 167 or 168(3) or (5) to conduct an investigation on its behalf.

(2) The investigating authority must give written notice of the appointment of an investigator to the person who is the subject of the investigation (“the person under investigation”).

(3) Subsections (2) and (9) do not apply if—

(a) the investigator is appointed as a result of section 168(1) or (4) and the investigating authority believes that the notice required by subsection (2) or (9) would be likely to result in the investigation being frustrated; or

(b) the investigator is appointed as a result of subsection (2) of section 168.

(4) A notice under subsection (2) must—

(a) specify the provisions under which, and as a result of which, the investigator was appointed; and

(b) state the reason for his appointment.

(5) Nothing prevents the investigating authority from appointing a person who is a member of its staff as an investigator.

(6) An investigator must make a report of his investigation to the investigating authority.

(7) The investigating authority may, by a direction to an investigator, control—

(a) the scope of the investigation;

(b) the period during which the investigation is to be conducted;

- (c) the conduct of the investigation; and
- (d) the reporting of the investigation.
- (8) A direction may, in particular—
 - (a) confine the investigation to particular matters;
 - (b) extend the investigation to additional matters;
 - (c) require the investigator to discontinue the investigation or to take only such steps as are specified in the direction;
 - (d) require the investigator to make such interim reports as are so specified.
- (9) If there is a change in the scope or conduct of the investigation and, in the opinion of the investigating authority, the person subject to investigation is likely to be significantly prejudiced by not being made aware of it, that person must be given written notice of the change.
- (10) “Investigating authority”, in relation to an investigator, means—
 - (a) the Authority, if the Authority appointed him;
 - (b) the Secretary of State, if the Secretary of State appointed him.

171 Powers of persons appointed under section 167

- (1) An investigator may require the person who is the subject of the investigation (“the person under investigation”) or any person connected with the person under investigation—
 - (a) to attend before the investigator at a specified time and place and answer questions; or
 - (b) otherwise to provide such information as the investigator may require.
- (2) An investigator may also require any person to produce at a specified time and place any specified documents or documents of a specified description.
- (3) A requirement under subsection (1) or (2) may be imposed only so far as the investigator concerned reasonably considers the question, provision of information or production of the document to be relevant to the purposes of the investigation.
- (4) For the purposes of this section and section 172, a person is connected with the person under investigation (“A”) if he is or has at any relevant time been—
 - (a) a member of A’s group;
 - (b) a controller of A;
 - (c) a partnership of which A is a member; or
 - (d) in relation to A, a person mentioned in Part I or II of Schedule 15.
- (5) “Investigator” means a person conducting an investigation under section 167.
- (6) “Specified” means specified in a notice in writing.

172 Additional power of persons appointed as a result of section 168(1) or (4)

- (1) An investigator has the powers conferred by section 171.
- (2) An investigator may also require a person who is neither the subject of the investigation (“the person under investigation”) nor a person connected with the person under investigation—

(a) to attend before the investigator at a specified time and place and answer questions; or

(b) otherwise to provide such information as the investigator may require for the purposes of the investigation.

(3) A requirement may only be imposed under subsection (2) if the investigator is satisfied that the requirement is necessary or expedient for the purposes of the investigation.

(4) “Investigator” means a person appointed as a result of subsection (1) or (4) of section 168.

(5) “Specified” means specified in a notice in writing.

173 Powers of persons appointed as a result of section 168(2)

(1) Subsections (2) to (4) apply if an investigator considers that any person (“A”) is or may be able to give information which is or may be relevant to the investigation.

(2) The investigator may require A—

(a) to attend before him at a specified time and place and answer questions; or

(b) otherwise to provide such information as he may require for the purposes of the investigation.

(3) The investigator may also require A to produce at a specified time and place any specified documents or documents of a specified description which appear to the investigator to relate to any matter relevant to the investigation.

(4) The investigator may also otherwise require A to give him all assistance in connection with the investigation which A is reasonably able to give.

(5) “Investigator” means a person appointed under subsection (3) of section 168 (as a result of subsection (2) of that section).

174 Admissibility of statements made to investigators

(1) A statement made to an investigator by a person in compliance with an information requirement is admissible in evidence in any proceedings, so long as it also complies with any requirements governing the admissibility of evidence in the circumstances in question.

(2) But in criminal proceedings in which that person is charged with an offence to which this subsection applies or in proceedings in relation to action to be taken against that person under section 123—

(a) no evidence relating to the statement may be adduced, and

(b) no question relating to it may be asked,

by or on behalf of the prosecution or (as the case may be) the Authority, unless evidence relating to it is adduced, or a question relating to it is asked, in the proceedings by or on behalf of that person.

(3) Subsection (2) applies to any offence other than one—

(a) under section 177(4) or 398;

(b) under section 5 of the [1911 c. 6.] Perjury Act 1911 (false statements made otherwise than on oath);

(c) under section 44(2) of the [1995 c. 39.] Criminal Law (Consolidation)(Scotland) Act 1995 (false statements made otherwise than on oath); or

(d) under Article 10 of the [S.I. 1979/1714 (N.I. 19).] Perjury (Northern Ireland) Order 1979.

(4) “Investigator” means a person appointed under section 167 or 168(3) or (5).

(5) “Information requirement” means a requirement imposed by an investigator under section 171, 172, 173 or 175.

175 Information and documents: supplemental provisions

(1) If the Authority or an investigator has power under this Part to require a person to produce a document but it appears that the document is in the possession of a third person, that power may be exercised in relation to the third person.

(2) If a document is produced in response to a requirement imposed under this Part, the person to whom it is produced may—

(a) take copies or extracts from the document; or

(b) require the person producing the document, or any relevant person, to provide an explanation of the document.

(3) If a person who is required under this Part to produce a document fails to do so, the Authority or an investigator may require him to state, to the best of his knowledge and belief, where the document is.

(4) A lawyer may be required under this Part to furnish the name and address of his client.

(5) No person may be required under this Part to disclose information or produce a document in respect of which he owes an obligation of confidence by virtue of carrying on the business of banking unless—

(a) he is the person under investigation or a member of that person’s group;

(b) the person to whom the obligation of confidence is owed is the person under investigation or a member of that person’s group;

(c) the person to whom the obligation of confidence is owed consents to the disclosure or production; or

(d) the imposing on him of a requirement with respect to such information or document has been specifically authorised by the investigating authority.

(6) If a person claims a lien on a document, its production under this Part does not affect the lien.

(7) “Relevant person”, in relation to a person who is required to produce a document, means a person who—

(a) has been or is or is proposed to be a director or controller of that person;

(b) has been or is an auditor of that person;

(c) has been or is an actuary, accountant or lawyer appointed or instructed by that person; or

(d) has been or is an employee of that person.

(8) “Investigator” means a person appointed under section 167 or 168(3) or (5).

176 Entry of premises under warrant

(1) A justice of the peace may issue a warrant under this section if satisfied on information on oath given by or on behalf of the Secretary of State, the Authority or an investigator that there are reasonable grounds for believing that the first, second or third set of conditions is satisfied.

(2) The first set of conditions is—

(a) that a person on whom an information requirement has been imposed has failed (wholly or in part) to comply with it; and

(b) that on the premises specified in the warrant—

(i) there are documents which have been required; or

(ii) there is information which has been required.

(3) The second set of conditions is—

(a) that the premises specified in the warrant are premises of an authorised person or an appointed representative;

(b) that there are on the premises documents or information in relation to which an information requirement could be imposed; and

(c) that if such a requirement were to be imposed—

(i) it would not be complied with; or

(ii) the documents or information to which it related would be removed, tampered with or destroyed.

(4) The third set of conditions is—

(a) that an offence mentioned in section 168 for which the maximum sentence on conviction on indictment is two years or more has been (or is being) committed by any person;

(b) that there are on the premises specified in the warrant documents or information relevant to whether that offence has been (or is being) committed;

(c) that an information requirement could be imposed in relation to those documents or information; and

(d) that if such a requirement were to be imposed—

(i) it would not be complied with; or

(ii) the documents or information to which it related would be removed, tampered with or destroyed.

(5) A warrant under this section shall authorise a constable—

(a) to enter the premises specified in the warrant;

(b) to search the premises and take possession of any documents or information appearing to be documents or information of a kind in respect of which a warrant under this section was issued (“the relevant kind”) or to take, in relation to any such documents or information, any other steps which may appear to be necessary for preserving them or preventing interference with them;

(c) to take copies of, or extracts from, any documents or information appearing to be of the relevant kind;

(d) to require any person on the premises to provide an explanation of any document or information appearing to be of the relevant kind or to state where it may be found; and

(e) to use such force as may be reasonably necessary.

(6) In England and Wales, sections 15(5) to (8) and section 16 of the [1984 c. 60.] Police and Criminal Evidence Act 1984 (execution of search warrants and safeguards) apply to warrants issued under this section.

(7) In Northern Ireland, Articles 17(5) to (8) and 18 of the [S.I. 1989/1341 (N.I. 12).] Police and Criminal Evidence (Northern Ireland) Order 1989 apply to warrants issued under this section.

(8) Any document of which possession is taken under this section may be retained—

(a) for a period of three months; or

(b) if within that period proceedings to which the document is relevant are commenced against any person for any criminal offence, until the conclusion of those proceedings.

(9) In the application of this section to Scotland—

(a) for the references to a justice of the peace substitute references to a justice of the peace or a sheriff; and

(b) for the references to information on oath substitute references to evidence on oath.

(10) “Investigator” means a person appointed under section 167 or 168(3) or (5).

(11) “Information requirement” means a requirement imposed—

(a) by the Authority under section 165 or 175; or

(b) by an investigator under section 171, 172, 173 or 175.